

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВУК КАРАЏИЋ“
УЛ. ЈАДРАНСКА ББ
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975
МАТИЧНИ БРОЈ:07284373

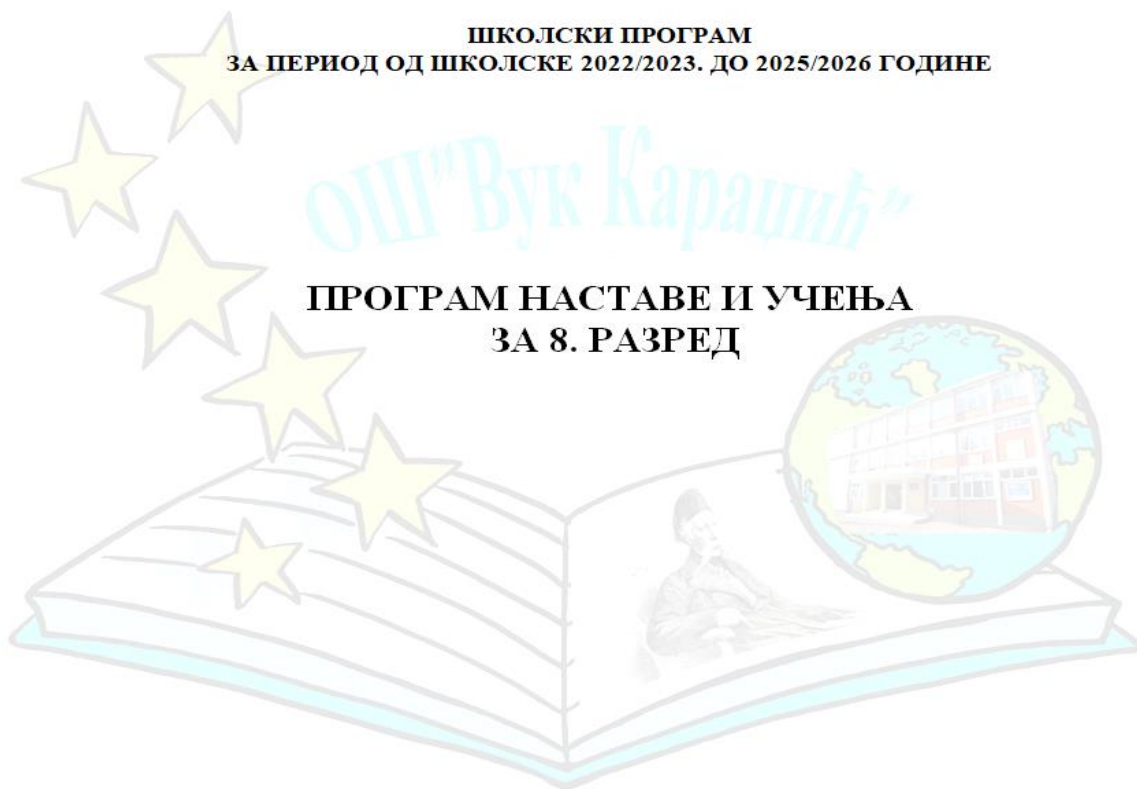
Школски програм

за период 2022/2023 до 2025/2026.године

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ЗА ПЕРИОД ОД ШКОЛСКЕ 2022/2023. ДО 2025/2026 ГОДИНЕ**

ОШ "Вук Караџић"

**ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА
ЗА 8. РАЗРЕД**

Облици образовно – васпитног рада и списак предмета
у 8. разреду

Р.б.	Облик образовно – васпитног рада	Недељно	Годишње
1.	Редовна настава		
2.	Допунска настава	1	34
3.	Додатна настава	1	34
4.	Слободне наставне активности	1	34

Р.б.	А. Наставни предмети	Недељно	Годишње
1.	Српски језик и књижевност	4	136
2.	Енглески језик – први страни језик	2	68
3.	Ликовна култура	1	34
4.	Музичка култура	1	34
5.	Историја	2	68
6.	Географија	2	68
7.	Физика	2	68
8.	Математика	4	136
9.	Биологија	2	68
10.	Хемија	2	68
11.	Техника и технологија	2	68
12.	Информатика и рачунарство	1	34
13.	Физичко и здравствено васпитање	2 + 1,5	68 + 34
Р.б.	Б. Обавезни изборни наставни предмети	Недељно	Годишње
1.	Грађанско васпитање/ Верска настава	1	34
2.	Страни језик (Француски језик/Руски језик)	2	68
В. Слободне наставне активности			
1.		1	34
2.		1	34
3.		1	34

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Разред: осми

Фонд часова: 136 / 4 пута недељно

Циљ наставе:

Циљ наставе српског језика јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине и савремене уметности.

Задаци наставе српског језика:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе српског језика сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе српског језика буду у пуној мери реализовани;
- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика; поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);
- развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности; развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова;

- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
- развијање потребе за књигом, способности да се ученици њоме самостално служе као извором сазнања;
- навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама; поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;
- навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији; подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);
- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;
- развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

Табеларни приказ оријентационог распореда градива

Редни број теме	Назив наставне теме	Број часова		
		Обрада	Остали типови часа	Укупно
1.	Језик	16	28	44
2.	Граматика	14	23	37
3.	Правопис	2	5	7
4.	Књижевност	34	26	60
5.	Школска лектира	24	11	35
6.	Домаћа лектира	10	5	15
7.	Култура изражавања	7	25	32
8.	Говорно изражавање	1	2	3
9.	Писмено изражавање	6	13	19
УКУПНО		57	79	136
СВЕГА ЧАСОВА		57	79	136

Р.б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе	Стандарди	Начин и поступци остваривања програма	Начин пројектовања оствареног исхода
	<p>Књижевност ЛЕКТИРА</p> <p>ЛИРИКА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ђура Јакшић: „ОтаѢбина” 2. Јован Јовановић Змај: „Светли гробови” 3. Јован Јовановић Змај: „Ђулићи” (избор) 4. Десанка Максимовић: „Пролетња песма” / „Опомена” 5. Момчило Настасијевић: „Труба” 6. Иван В. Лалић: „Ветар” 7. Марина Цветајева: „Месечев сјај” <p>ЕПСКО-ЛИРСКЕ ВРСТЕ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бранко Радичевић: Ђачки растанак (одломак „Ој 	<p>-Компетенција за учење</p> <p>- Рад са подацима и информацијама</p> <p>-Комуникација</p> <p>-Дигитална компетенција</p> <p>- Естетичка Компетенција</p> <p>-Сарадња</p> <p>-Одговоран однос према околини</p> <p>-Одговорно учење у демократском друштву</p> <p>-Одговоран однос према здрављу</p> <p>-Решавање проблема</p>	<p>–чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања;</p> <p>– тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове;</p> <p>– критички промишља о стварности на основу прочитаних дела;</p> <p>– истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи;</p> <p>– повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. до 8. разреда;</p> <p>– издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације;</p> <p>– уочи слојевитост књижевног дела и међужанровско прожимање;</p> <p>– повеже књижевна дела са историјским или другим</p>	<p>СЈ.1.4.1. повезује наслове прочитаних књижевних дела са именима аутора тих дела</p> <p>СЈ.1.4.2. разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност) СЈ.1.4.3. разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму</p> <p>СЈ.1.4.4. препознаје врсте стиха (римовани, неримовани; осмерац и десетерац)</p> <p>СЈ.1.4.5. препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: нарација, дескрипција, дијалог, монолог</p> <p>СЈ.1.4.6. препознаје постојање стилских фигура у</p>	<p>Програм књижевности се реализује обрадом текстова из лектире која је разврстана на обавезни, допунски и изборни део. Комбиновањем и повезивањем различитих текстова успоставља се вертикална и хоризонтална корелација уз помоћ којих се ученици поступно уводе у свет књижевности. При обради текста примењиваће се јединство аналитичких и синтетичких поступака и гледишта са циљем да се ученици оспособе за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова. Исходи ове области су засновани на читању тако да је оно главна активност. У шестом разреду негује се доживљајно читање, а ученици се поступно уводе у</p>	<p>Процес праћења вредновања ученика тр започет иницијалном проценом на постигнуће ученика</p> <p>Ученике тр оспособљава охрабривају процењују сопствен напредак остваривања исхода предм као и напред других учени (различите аске проце табеле и с</p> <p>Инструмент проверава оствареног прописани</p>

<p>Карловци, место моје драго...”)</p> <p>2. Народна епско-лирска песма: Женидба Милића Барјактара</p> <p>ЕПИКА</p> <p>1. Вук Стефановић Караџић: О народним певачима</p> <p>2. Вук Стефановић Караџић: Житије Ајдук Вељка Петровића (одломак)</p> <p>3. Доситеј Обрадовић: Живот и прикљученија (одломак)</p> <p>4. Прота Матеја Ненадовић: Мемоари (одломак)</p> <p>5. Петар Петровић Његош: Горски вијенац (одломак „Бадње вече”)</p> <p>6. Симо Матавуљ: „Пилипенда”</p> <p>7. Лаза Лазаревић: „Све ће то народ позлатити”</p> <p>8. Милош Црњански: Сеобе (одломак) / Роман о Лондону („Пролеће је стигло у Лондон”)</p> <p>9. Бранимир Ћосић: Покошено поље (одломак из прве књиге „Читава једна младост”)</p> <p>10. Дино Буцати:</p>		<p>одговарајућим контекстом;</p> <ul style="list-style-type: none"> – одреди временски оквир у којем је писац стварао; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; – препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину, поштујући особености сопственог народа и других народа; – учествује у избору књижевних дела и начина њихове обраде и представљања; – објасни настанак и развој српског књижевног језика; – разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; – сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; – именује дијалекте српског језика; – разуме постојеће језичке прилике у Србији; – издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења; – користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом; – доследно примени правописну норму; – примени основна правила о распореду акцената; – уочи разлику између научног, административног и разговорног 	<p>књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, оноματοпеја)</p> <p>CJ.1.4.7. уочава битне елементе књижевноуметничког текста: тему, мотив, фабулу, време и место радње, лик...</p> <p>CJ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломка, ликова, карактеристичних ситуација</p> <p>CJ.2.4.5. препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре књижевноуметничком тексту</p> <p>CJ.3.4.1. наводи наслов дела, аутора, род и врсту на основу одломака, ликова карактеристичних тема и мотива</p>	<p>истраживачко читање и оспособљавају да искажу свој доживљај уметничког дела.</p> <p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала:</p> <ul style="list-style-type: none"> -изражајним читањем ученици утичу на говорну културу -читањем самостално доносе закључке о стваралаштву појединих писаца -уочавањем стилских средстава ученици вреднују литерарни поступак -на примеру песме стичу и примењују знања о строфи, стиху и рими -читањем различитих приповедних врста ученици развијају позитиван став о прозном стваралаштву -познавањем стваралачког опуса неког писца ученици самостално закључују о вредностима тих дела -читајући уче да препознају оно што ће их лично највише 	<p>исхода:</p> <ul style="list-style-type: none"> -иницијално полугодишње и завршни тестови - свакодневна праћење ученика на часовима - повремени провере на крају часа путем усмених или кратких писмених одговора - провера знања путем контролних тестова и тестова - праћење реализације домаћих писмених задатака индивидуализованих захтева - плакати и илустрације презентације сегмената програма - интерактивна наставника - посматрање праћење реализације одговарајућег улога у партиципацији - посматрање праћење интерактивних вршњаца
--	--	---	---	--	--

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

	<p>„Колумбар”</p> <p>11. Херман Хесе: „Магија књиге” / Нил Гејмен: „Зашто наша будућност зависи од библиотека, читања и сањарења” / Милорад Павић: Роман као држава (избор одломака из огледа: „Кратка историја читања”, „Последњих сто читалаца”, „Нова генерација електронске књиге”, „Скакутаво читање или повратак фусноте”, „Романи без речи”)</p> <p>ДРАМА</p> <p>1. Данило Киш: Ноћ и магла</p> <p>2. Петар Кочић: Јазавац пред судом (одломак)</p> <p>3. Жан Батист Поклен Молијер: Грађанин племић (одломак)</p> <p>НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ</p> <p>1. Веселин Чајкановић: „О ускршњим обичајима”</p> <p>2. Милутин Миланковић: Кроз васиону и векове</p>		<p>функционалног стила;</p> <ul style="list-style-type: none">– пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова;– уочи разлику између речи и лексеми;– препозна метафору и метонимију као лексичке механизме и разуме значење вишезначних речи карактеристичних за свакодневну комуникацију;– разуме значење застарелих речи и неологизама;<ul style="list-style-type: none">– користи речник, енциклопедију и лексикон;– уочи манипулацију у пропагандним текстовима;– напише приказ, расправу и краћи есеј;– разликује делове текста и књиге – укључујући индекс, појмовник, библиографију – и уме да их користи; <p>- повезује информације и идеје изнесене у тексту, уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на тексту</p>		<p>заинтересовати и подстаћи да се тиме додатно баве -на основу анализе дела стичу знања о приповедним поступцима, перспективи приповедача -упоређују народно и уметничко прозно стваралаштво и уочавају сличности и разлике - самоевалуација и евалуација</p>	<p>у групи: - задаци у ра свесци; - реакције одговарају кратке нал</p>
--	---	--	--	--	--	--

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програмза период 2022/2023
до 2025/2026.године

	<p>(одломак)</p> <p>3. Хилда Дајч: Писма – одломак, (обавезна напомена о власнику права: ©Јеврејски историјски музеј)</p> <p>4. Споменка Крајчевић: Кругом двојке (избор одломака: „Унутрашња пруга“: „Станица пристаниште” – „Почетак и крај”, „Одлазак”; „Станица Калемегдан” – „Гозбе”, „Теорија”; „Станица Браће Барух” – „Извесност”, „Тајна”; „Станица Вуков споменик” – „Простор”, „Булеварска бајка”)</p> <p>5. Герман Титов: „25 сати у свемиру”</p> <p>Са наведеног списка, обавезан је избор два дела за обраду. ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p> <p>1. Народне епске песме новијих времена (тематски круг о ослобођењу Србије: „Почетак буне против дахија”; „Бој на Мишару”, „Бој на Чокешини”...)</p> <p>2. Љубавне</p>					
--	---	--	--	--	--	--

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програмза период 2022/2023
до 2025/2026.године

народне лирске песме
(„Српска
дјевојка” „Љубавни
растанак”...); обичајне
народне лирске песме
(избор)

3. Избор из
савремене српске
поезије (нпр. Васко
Попа: „Очију твојих да
није”, Бранко
Миљковић: „Критика
метафоре”, Војислав
Карановић: „О читању
поезије”, Момчило
Мошо Одаловић:
„Ршуме, јеси ли знао
Црњанског”, Ана
Ристовић: „Гледајући у
дрвеће”...)
4. Иво Андрић:
Деца („Деца”, „Књига”
и „Панорама”)
5. Бранислав
Нушић: Сумњиво лице
6. Клод Кампањ:
Збогом мојих петнаест
година
7. Давид Албахари,
Мамац

ДОПУНСКИ ИЗБОР
ЛЕКТИРЕ
(бирати 3–6 дела)

1. Милош
Црњански: „Ја, ти и сви
савремени парови”
2. Оскар Давичо:
„Србија” / „Детињство”

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

<p>(избор)</p> <p>3. Бранко Топић: Мала моја из Босанске Крупe</p> <p>4. Станислав Винавер: Ратни другови („Аритон”)</p> <p>5. Народна приповетка: Усуд</p> <p>6. Вук Стефановић Карачић: Српски рјечник (избор, нпр. „Отмица”...);</p> <p>7. Растко Петровић: Африка (одломци)</p> <p>8. Радослав Братић: Мајсторова рука (одломак)</p> <p>9. Милорад Павић: Хазарски речник, одреднице о Ћирилу и Методију (одломци)</p> <p>10. Душан Ковачевић: Ко то тамо пева</p> <p>11. Гроздана Олујић: Гласам за љубав</p> <p>12. Џон Селинџер: Ловац у житу</p> <p>13. Ричард Бах: Галеб Џонатан Ливингстон</p> <p>14. Кајо Ритер: Дечко који није био из Ливерпула</p> <p>15. Џон Бојн: Дечак у пругастој пиџами</p> <p>16. Сју Таузенд:</p>					
--	--	--	--	--	--

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
 „ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
 ЈАДРАНСКА ББ 17530
 СУРДУЛИЦА
 ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
 ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
 БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
 до 2025/2026. године

	<p>Дневник Адријана Мола.</p> <p>КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ</p> <p>Стилска средства: анафора и епифора, апострофа.</p> <p>Лирске врсте: народне љубавне песме, обичајне песме (сватовске, тужбалице и здравице); љубавна песма (ауторска).</p> <p>Епско-лирске врсте: поема, балада. Драмски спев.</p> <p>Мемоари. Биографија.</p>					
	<p>ЈЕЗИК</p> <p>ГраMATика</p> <p>Језик Словена у прапостојбини; сеобе Словена и стварање словенских језика.</p> <p>Мисија Ћирила и Методија. Почетак писмености код Срба. Старословенски језик и писма (глагољица и ћирилица). Развој српског књижевног језика: српскословенски, рускословенски, славеносрпски језик.</p> <p>Вук Караџић – реформа језика, писма и</p>	<p>Компетенција за учење</p> <ul style="list-style-type: none"> - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Дигитална компетенција - Естетичка <p>Компетенција</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сарадња - Одговоран однос према околини - Одговорно учење у демократском друштву - Одговоран 	<ul style="list-style-type: none"> - чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања; - тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове; - критички промишља о стварности на основу прочитаних дела; - истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; - повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. до 8. разреда; - издвоји основне одлике 	<p>CJ.1.3.6. препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу и комуникативну реченицу) CJ.1.3.8. одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима CJ.1.3.18. зна основне податке о пореклу и дијалекатској разуђености српскога језика CJ.2.3.4. познаје основне начине грађења речи</p>	<p>Програм граматике се реализује поступно, где се језик ученицима представи и којима се примењени језик појављује као свестрано мотивисана људска активност.</p> <p>Садржај вежбања граматике се одређује на основу континуираног праћења језичког испољавања ученика. Тако ће настава граматике бити у функцији оспособљавања ученика за правилно комуницирање савременим српским језиком.</p> <p>Комбиновање</p>	<p>Процес праћења вредновања ученика тр започети иницијални проценом постигнућа ученика</p> <p>Ученике тр оспособљава охрабривати процењују сопствен напредак остварива исхода пред као и напред других учен</p>

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

<p>правописа. Књижевни језик код Срба од Вука до данас (основни подаци).</p> <p>Основне језичке групе у Европи и место српског језика у породици словенских језика. Дијалекти српског језика: екавски (призренско-тимочки, косовско- ресавски, шумадијско-војвођански) и ијекавски (зетско-рашки и источнохерцеговачки). Народни језик (језик као скуп дијалеката) и књижевни (нормирани) језик. Службена употреба језика и писма према Уставу. Језици националних мањина (основни подаци). Језик – основне особине говорног и писаног језика. Грађење речи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – основни модели: извођење, слагање, префиксација; – просте речи и творенице (изведенице, сложенице, префиксалне творенице); – састав твореница: корен, творбена основа, префикс, суфикс. 	<p>однос према здрављу</p> <p>-Решавање проблема</p>	<p>књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације;</p> <ul style="list-style-type: none"> – уочи слојевитост књижевног дела и међужанровско прожимање; – повеже књижевна дела са историјским или другим одговарајућим контекстом; – одреди временски оквир у којем је писац стварао; <ul style="list-style-type: none"> – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; – препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину, поштујући особености сопственог народа и других народа; – учествује у избору књижевних дела и начина њихове обраде и представљања; – објасни настанак и развој српског књижевног језика; – разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; – сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; – именује дијалекте српског језика; – разуме постојеће језичке прилике у Србији; – издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења; – користи садржаје из граматике обрађене у претходним 	<p>(извођење, слагање, комбинована творба, претварање)</p> <p>примењује акценатску норму</p> <p>CJ.3.3.3. зна и у свом говору примењује акценатску норму</p> <p>CJ.3.3.6. познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези са њима)</p> <p>CJ.2.3.1.Одређује акцената у речи</p> <p>CJ.3.2.5.зна место и доследно примењује правописну норму</p> <p>CJ.1.2.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан CJ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај CJ.3.2.1. организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан</p>	<p>различитих врста дидактичког материјала:</p> <ul style="list-style-type: none"> -илустрација -табела -паноа -текстова -увођење ученика у главне појмове граматике српског језика прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима. <p>Правописна правила се усвајају путем систематских вежбања. У оквиру правописних вежби повремено ће се проверавати графика. Ученици ће се подстицати да уочавају и исправљају правописне грешке у СМС комуникацији, као и у различитим типовима комуникације путем интернета. На овим часовима ће се користити штампано издање Правописа, а ученици ће се упућивати на служење и електронским издањем -кроз практичне примере ученици показују могућност да</p>	<p>(различите аскеале процетабеле и с</p> <p>Инструмент проверава оствареноо прописан исхода: -иницијалн полугодиш и завршни - свакодне праћење уче на часови - повремене провере на часа путем ус или кратк писмених од - провера зн путем контролних и тестов - праћењ реализаци домаћих писмени задатака индивидуализ захтеви - плакати илустраци презентаци сегмент програм - интеракци наставник - посматра</p>
--	--	---	---	--	---

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
 „ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
 ЈАДРАНСКА ББ 17530
 СУРДУЛИЦА
 ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
 ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
 БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
 до 2025/2026. године

	<p>Систематизација претходно обрађених садржаја из фонетике, морфологије и синтаксе.</p> <p>Фонетика: подела гласова и гласовне промене. Морфологија: врсте и подврсте речи и њихове категорије.</p> <p>Синтакса: реченични чланови (састав и функција); независне и зависне реченице; слагање реченичних чланова.</p> <p>Правопис</p> <p>Писање имена из страних језика са акцентом на њихову промену. Спојено и одвојено писање речи (сложенице, полусложенице, синтагме).</p> <p>Генитивни знак. Црта и цртица; други интерпункцијски и правописни знаци.</p> <p>Ортоегија</p> <p>Краткоузлазни и краткосилазни акценат; правила о распореду акцената и неакцентованих дужина (основни појмови).</p>		<p>разредима и повеже их са новим градивом;</p> <ul style="list-style-type: none"> – доследно примени правописну норму; – примени основна правила о распореду акцената; – уочи разлику између научног, административног и разговорног функционалног стила; – пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; – уочи разлику између речи и лексеме; – препозна метафору и метонимију као лексичке механизме и разуме значење вишезначних речи карактеристичних за свакодневну комуникацију; – разуме значење застарелих речи и неологизама; – користи речник, енциклопедију и лексикон; – уочи манипулацију у пропагандним текстовима; – напише приказ, расправу и краћи есеј; – разликује делове текста и књиге – укључујући индекс, појмовник, библиографију – и уме да их користи; - повезује информације и идеје изнесене у тексту, уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на тексту 	<p>наслов тексту и поднаслов деловима текста</p>	<p>самостално користе правописне знаке</p> <p>-дата</p> <p>правописна правила ученици примењују у говорној култури</p> <p>- самоевалуација и евалуација</p>	<p>праћење реализације одговарајућег улога у па</p> <p>- посматрање праћење интеракцијe вршњацима у групи;</p> <p>- задаци у ра свесци;</p> <p>- реакције одговарају кратке нал</p>
	<p>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</p> <p>Књижевни и остали типови текстова у</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>- Рад са</p>	<p>– чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући</p>	<p>СЈ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну норму</p>	<p>област реализује се кроз повезивање с обрадом књижевних текстова као</p>	<p>Процес праћења вредновања ученика тр</p>

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

<p>функцији унапређивања језичке културе.</p> <p>Текстови писани различитим функционалним стиловима:</p> <p>публицистички стил (репортажа, интервју); административни стил (молба, жалба, уплатница, обрасци, радна биографија; бирократски језик); научни стил (примери из текстова у уџбеницима других наставних предмета; употреба термина).</p> <p>Лексикологија:</p> <ul style="list-style-type: none"> - једнозначност и вишезначност речи; - лексичка метафора и лексичка метонимија као механизми остваривања вишезначности; - синонимија, антонимија и хомонимија; - застареле речи; - нове речи – неологизми; - речник, лексикон, енциклопедија. <p>Пропагандни текстови (рекламе исљично).</p> <p>Расправа и есеј на задату тему.</p> <p>Приказ (књиге, филма, позоришне представе и сл.).</p> <p>Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитовање);</p>	<p>подацима и информацијама</p> <p>-Комуникација</p> <p>-Дигитална компетенција</p> <p>- Естетичка Компетенција</p> <p>-Сарадња</p> <p>-Одговоран однос према околини</p> <p>-Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>-Одговоран однос према здрављу</p> <p>-Решавање проблема</p>	<p>различите стратегије читања;</p> <ul style="list-style-type: none"> - тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове; - критички промишља о стварности на основу прочитаних дела; - истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; - повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. до 8. разреда; - издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; - уочи слојевитост књижевног дела и међужанровско прожимање; - повеже књижевна дела са историјским или другим одговарајућим контекстом; - одреди временски оквир у којем је писац стварао; - разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; - препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину, поштујући особености сопственог народа и других народа; - учествује у избору књижевних дела и начина њихове обраде и представљања; 	<p>СЈ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу</p> <p>СЈ.1.2.3. саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)</p> <p>СЈ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан</p> <p>СЈ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај</p>	<p>репрезентативних образаца изражавања, а такође и са наставом граматике и правописа. Језичка култура се негује спровођењем лексичко-семантичких и стилских вежби које ће богатити и развијати способност и вештину изражавања.</p> <p>Сва вежбања изводе се на тексту или у току говорних вежби. Када су у питању домаћи и школски писмени задаци, ученици ће користити ћирилично писмо.</p> <p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ученици развијају своју писменост -ученици подстичу своју стваралачку моћ и развијају кретивност -изражајним казивањем стихова потврђују лепоту народног стваралаштва - јавним излагањем ученици развијају реторичке способности -самосталним изражавањем 	<p>започети иницијални проценом постигнућа ученика</p> <p>Ученике тр оспособљава охрабривају процењују сопствене напредак остваривања исхода предм као и напред других учени (различите а скале проц табеле и с</p> <p>Инструмент проверава оствареног прописани исхода: -иницијалн полугодишн и завршни т - свакодневн праћење уче на часови - повремене провере на часа путем ус или кратк писмених одп - провера зн путем контролних в</p>
---	---	--	--	---	---

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

<p>анализа снимљеног разговора; интервју; расправа (дискусија); презентовање чињеница и коментара.</p> <p>Правописне вежбе: диктат, уочавање и објашњавање правописних грешака у тексту; писање имена из страних језика; писање позајмљеница (информатички термини, мејл и сл.); писање сложеница, полусложеница и синтагми; писање црте и цртице; запета у независносложеним реченицама.</p> <p>Језичке вежбе: уочавање и исправљање грешака у неправилно маркираном тексту; попуњавање текста са празнинама; тражење грешака у тексту и исправљање.</p> <p>Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица хомонимима (хомоними и акценти); проналажење одговарајућег синонима; антонимски ланац; одређивање значења метафоре и метонимије у тексту; тумачење застарелих речи и неологизама; дефинисање лексема.</p>	<ul style="list-style-type: none">– објасни настанак и развој српског књижевног језика;– разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа;– сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи;– именује дијалекте српског језика;– разуме постојеће језичке прилике у Србији;– издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења;– користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом;– доследно примени правописну норму;– примени основна правила о распореду акцената;– уочи разлику између научног, административног и разговорног функционалног стила;– пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова;– уочи разлику између речи и лексема;– препозна метафору и метонимију као лексичке механизме и разуме значење вишезначних речи карактеристичних за свакодневну комуникацију;– разуме значење застарелих речи и неологизама;– користи речник, енциклопедију и лексикон;– уочи манипулацију у пропагандним текстовима;– напише приказ, расправу и краћи есеј;– разликује делове текста и књиге<ul style="list-style-type: none">– укључујући индекс, појмовник, библиографију – и уме да их користи;		<p>ученици богате речник и побољшавају свакодневну комуникацију -одговарањем на различите теме ученици негују врлине и позитивне вредносне системе</p> <p>-ученици практично примењују усвојена теоријска знања о речима, реченици и падежима</p> <p>-Самостално примењују правописна правила</p> <p>-самоевалуација и евалуација</p>	<p>и тестов</p> <p>- праћење реализација домаћих писмених задатака индивидуализација захтевања</p> <p>- плакати илустрације презентације сегмената програмских интеракција наставника</p> <p>- посматрање праћење реализација одговарајућу улога у партиципацији праћење интеракција вршњација у групи;</p> <p>- задаци у расвјесци;</p> <p>- реакције одговарајуће кратке наредбе</p>
---	---	--	---	--

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту.	- повезује информације и идеје изнесене у тексту, уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на тексту			
---	---	--	--	--

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...),
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима,
- размена искустава и сарадња са члановима већа и стручним сарадницима у школи,
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Наставне методе: дијалогска, монолошка, текстовна, истраживачка, стваралачка, демонстративна, аналитичко-синтетичка, метода самосталних ученичких радова

Наставна средства: Читанка, Граматика, Правопис, дигитални уџбеник, лектира, ПП презентације, наставни листови, збирке задатака и тестова

Корелација са другим предметима: историја, географија, биологија, музичка култура, ликовна култура, верска настава, грађанско васпитање, страни језик

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ				
Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време

<p>ости циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета</p>	<p>Процењују се: ена и редновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.</p>	<p>Оцену одличан (5) добија ученик који: -у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама -логички повезује чињенице и појмове -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима -решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује -показује изузетну самосталност уз висок степен активности и ангажовања</p> <p>Оцену врло добар (4) добија ученик који: -у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима -решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује -показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања</p>	<p>- Формативно оцењивање: свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника</p> <p>-Усмено одговарање</p> <p>-Редовност доношења домаћег задатка</p> <p>-Прегледање свески</p> <p>- Писане провере Ученици дају самопроцену оцене</p> <p>Групни рад (посматрање</p>	<p>Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +5 Ко не зна одговор - Свакодневно бележење током године Учесталост јављања и распоред јављања по месецима</p> <p>Свеобухватност одговора Хронолошка прецизност Хоризонтално и вертикално повезивање градива</p> <p>За три недоношења домаћег -1 у свеску, а након опомене и у дневник</p> <p>Уредност Све забележено са часова</p>	<p>-свакодневно бележење током године -пресек стања по тромесечју -на крају наставне године -након сваке теме -по потреби</p>
---	---	--	---	--	---

		<p>Оцену добар (3) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none">-у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама-у знатној мери логички повезује чињенице и појмове <p>-већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме</p> <p>Оцену довољан (2) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none">-знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену-у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима-понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује-показује мањи степен активности и ангажовања <p>Оцену недовољан (1) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none">-знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене-не изводи закључке који се заснивају на подацима-критички не расуђује-не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање		<p>Бодовање:</p> <ul style="list-style-type: none">85 – 100 % -571 - 84% - 455 - 70% -340 - 54% -2испод 40%-1 <p>Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...)</p> <p>Степен знања свих чланова групе</p> <p>Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група</p>	
--	--	---	--	---	--

Ангажовање ученика у настави	Одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	<p>Одличан (5): показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.</p> <p>Врлодобар(4): показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.</p> <p>Добар(3): показује делимични степен активности и ангажовања</p> <p>Довољан(2): показује мањи степен активности и ангажовања</p> <p>Недовољан(1): не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање</p>	<p>Вођење евиденције од стране наставника о:</p> <ul style="list-style-type: none">-јављању на часовима (учесталост и активност по месецима)-успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти)-учешћу на такмичењима-несебичном пружању помоћи другим ученицима-израда панона, различитих врста излагања	<p>-све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано</p> <ul style="list-style-type: none">-учесталост јављања и активност по месецима-учествује, помаже другима, израђује самостално или у сарадњи са другимапродукте рада-број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда панона, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...)-спреман је да помогне другима	<p>-Пресек стања по тромесечјима</p>
------------------------------	--	---	--	--	--------------------------------------

Допунска настава:

Р.б.	Наставне теме	Број часова	Начин и поступак остваривања	Активности у образовно-васпитном раду
1.	КЊИЖЕВНОСТ -Читање и разумевање прочитаног -Лирика, епика, драма, нучнопопуларни и информативни текстови -Књижевни и функционални појмови	12	<p>Допунска настава се организује према потреби за: једног ученика (индивидуализован приступ), групу ученика или по потреби за цело одељење. За часове допунске наставе наставник креира прилагођене наставне листове са друкчијим очигледнијим примерима. Кроз разговор са ученицима утврђује се потребан темпо и начин рада. Када наставник ради са једним учеником, подстиче ученика да пита шта му није јасно, објашњава на више различитих начина и охрабрује ученика хвалећи сваки помак у разумевању и самосталности и похваљује сваки напредак ученика. Омогућава ученицима више времена да дођу до решења. У остваривању задатака допунске наставе примењује рад у пару и вршњачко учење. Прилагођавање садржаја способностима ученика; систематско праћење сваког ученика.</p> <p>Текстови се читају више пута, све док не изазову одговарајуће доживљаје и утиске који су неопходни за даље упознавање и проучавање. Ученик се подстиче да пита шта му није довољно јасно. Нејасни делови текста се повезују са искуствима ученика, илуструју, драматизују, приказују презентације.</p> <p>Од ученика се тражи да упореди епски, лирски и драмск текст. Ученици илуструју песму или цртају стрип када је у питању епски и драмски текст. У читању научнопопуларних текстова користе се пп-презентације које ученици праве заједно са наставником или групом ученика. Ученик прави листу текстова који му се највише свиђају и повезују их са књижевним родом и врстом.</p>	<p>Ученици слушају, читају, развијају љубав према књижевности, питају, разговарају, истражују, анализирају књижевна дела.</p> <p>Наставник саопштава, објашњава, мотивише, проверава, указује на недостатке, развија читалачке навике, упућује, помаже ученицима.</p>

2.	ЈЕЗИК граматика правопис ортоепија	12	<p>Ученици бирају текстове који су им занимљиви или користе примере из својих писмених радова и на њима увиђају, објашњавају, увежбавају одговарајућа језичка правила. Ученик се подстиче да даје што више својих примера за уочене језичке појмове. Са учеником се праве илустрације и графички прикази језичких појмова. Ученик са наставником анализира грешке које прави и коригује их самостално или уз помоћ вршњака, прави са наставником предлог за даље учење. Кроз језичке игре и изговором брзалица ученици вежбају артикулацију гласова, акценат речи, темпо, реченичну интонацију.</p>	<p>Ученици развијају љубав према матерњем језику; слушају, вежбају, праве панос, закључују, препознају, усвајају знања, питају. Наставник објашњава, мотивише, проверава, подстиче, помаже ученицима.</p>
3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Говорна култура Писано изражавање	6	<p>Наставник са ученицима спонтано води разговоре у вези интересовања и искуства ученика ненаметљиво исправљајући грешке у говору ученика. Наставник поставља питања ученику о прочитаном тексту и тако долази до тога да се текст преприча. Кад ученик одговори усмено подстиче се да запише свој одговор. Ученик напамет казује одабране делове лирског текста. Ученик процењује успешност свог казивања. Ученици пишу краће наративне и дескриптивне текстове, процењују успешност свог рада и радова других ученика на основу унапред договорених критеријума (одговор на тему, стил, правопис)</p>	<p>Ученици читају, препричавају текстове, вежбају усмено и писмено изражавање. Наставник прати напредовање ученика.</p>

Додатна настава:

Р.Б.	Наставне теме	Број часова	Начин и поступак остваривања	Активности у образовно - васпитном раду
1.	<p>КЊИЖЕВНОСТ Читање и разумевање прочитаног</p> <ul style="list-style-type: none">• Лирика, епика, драма, научнопопуларни и информативни текстови• Књижевни и функционални појмови	12	<p>Додатна настава се организује за ученике који показују веће интересовање за наставу српског језика. Остварује се кроз сарадничко и истраживачко учење у складу са потребама и могућностима ученика. Наставник подстиче ученике да читају књижевне текстове постављајући проблемска питања у вези са садржајем текста. Организује и усмерава дискусију у којој ученици формирају властито мишљење о прочитаном књижевном делу. Процењују идејностетске и језичко-стилске вредности уметничког дела. Драматизује текстове, глуми, учествује у дебати, учествује у пројектима, прави презентације. Подстичу се ученици да користе одабрану и приступачну литературу о делима и писцима. Остварује се сарадња са локалним библиотекама и упознајемо начине коришћења библиотечког фонда.</p>	<p>Ученици прате наставникове инструкције; користе препоручену литературу; испуњавају и реализују истраживачке задатке; повезују различите изворе знања и изводе закључке; Наставник подстиче и усмерава рад ученика; даје потребна објашњења; упућује на доступну литературу; осмишљава истраживачке задатке; прати реализацију и даје коментар; одговара на питања;</p>
2.	<p>ЈЕЗИК</p> <ul style="list-style-type: none">• Граматика• Правопис• Лексикологија• Ортоепија	12	<p>Наставник креира према интересовањима ученика наставне листове у раду на садржајима граматике и правописа. Припремају се ученици за такмичење кроз индивидуални и тимски рад на тестовима</p>	<p>Ученици прате наставникове инструкције; користе препоручену литературу; испуњавају и реализују тимски истраживачке задатке; повезују различите изворе знања и изводе закључке;</p>

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

			из српског језика. Наставник прати рад и пружа помоћ где је потребно. У остваривању задатака додатне наставе примењује се и вршњачко учење- ученици који су овладали одређеним садржајима објашњавају другим ученицима. Проучава се локални говор. Саставља се диференцијални речник.	Наставник подстиче и усмерава рад ученика; даје потребна објашњења; упућује на доступну литературу; осмишљава истраживачке задатке; прати реализацију и даје коментар; одговара на питања;
3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА • Говорна култура • Писано изражавање	8	Припремају се вежбе у говорништву. Кратка, садржајна и језгровита излагања о одређеној теми за одређено време пред аудиторијумом . Организују се дебате о одабраном проблему или појави (по избору ученика). Наставник упућује на самостално коришћење различитих извора сазнања и на тај начин их оспособљава за самообразовање. Ученици пишу наративне и дескриптивне текстове, процењују успешност свог рада и радова других ученика на основу унапред договорених критеријума (тема, стил, правопис)	Ученици прате наставникове инструкције; испуњавају и реализују истраживачке задатке; повезују различите изворе знања и изводе закључке; дебатују. Наставник подстиче и усмерава рад ученика; даје потребна објашњења; упућује на доступну литературу; осмишљава истраживачке задатке; прати реализацију и даје коментар; одговара на питања;

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Разред: 8. разред

Фонд часова: 68 часова

Циљ наставе страног језика јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају комуникативним вештинама и развију способности и методе учења страног језика.

Задаци наставе страног језика у основном образовању стога јесу:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе страног језика сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе страног језика буду у пуној мери реализовани
- развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова,
- стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији,
- стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика.
- ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља,
- ученик треба да усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

Табеларни приказ оријентационог градива

Ред. бр.	Наставна тема	Број часова				
		обрада	утврђивање	систематизација	остало	укупно
1.	STARTER UNIT	1			3	4
2.	UNIT 1 – LOST AND FOUND	2	1		2	5
3.	ТЕСТ 1		1		1	2
4.	UNIT 2 – CHOICES	2	1		2	5
5.	UNIT 3 – WHAT'S IT WORTH?	3	1	1	2	7
6.	ПРВИ ПИСМЕНИ ЗАДАТАК				3	3
7.	UNIT 4 – FEELINGS	3	1	1	3	8
8.	UNIT 5 – DISCOVERY	3	1	1	2	7
9.	UNIT 6 – ABOUT ME	3	1	1	2	7
10.	ТЕСТ 2		1		1	2
11.	UNIT 7 - ON THE STREETS	3	1	1	2	7
12.	ДРУГИ ПИСМЕНИ ЗАДАТАК				3	3
13.	UNIT 8 - THE LAW	3	1	1	2	7
Укупан број часова		24	10	6	28	68

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЦИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

Р.б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе	Стандарди	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	STARTER UNIT	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву	- разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање радњи и ситуација у садашњости и прошлости; - размене неколико информација у низу које се односе на радње и ситуације у садашњости и из прошлости; - поштују правила учтиве комуникације.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.15. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ. Увођење ученика у главне појмове. Читање, писање, слушање увезбавање правилног изговора и ритма енглеских речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална метода: Ben Wetz, English Plus 2 - уџбеник за 6. разред основне школе. Издавачка кућа -Нови Логос, 2020 Janet Hardy-Gould., English Plus 2 - радна свеска за 6. разред основне школе. Издавачка кућа - Нови Логос, 2020, ЦД, компјутер, пројектор, табла, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење Логосовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; едмодо платформе и др.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, читања, говора и писања, различите технике

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

					<p>Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика ППТ, видео материјали</p> <p>Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија, ликовно- цртежи, музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-историја, српски језик</p> <p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, табела, ППТ, питања</p> <p>Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, галеријама историјском архиву или видео материјал</p> <p>Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др</p>	<p>формативн ог оцењивања „сумативн о, свакодневн о оцењивање усмених одговора ученика. Самоевалу ација и евалуација на крају месеца или након завршене тематске области и током појединих часова. Домаћи задатак. Активност ученика приликом индивидуа лног, групног и рада у пару, залагање и ангажовањ е у настави. Оцењивањ е говорних</p>
--	--	--	--	--	---	--

						вежби на часовима увежбавања конверзације, оцењивање пројектних активности и продуката рада, писана провера
2.	UNIT 1 – LOST AND FOUND	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву	- разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање искустава, и догађаја у прошлости; - размене неколико информација у низу о искуствима, и догађајима у прошлости; - опишу искуства и догађаје из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину; - опишу историјски догађај из циљне културе.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.10. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.13. 3.1.14. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.21. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.26. 3.1.27.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана, ППТ. Увођење ученика у главне појмове. Читање, писање, слушање увежбавање правилног изговора и ритма енглеских речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална метода: Ben Wetz, English Plus 2 - уџбеник за 6. разред основне школе. Издавачка кућа -Нови Логос, 2020 Janet Hardy-Gould., English Plus 2 -радна свеска за 6. разред основне школе. Издавачка кућа - Нови Логос, 2020, ЦД, компјутер, пројектор, табла, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, читања, говора и писања, различите технике формативног оцењивања

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

				3.1.28. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.3.6. 3.3.8. 3.3.9.	стране ученика Коришћење Логосовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; едмодо платформе и др. Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика ППТ, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија, ликовно- цртежи, музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-историја, српски језик Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, табела, ППТ, питања Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, галеријама историјском архиву или видео материјал Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др	„сумативн о, свакоднев но оцењивањ е усмених одговора ученика. Самоевал уација и евалуациј а на крају месеца или након завршене тематске области и током појединих часова. Домаћи задатак. Активност ученика приликом индивидуа лног, групног и рада у пару, залагање и ангажовањ е у настави. Оцењивањ е говорних вежби на часовима увежбавањ
--	--	--	--	---	---	--

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

						а конверзаци је, оцењивање пројектних активности и продуката рада, писана провера
3.	ТЕСТ 1	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учење у демократском друштву	Исходи из теме 1 и 2	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 3.1.6. 3.1.16. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.24. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.2.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана, ППТ. Увођење ученика у главне појмове. Читање, писање, слушање увежбавање правилног изговора и ритма енглеских речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална метода: Ben Wetz, English Plus 2 - уџбеник за 6. разред основне школе. Издавачка кућа -Нови Логос, 2020 Janet Hardy-Gould., English Plus 2 -радна свеска за 6. разред основне школе. Издавачка кућа - Нови Логос, 2020, ЦД, компјутер, пројектор, табла, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење Логосовог е - уџбеника: тестови, видео	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задачи у радној свесци, тестови слушања, читања, говора и писања, различите технике формативн ог оцењивања , сумативно, свакодневн

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

					<p>записи са питањима, ППТ; едмодо платформе и др. Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика ППТ, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија, ликовно- цртежи, музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-историја, српски језик Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, табела, ППТ, питања Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, галеријама историјском архиву или видео материјал Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др</p>	<p>о оцењивање усмених одговора ученика. Самоевалу ација и евалуација на крају месеца или након завршене тематске области и током појединих часова. Домаћи задатак. Активност ученика приликом индивидуа лног, групног и рада у пару, залагање и ангажовањ е у настави. Оцењивањ е говорних вежби на часовима увежбавањ а конверзаци је,</p>
--	--	--	--	--	---	--

						оцењивање пројектних активности и продуката рада, писана провера
4.	UNIT 2 – CHOICES	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учење у демократском друштву	<p>разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање искустава, и догађаја у прошлости;</p> <ul style="list-style-type: none"> - размене неколико информација у низу о искуствима, и догађајима у прошлости; <p>- опишу искуства и догађаје из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину;</p> <ul style="list-style-type: none"> - разумеју једноставније текстове који се односе на описивање способности у садашњости; - саопште своје и туђе способности у садашњости; - размене неколико информација о способностима у садашњости; - разумеју и објасне сличности и разлике у популарним музичким жанровима између своје и циљне културе 	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.14. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.29. 3.1.30.</p>	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана, ППТ. Увођење ученика у главне појмове. Читање, писање, слушање увежбавање правилног изговора и ритма енглеских речи кроз песме и брзалице.</p> <p>Демонстративно – експериментална метода: Ben Wetz, English Plus 2 - уџбеник за 6. разред основне школе. Издавачка кућа -Нови Логос, 2020</p> <p>Janet Hardy-Gould., English Plus 2 -радна свеска за 6. разред основне школе. Издавачка кућа - Нови Логос, 2020, ЦД, компјутер, пројектор, табла, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика</p> <p>Коришћење Логосовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; едмодо платформе и др.</p> <p>Користити методе/технике и</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, читања, говора и писања, различите технике формативног оцењивања „сумативно, свакодневно оцењивање усмених</p>

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

					<p>облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика ППТ, видео материјали</p> <p>Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија, ликовно- цртежи, музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-историја, српски језик</p> <p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, табела, ППТ, питања</p> <p>Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, галеријама историјском архиву или видео материјал</p> <p>Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др</p>	<p>одговора ученика. Самоевалуација и евалуација на крају месеца или након завршене тематске области и током појединих часова. Домаћи задатак. Активност ученика приликом индивидуалног, групног и рада у пару, залагање и ангажовање у настави. Оцењивање говорних вежби на часовима увежбавања конверзације, оцењивање пројектних активности</p>
--	--	--	--	--	--	--

						и продуката рада, писана провера
5.	UNIT 3 – WHAT'S IT WORTH?	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учење у демократском друштву	-разумеју краће низове исказа који се односе на количине и цене; - размене информације у вези са количинама ценама; - разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на изражавање мишљења и давање препорука; - размене информације које се односе на изражавање мишљења и давање препорука; - повежу неколико исказа у краћи текст којим се описују бића, места и предмети и дају препоруке; - разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се на будуће радње и предвиђања; - размене неколико исказа у вези са будућим радњама и предвиђањима; саопшти будуће радње и предвиђања;	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.6. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.14. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.29. 3.1.30.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ. Увођење ученика у главне појмове. Читање, писање, слушање увежбавање правилног изговора и ритма енглеских речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална метода: Ben Wetz, English Plus 2 - уџбеник за 6. разред основне школе. Издавачка кућа -Нови Логос, 2020 Janet Hardy-Gould., English Plus 2 -радна свеска за 6. разред основне школе. Издавачка кућа - Нови Логос, 2020, ЦД, компјутер, пројектор, табла, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење Логосовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; едмодо платформе и др. Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, читања, говора и писања, различите технике формативн ог оцењивања „сумативн о, свакоднев но оцењивањ е усмених одговора ученика. Самоевал

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

					<p>слика ППТ, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија, ликовно- цртежи, музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-историја, српски језик Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: кариатура, илустрација, табела, ППТ, питања Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, галеријама историјском архиву или видео материјал Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др</p>	<p>уација и евалуација на крају месеца или након завршене тематске области и током појединих часова. Домаћи задатак. Активност ученика приликом индивидуалног, групног и рада у пару, залагање и ангажовање у настави. Оцењивање говорних вежби на часовима увежбавање а конверзације, оцењивање пројектних активности и продуката рада,</p>
--	--	--	--	--	---	--

						писана провера
6.	ПРВИ ПИСМЕНИ ЗАДАТАК	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву	Исходи из 4. и 5. теме	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ. Увођење ученика у главне појмове. Читање, писање, слушање увежбавање правилног изговора и ритма енглеских речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална метода: Ben Wetz, English Plus 2 - уџбеник за 6. разред основне школе. Издавачка кућа -Нови Логос, 2020 Janet Hardy-Gould., English Plus 2 -радна свеска за 6. разред основне школе. Издавачка кућа - Нови Логос, 2020, ЦД, компјутер, пројектор, табла, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење Логосовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; едмодо платформе и др. Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика ППТ, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима:	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задачи у радној свесци, тестови слушања, читања, говора и писања, различите технике формативн ог оцењивања „сумативн о, свакоднев но оцењивањ е усмених одговора ученика. Самоевал уација и евалуациј а на крају

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

					<p>географија, ликовно- цртежи, музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-историја, српски језик Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, табела, ППТ, питања Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, галеријама историјском архиву или видео материјал Коришћење е-уџбеника, едмод платформе и др</p>	<p>месеца или након завршене тематске области и током појединих часова. Домаћи задатак. Активност ученика приликом индивиду алног, групног и рада у пару, залагање и ангажовањ е у настави. Оцењивањ е говорних вежби на часовима увежбавањ а конверзаци је, оцењивање пројектних активности и продуката рада, писана провера</p>
7.	UNIT 4 –	Комуникација, дигитална	- разумеју општи смисао и	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3.	Комбиновање различитих врста	Посматрањ

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

	<p>FEELINGS</p>	<p>компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>главне информације из текстова који се односе на осећања; - размене неколико повезаних информација у вези са осећањима; - искаже и образложе осећања; - разумеју једноставније текстове који се односе на могућности; - размене неколико информација које се односе на могућности; - разумеју једноставније текстове који се односе на способности, обавезе, предлоге и савете, и реагује на њих; - размене неколико информација које се односе на способности, обавезе, предлоге и савете; - разумеју британски и амерички смисао за хумор.</p>	<p>1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.13. 3.1.14. 3.1.15. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.28. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.3.6. 3.3.9.</p>	<p>дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана, ППТ. Увођење ученика у главне појмове. Читање, писање, слушање увежбавање правилног изговора и ритма енглеских речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална метода: Ben Wetz, English Plus 2 - уџбеник за 6. разред основне школе. Издавачка кућа -Нови Логос, 2020 Janet Hardy-Gould., English Plus 2 -радна свеска за 6. разред основне школе. Издавачка кућа - Нови Логос, 2020, ЦД, компјутер, пројектор, табла, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење Логосовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; едмодо платформе и др. Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика ППТ, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија, ликовно- цртежи, музичко васпитање-, верска настава- грађанско</p>	<p>е и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, читања, говора и писања, различите технике формативн ог оцењивања „сумативн о, свакоднев но оцењивањ е усмених одговора ученика. Самоевал уација и евалуациј а на крају месеца или након завршене</p>
--	-----------------	--	---	---	---	--

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

					васпитање-историја, српски језик Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: кариатура, илустрација, табела, ППТ, питања Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, галеријама историјском архиву или видео материјал Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др	тематске области и током појединих часова. Домаћи задатак. Активност ученика приликом индивидуалног, групног и рада у пару, залагање и ангажовање у настави. Оцењивање говорних вежби на часовима увежбавања конверзације, оцењивање пројектних активности и продуката рада, писана провера
8.	UNIT 5 – DISCOVERY	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција	- разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на прошлост; размене	.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ. Увођење ученика у главне	Посматрање и праћење, усмена

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

	за учење, одговорно учеће у демократском друштву	неколико информација у низу о догађајима у прошлости; - опишу догађаје из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину; - разумеју једноставније текстове који се односе на изражаваће мишљења, планова и намера; - саопште своја и туђа мишљења, планове и намере;	1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25.	појмове. Читање, писање, слушање увежбавање правилног изговора и ритма енглеских речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална метода: Ben Wetz, English Plus 2 - уџбеник за 6. разред основне школе. Издавачка кућа -Нови Логос, 2020 Janet Hardy-Gould., English Plus 2 -радна свеска за 6. разред основне школе. Издавачка кућа - Нови Логос, 2020, ЦД, компјутер, пројектор, табла, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење Логосовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; едмодо платформе и др. Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика ППТ, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија, ликовно- цртежи, музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-историја, српски језик Комбиновање различитих врста	провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задачи у радној свесци, тестови слушања, читања, говора и писања, различите технике формативн ог оцењивања „сумативн о, свакоднев но оцењивањ е усмених одговора ученика. Самоевал уација и евалуациј а на крају месеца или након завршене тематске области и током
--	---	---	---	--	--

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
 „ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
 ЈАДРАНСКА ББ 17530
 СУРДУЛИЦА
 ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
 ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
 БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
 до 2025/2026.године

					<p>дидактичког материјала: карикатура, илустрација, табела, ППТ, питања Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима,галеријама историјском архиву или видео материјал Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др</p>	<p>појединих часова. Домаћи задатак. Активност ученика приликом индивидуа лног, групног и рада у пару, залагање и ангажовањ е у настави. Оцењивањ е говорних вежби на часовима увежбавањ а конверзаци је, оцењивање пројектних активности и продуката рада, писана провера</p>
9.	UNIT 6 – ABOUT ME	<p>Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама,компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>- разумеју једноставније текстове који се односе на исказивање могућности и хипотетичких ситуација;- размене неколико информација у низу о могућностима и</p>	<p>2.1.26. 2.1.27. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.11. 3.1.24. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2.</p>	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ. Увођење ученика у главне појмове. Читање, писање, слушање увежбавање правилног</p>	<p>Посматрањ е и праћење, усмена провера кроз играње</p>

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

			<p>хипотетичким ситуацијама; - наведу биографске податке и најважнија открића/дела научника/уметника из циљне културе.</p>		<p>изговора и ритма енглеских речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална метода: Ben Wetz, English Plus 2 - уџбеник за 6. разред основне школе. Издавачка кућа -Нови Логос, 2020 Janet Hardy-Gould., English Plus 2 -радна свеска за 6. разред основне школе. Издавачка кућа - Нови Логос, 2020, ЦД, компјутер, пројектор, табла, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење Логосовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; едмодо платформе и др. Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика ППТ, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија, ликовно- цртежи, музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-историја, српски језик Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, табела, ППТ, питања</p>	<p>улога у паровима, симулације у паровима и групама, задачи у радној свесци, тестови слушања, читања, говора и писања, различите технике формативн ог оцењивања „сумативн о, свакоднев но оцењивањ е усмених одговора ученика. Самоевал уација и евалуациј а на крају месеца или након завршене тематске области и током појединих часова. Домаћи</p>
--	--	--	--	--	--	--

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЦИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

					Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, галеријама историјском архиву или видео материјал Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др	задатак. Активност ученика приликом индивидуалног, групног и рада у пару, залагање и ангажовање у настави. Оцењивање говорних вежби на часовима увежбавања конверзације, оцењивање пројектних активности и продуката рада, писана провера
10.	ТЕСТ 2	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учење у демократском друштву	Исходи из тема 7, 8 и 9 (комбиновано).	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13.	Писмена провера ученика	Писмена провера ученика

				2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5. 3.1.2. 3.1.6. 3.1.16. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.24. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.2.		
11.	UNIT 7 - ON THE STREETS	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву	- разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на опис предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - размене информације које се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - повеже неколико исказа у краћи текст којим се описују и пореде бића, предмети, места, појаве, радње, стања и збивања; - разумеју краће низове исказа који се односе на количину; размене информације у вези са количином, димензијама и ценама; - упореди и наведе сличности и разлике између уличног живота у градовима широм света.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.13. 3.1.14. 3.1.15. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.21. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.28. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.3.6. 3.3.8. 3.3.9.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ. Увођење ученика у главне појмове. Читање, писање, слушање увежбавање правилног изговора и ритма енглеских речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална метода: Ben Wetz, English Plus 2 - уџбеник за 6. разред основне школе. Издавачка кућа -Нови Логос, 2020 Janet Hardy-Gould., English Plus 2 -радна свеска за 6. разред основне школе. Издавачка кућа - Нови Логос, 2020, ЦД, компјутер, пројектор, табла, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење Логосовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; едмодо платформе и др. Користити методе/технике и	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задачи у радној свесци, тестови слушања, читања, говора и писања, различите формативн ог оцењивања „сумативн о, свакоднев но оцењивањ е усмених

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

					<p>облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика ППТ, видео материјали</p> <p>Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија, ликовно- цртежи, музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-историја, српски језик</p> <p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, табела, ППТ, питања</p> <p>Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, галеријама историјском архиву или видео материјал</p> <p>Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др</p>	<p>одговора ученика. Самоевалуација и евалуација на крају месеца или након завршене тематске области и током појединих часова. Домаћи задатак. Активност ученика приликом индивидуалног, групног и рада у пару, залагање и ангажовање у настави. Оцењивање говорних вежби на часовима увежбавања конверзације, оцењивање пројектних активности</p>
--	--	--	--	--	--	--

						и продуката рада, писана провера
12.	ДРУГИ ПИСМЕНИ ЗАДАТАК	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву	<ul style="list-style-type: none"> - разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на опис предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - размене информације које се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - повеже неколико исказа у краћи текст којим се описују и пореде бића, предмети, места, појаве, радње, стања и збивања; - разумеју краће низове исказа који се односе на количину; размене информације у вези са количином, димензијама и ценама; - упореди и наведе сличности и разлике између уличног живота у градовима широм света. 	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.13. 3.1.14. 3.1.15. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18.</p>	Писмена проверка ученика	Писмена провера ученика
13.	UNIT 8 - THE LAW	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву	<ul style="list-style-type: none"> - разумеју општи смисао и главне информације из текстова који се односе на опис појава и догађаја; - размене информације које се односе на опис појава и догађаја; - повежу неколико исказа у краћи текст којим се описују појаве и догађаји; - упореди и опишу сличности и разлика између законских 	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23.</p>	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ. Увођење ученика у главне појмове. Читање, писање, слушање увежбавање правилног изговора и ритма енглеских речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална метода: Ben Wetz, English Plus 2 - уџбеник за 6.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

			регулстива код нас и у циљној култури.	2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.13. 3.1.14. 3.1.15. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.3.5. 3.3.6. 3.3.8. 3.3.9.	разред основне школе. Издавачка кућа -Нови Логос, 2020 Janet Hardy-Gould., English Plus 2 - радна свеска за 6. разред основне школе. Издавачка кућа - Нови Логос, 2020, ЦД, компјутер, пројектор, табла, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење Логосовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; едмодо платформе и др. Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика ППТ, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија, ликовно- цртежи, музичко васпитање-, верска настава- грађанско васпитање-историја, српски језик Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, табела, ППТ, питања Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, галеријама историјском архиву или видео материјал Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др	у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, читања, говора и писања, различите технике формативн ог оцењивања „сумативн о, свакоднев но оцењивање усмених одговора ученика. Самоевал уација и евалуација на крају месеца или након завршене тематске области и током појединих часова. Домаћи задатак. Активност ученика
--	--	--	--	---	--	---

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

						приликом индивидуалног, групног и рада у пару, залагање и ангажовање у настави. Оцењивање говорних вежби на часовима увежбавања конверзације, оцењивање пројектних активности и продуката рада, писана провера
--	--	--	--	--	--	--

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...),
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима,
- размена искустава и сарадња са члановима већа и стручним сарадницима у школи,
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Наставне методе: монолог, дијалог, објашњавање, дискусија, дебата, метода писаних радова, метода читања и рада на тексту, метода практичних радова, метода илустрације, графикони, модели, метода демонстрације, аудио-лингвала метода, аудио- визуелна метода, електички метод, комуникативна метода, ТПР метода, метода игре улога, метога студије случаја,

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

Наставна средства: уџбеник, радна свеска, свеска, флешка картице, постери, слике, шеме, компакт диск, радни листови, додатни материјали, садржаји са интернета, аутентични предмети.

Корелација са другим предметима: српски језик, грађанско васпитање, биологија, географија, математика, ликовна култура, музичка култура, физичко и здравствено васпитање, руски језик, француски језик, историја.

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању

Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
-------------	-----------------------	----------	-----------------------	-------

<p>н остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета</p>	<p>оцењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање; примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака. Пратимо:</p>	<p>- ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, добија оцену одличан (5) -ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа,- добија оцену брло добар (4) - ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, добија оцену добар (3) -ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа и, добија оцену довољан (2);</p>	<p>Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника --Комисија ученика и наставника -Усмено одговарање -Редовност доношења домаћег -Ученици воде евиденцију -Прегледање свески -Писане провере Ученици дају самопроцену оцене -групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) -Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученик) --Изражајно читање, способност проналажења потребне информације у прочитаном тексту.</p>	<p>-Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +5 Ко не зна одговор – -Учесталост јављања на часу по месецима -Свеобухватност одговора -Хронолошка прецизност -Сналажење на карти -Хоризонтално и вертикално повезивање градива -Самосталност у одговарању - три недоношења домаћег -1 у свеску, а након опомене и у дневник -За редовно доношење домаћег задатка-5 -Уредност -Све забележено са часова -Бодовање: 40-54%-2 55-69%-3 70-84%-4 85-100%--5</p>	<p>Свакодневно бележење током м године -Пресек стања на полугодишту (сваких 16 часова) -По потреби, бар једном у полугодишту Свакодневно током године, праћење/ пресек стања за тромесечја -На крају наставне године Након сваке теме (За провере које се раде цео час провере до 15 минута- једна у првом и једна у другом полугодишту)</p>
---	---	---	--	---	---

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

<p>Ангажовање ученика у настави</p>	<p>Одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима</p>	<p>-веома висок степен ангажовања ученика (5) - висок степен ангажовања ученика (4) -уз ангажовање ученика (3) -ангажовање ученика (2)</p>	<p>Вођење евиденције од стране наставника о: -Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) -Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) -Учешћу на такмичењима -Посета културно-историјским институцијама и догађајима -Несебичном пружању помоћи другим ученицима -Израда паноа, ППТ, различитих врста излагања.</p>	<p>Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано -Учесталост јављања и активност по месецима -Учествује, помаже другима, израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...) -Спреман је да помогне другим Иницијатива и квалитет продукта.</p>	<p>Свакодневно бележењетоком године -Пресек стања на полугодишту (сваких 16 часова) -По потреби, бар једном у полугодишту Свакодневно током године, праћење/ пресек стања за тромесечја -На крају наставне године Након сваке теме (За провере које се раде цео час провере до 15 минута-једна у првом и једна у другом полугодишту)</p>
-------------------------------------	---	---	---	--	---

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

Општи стандарди постигнућа за крај основног образовања за страни језик

Први страни језик

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме **на основном** нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

ПСТ.1.1.1. Разуме фреквентне речи и једноставне изразе у јасно контекстуализованом и спором говору.

ПСТ.1.1.2. Разуме једноставне поруке и питања која се односе на једноставне информације и непосредно окружење.

ПСТ.1.1.3. Разуме кратка, једноставна, разговетно и споро изговорена упутства.

ПСТ.1.1.4. Разуме кратка саопштења и питања која се односе на познате/блиске теме.

ПСТ.1.1.5. Разуме предмет једноставног разговора других лица о познатим/блиским темама (нпр. личне и породичне ствари, непосредно окружење) уколико се говори споро и разговетно.

ПСТ.1.1.6. Разуме појединачне речи и једноставне изразе из текстова савремене музике.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

ПСТ.1.1.7. Разуме кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење (нпр. писма, мејлови итд.).

ПСТ.1.1.8. Разуме кратка, појединачна упутства која се тичу његових непосредних потреба, уколико укључују визуелне елементе.

ПСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставним врстама текстова (кратке приче, извештаји, огласи, временске прогнозе и сл.) уз одговарајуће илустративне елементе.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.1.1.10. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника (нпр. ко је, одакле је, чиме се бави итд.).

ПСТ.1.1.11. Уз дуже паузе и уз помоћ саговорника, саопштава основне информације о себи и свом непосредном окружењу, тражи одређени предмет, користећи кратке једноставне исказе.

ПСТ.1.1.12. Уз дуже паузе, описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности користећи најједноставнија језичка средства.

ПСТ.1.1.13. Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника.

ПСТ.1.1.14. Поставља и одговара на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања користећи једноставна језичка средства.

ПСТ.1.1.15. Формулише молбе и извињења.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.1.1.16. Пише једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

- ПСТ.1.1.17. Пише краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама.
- ПСТ.1.1.18. Писаним путем доставља/тражи основне информације о себи/другима.
- ПСТ.1.1.19. Пише кратке и једноставне поруке (нпр. СМС, имејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљује, извињава или нешто честита.
- ПСТ.1.1.20. Повезује неколико кратких исказа у кратак, везани текст о блиским темама.

МЕДИЈАЦИЈА

- ПСТ.1.1.21. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао јавних натписа и краћих текстова опште информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...).
- ПСТ.1.1.22. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику.
- ПСТ.1.1.23. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику.

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

- ПСТ.1.2.1. Препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну).
- ПСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику.
- ПСТ.1.2.3. Познаје и користи ограничен број фреквентних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог репертоара језичких средстава.
- ПСТ.1.2.4. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за обављање основних комуникативних активности.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

- ПСТ.1.3.1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода).
- ПСТ.1.3.2. Зна за регије и државе у којима се страни језик користи као већински.
- ПСТ.1.3.3. Познаје најзначајније историјске догађаје циљних култура.
- ПСТ.1.3.4. Познаје неколико најпознатијих историјских и савремених личности циљних култура; наводи и на матерњем језику даје основне податке о некој личности из циљних култура за коју показује интересовање.
- ПСТ.1.3.5. Познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање.

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме **на средњем** нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

- ПСТ.2.1.1. Разуме краће низове (2-3) саопштења, упутстава, молби који се односе на његове потребе и интересовања.
- ПСТ.2.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и умереним темпом.
- ПСТ.2.1.3. Разуме основни смисао и главне информације споријих, јасно артикулисаних монолошких излагања и прича о познатим и узрасно адекватним темама, уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

ПСТ.2.1.4. Разуме основни смисао и главне информације из подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим и узрасно адекватним темама, уколико се говори споро и разговетно.

ПСТ.2.1.5. Разуме општи смисао и фреквентне фразе и изразе једноставнијих текстова из савремене музике.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

ПСТ.2.1.6. Разуме општи смисао и главне информације у краћим порукама, писмима, мејловима о блиским темама.

ПСТ.2.1.7. Разуме краће низове (2-3) упутстава која се тичу његових непосредних потреба (нпр. оријентација у простору, употреба уређаја и апарата, правила игре и сл.), праћених визуелним елементима.

ПСТ.2.1.8. Разуме општи смисао и главне информације у краћим текстовима, различитих врста и једноставне садржине, са интернета или других писаних медија, о познатим и узрасно адекватним темама.

ПСТ.2.1.9. Разуме општи смисао једноставних књижевних текстова прилагођених узрасту и интересовањима.

ПСТ.2.1.10. Разуме општи смисао и једноставније формулације у текстовима савремене музике.

ПСТ.2.1.11. Разуме смисао једноставних рекламних порука уколико не садрже игру речи или неко конотативно/скривено/метафорично значење.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.2.1.12. Успева да поведе и/или одржи разговор на блиске и познате теме.

ПСТ.2.1.13. Уз краће паузе и минималну помоћ саговорника, размењује информације, тражи одређени предмет, објашњење, услугу, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину.

ПСТ.2.1.14. Уз краће паузе, описује себе и своје непосредно окружење, свакодневне активности, искуства из прошлости користећи једноставна језичка средства.

ПСТ.2.1.15. Поставља и одговара на 2-3 повезана питања, о познатим темама, у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз одговарајућу помоћ саговорника и понављање.

ПСТ.2.1.16. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање и једноставним језичким средствима даје кратко објашњење.

ПСТ.2.1.17. Размењује основне информације о плановима и обавезама.

ПСТ.2.1.18. Једноставним језичким средствима пореди људе, ствари и појаве.

ПСТ.2.1.19. Објашњава оно што не разуме и тражи помоћ вербалним и невербалним средствима.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.2.1.20. Писаним путем доставља/тражи или преноси детаљније информације, обавештења или податке о себи и другима.

ПСТ.2.1.21. Пише једноставна лична писма, поруке, мејлове у којима се са пријатељима и познаницима договара о активностима или одговара на питања.

ПСТ.2.1.22. Саставља краће текстове о себи, својој породици и непосредном окружењу.

ПСТ.2.1.23. Описује искуства, активности и догађаје из прошлости користећи једноставније језичке структуре и увежбану лексику.

МЕДИЈАЦИЈА

ПСТ.2.1.24. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао и појединачне информације краћих и једноставнијих писаних текстова опште информативне природе.

ПСТ.2.1.25. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег усменог исказа.

ПСТ.2.1.26. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег писаног текста.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

ПСТ.2.1.27. На страном језику саопштава туристима најједноставније информације које су тражили од трећег лица (назив улице, број линије у градском саобраћају, цену).

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.2.2.1. Препознаје и разумљиво изговара већину гласова и гласовних група, уз одређена прозодијска ограничења (акценти, интонација, дужина).

ПСТ.2.2.2. Правилно записује фреквентне и увежбане речи, познаје и примењује одређени број основних правописних правила.

ПСТ.2.2.3. Познаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције.

ПСТ.2.2.4. Поседује ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.2.3.1. Разуме и описује сличности и разлике у свакодневном животу (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода).

ПСТ.2.3.2. Познаје основне елементе у области умећа живљења (начин обраћања и поздрављања, тачност, конвенције и сл.).

ПСТ.2.3.3. Препознаје најкритичније обрасце понашања који су непримерени/неприкладни у контексту циљних култура.

ПСТ.2.3.4. Препознаје најчешће стереотипе у вези са својом и циљним културама.

ПСТ.2.3.5. Познаје основне одлике регија и држава у којима се страни језик користи као већински.

ПСТ.2.3.6. Познаје животне услове који владају у појединим екосистемима света (клима, географске одлике и сл.) где се користи страни језик.

ПСТ.2.3.7. Препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости циљних култура.

ПСТ.2.3.8. Представља и укратко описује на циљном језику неколико познатих личности и појава из циљних култура, као и оне за које показује интересовање.

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме **на напредном** нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

ПСТ.3.1.1. Разуме дуже низове саопштења, упутстава, молби итд. који се тичу његових потреба и интересовања.

ПСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више (са)говорника, уколико се говори разговетно и умереним темпом.

ПСТ.3.1.3. Разуме основни смисао и главне информације јасно артикулисаних монолошких излагања, прича, презентација и предавања на узрасно адекватне и блиске теме, уз одговарајућу визуелну подршку.

ПСТ.3.1.4. Разуме основни смисао и може да издвоји главне информације из аутентичних подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим, узрасно адекватним темама (нпр. репортажа, научно-популарних, документарних, играних, анимираних филмова, спотова) које слуша/гледа у смисленим целинама.

ПСТ.3.1.5. Разуме општи смисао и већину фраза и израза сложенијих разговетних текстова савремене музике.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

ПСТ.3.1.6. Разуме општи смисао и може да издвоји већину релевантних информација у порукама, писмима и мејловима о блиским темама.

ПСТ.3.1.7. Разуме упутства која се односе на сналажење на јавним местима (нпр. руковање апаратима и уређајима, упозорења, безбедносне информације и сл.).

ПСТ.3.1.8. Разуме општи смисао и главне информације различитих врста текстова са интернета или других писаних медија који су у складу са узрастом и интересовањима ученика.

ПСТ.3.1.9. Разуме главне идеје, поруке и специфичне информације адаптираних верзија белетристике за младе.

ПСТ.3.1.10. На основу смисла читавог текста и садржаја појединачних делова открива значења непознатих речи и конструкција.

ПСТ.3.1.11. Разуме експлицитно изражена осећања, жеље и расположења.

ПСТ.3.1.12. Разуме општи смисао и већину фраза и израза у текстовима из савремене музике.

ПСТ.3.1.13. Разуме смисао једноставних рекламних порука.

ПСТ.3.1.14. Проналази потребне информације у речницима, енциклопедијама, брошурама и на интернет страницама.

ПСТ.3.1.15. Разуме и може да издвоји потребне информације из табела, графикана, информатора и сл.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.3.1.16. Течно и с лакоћом описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике, искуства/догађаје из прошлости и планове за будућност.

ПСТ.3.1.17. Учествује у неформалном и формалном разговору (нпр. са наставницима, службеним лицима и сл.), поставља и одговара на неколико питања у низу на познате теме у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз евентуалну помоћ и понављање.

ПСТ.3.1.18. Објашњава зашто му се нешто допада или не допада, зашто се слаже или не слаже, зашто нешто воли или не; на једноставан начин износи и образлаже своје ставове и мишљење.

ПСТ.3.1.19. Објашњава оно што не разуме, уме да тражи помоћ и да изрази мишљење/потребу расположивим језичким средствима.

ПСТ.3.1.20. На једноставан начин излаже на задату тему и одговара на питања која се односе на њу.

ПСТ.3.1.21. Описује и тумачи податке из табела, графикана, информатора и сл.

ПСТ.3.1.22. Резимира текст који слуша или чита ослањајући се у мањој мери на језичка средства која се у њему појављују.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.3.1.23. Пише обична и електронска писма у којима са пријатељима и познаницима договара активности и једноставним језичким средствима обрађује/спомиње узрасно релевантне теме.

ПСТ.3.1.24. Пише краће текстове од неколико логички повезаних реченица о узрасно релевантним темама (о себи, друштвеном и природном окружењу, аспектима приватног и школског живота).

ПСТ.3.1.25. Прецизно описује искуства, активности и догађаје из садашњости и прошлости у виду дескриптивних и наративних текстова користећи познате сложеније језичке структуре и адекватну лексику.

ПСТ.3.1.26. Пише кратке приче од понуђеног језичког материјала на узрасно адекватне теме.

ПСТ.3.1.27. Резимира/парафразира одслушан или прочитан текст, ослањајући се минимално на језичка средства која се у њему појављују.

ПСТ.3.1.28. Описује и тумачи податке из табела, графикана, информатора и сл.

МЕДИЈАЦИЈА

ПСТ.3.1.29. На матерњем језику саопштава основну тему и појединачне информације нешто опширнијег усменог исказа, примереног узрасту и интересовањима.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

ПСТ.3.1.30. На матерњем језику преноси саговорнику тему, садржај и главне информације из краћих и једноставнијих писаних текстова (новинских и књижевних), примерених узрасту и интересовањима.

ПСТ.3.1.31. На страном језику саопштава једноставније информације добијене од трећег лица у вези с блиским комуникативним ситуацијама и познатим темама.

ПСТ.3.1.32. На матерњем језику преноси информације, упутства, молбе, савете и сл. добијене од трећег лица.

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.3.2.1. Углавном коректно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила или уз мање неправилности које не угрожавају разумевање поруке коју жели да саопшти.

ПСТ.3.2.2. Записује речи и изразе уз минималне ортографске неправилности које не ремете разумевање датог записа; познаје и примењује фреквентна правописна правила.

ПСТ.3.2.3. Познаје и користи одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе и флексије именица, глагола, придева, прилога.

ПСТ.3.2.4. Користи фреквентне лексичке елементе који се односе на теме и ситуације из његовог непосредног искуства.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.3.3.1. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у различитим аспектима свакодневног живота и прихвата постојање разлика.

ПСТ.3.3.2. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у области умећа живљења и прихвата постојање разлика; примењује неке основне елементе у области умећа живљења (нпр. начин обраћања и поздрављања).

ПСТ.3.3.3. Разуме и избегава основне облике непримереног/неприкладног понашања у контексту циљних култура.

ПСТ.3.3.4. Препознаје да постоји пристрасност у тумачењу културних појава и негује критичко мишљење у њиховом посматрању и разумевању.

ПСТ.3.3.5. Познаје положај земаља у којима се користи страни језик.

ПСТ.3.3.6. Познаје положај циљног језика у глобалном контексту и код нас.

ПСТ.3.3.7. Познаје најтипичније представнике појединих екосистема света где се користи страни језик и доводи их у везу са одликама екосистема.

ПСТ.3.3.8. Препознаје повезаност најважнијих појава из историје циљних култура и опште историје.

ПСТ.3.3.9. Препознаје утицај неколико најзначајнијих личности и дела из друштвене и уметничке историје циљних култура у свету, које доводи у везу са друштвеним и уметничким појавама из наше историје и обрнуто.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

Основна школа „ Вук Караџић “ Сурдулица		ГОДИШЊИ ОПЕРАТИВНИ ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ				
Предмет енглески језик за VIII						
Редни број часа у години	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	Тип часа	Методе рада	Облик рада	Наставна средства и дидактички материјал	Место извођења наставе
1.	Present Simple vs Present Continuous vs Present Perfect	Обрада	Кооперативна, еkleктичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	Учионица , вибер
2.	Story in English – part 1	Обрада	Кооперативна, еkleктичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- II -
3.	Past simple vs Past Continuous vs Past Perfect	Утврђивање	Кооперативна, еkleктичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- II -
4.	Story in English – part 2	Обрада	Кооперативна, еkleктичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- II -
5.	Articles –definite and zero article		Кооперативна, еkleктичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- II -

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програмза период 2022/2023
до 2025/2026.године

6.	Future forms; Giving a presentation	Обрада	Кооперативна, еклектичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- П -
7.	Modal verbs – possibility and certainty, ability, advice and obligation	Утврђивање	Кооперативна, еклектичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- П -
8.	Story in English – part 3	Обрада	Кооперативна, еклектичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- П -

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

ГОДИШЊИ ОПЕРАТИВНИ ПЛАН РАДА

ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

Предмет енглески језик за VIII

Редни број часа у години	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	Тип часа	Методе рада	Облик рада	Наставна средства и дидактички материјал	Место извођења наставе
9.	Gerund and infinitive	Утврђивање	Кооперативна, еклектичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	Учионица, вибер
10.	Conditionals – zero, first and second	Обрада	Кооперативна, еклектичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- II -
11.	Reflexive and relative pronouns	Утврђивање	Кооперативна, еклектичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- II -
12.	Speaking: An interview Writing;	Обрада	Кооперативна, еклектичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- II -
13.	Adjective comparison Quantifiers	Утврђивање Обрада	Кооперативна, еклектичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- II -

14.	The Passive Have something done	Обрада	Кооперативна, еклектичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- П -
15.	Reported statements Reporting verbs	Обрада	Кооперативна, еклектичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- П -

ГОДИШЊИ ОПЕРАТИВНИ ПЛАН РАДА

ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

Предмет енглески језик за VIII

Редни број часа у години	<i>НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА</i>	Тип часа	Методe рада	Облик рада	Наставна средства и дидактички материјал	Место извође ња настав е
1.	Gerund and infinitive	Утврђивање	Кооперативна, еклектичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	Учион ица, вибер
2.	Conditionals – zero, first and second	Обрада	Кооперативна, еклектичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- П -

3.	Reflexive and relative pronouns	Утврђивање	Кооперативна, еклектичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- П -
4.	Speaking: An interview Writing;	Обрада	Кооперативна, еклектичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- П -
5.	Adjective comparison Quantifiers	Утврђивање Обрада	Кооперативна, еклектичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- П -
6.	The Passive Have something done	Обрада	Кооперативна, еклектичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- П -
7.	Reported statements Reporting verbs	Обрада	Кооперативна, еклектичка	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Уџбеник, цд, додатни материјал	- П -

Напомена: Све евентуалне корекције програма наставе и учења биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Разред: 8.разред

Фонд часова: 34 часова

Циљеви: Циљ наставе и учења ликовне културе је да се ученик развијајући стваралачко и креативно мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и решавање проблема и да изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу и културној баштини свог и других народа

Ред. бр.	Наставна тема	Број часова				
		обрада	утврђивање	систематизација	остало	укупно
1.	Композиција	7	1		8	16
2.	Наслеђе	6	1		3	10
3.	Комуникација	5	1		2	8
Укупан број часова		18	3		13	34

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

Р.Б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе	Стандарди	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	Композиција	<p>Рад с подацима и информацијама</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговоран однос према околини</p>	<p>– бира одговарајући прибор, материјал, технику, уређај и апликативни програм за изражавање идеја, имагинације, емоција, ставова и порука;</p> <p>– користи разноврсне податке и информације као подстицај за стваралачки рад;</p> <p>– примењује знања о елементима и принципима компоновања у стваралачком раду и свакодневном животу;</p> <p>– користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад;</p> <p>– представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно;</p> <p>– користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад</p> <p>опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;</p> <p>– реализује једноставнеликовне пројекте, самостално и у сарадњи са другима;</p> <p>– прави презентације усклађујући слику и текст и приказујући кључне податке и визуелне информације;</p> <p>– тумачи садржаје одабраних уметничких дела и одабрану визуелну метафорику;</p> <p>разговара о значају културне баштине за лични развој, развој туризма и очување културног идентитета земље</p>	<p>Основни ниво ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне меди-је, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности ЛК.1.1.2. изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове ЛК. 1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица...) средњи ниво ЛК.2.1.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...) 2.2.1. одабира адекватан садржај да би представио неку</p>	<p>Наставник ученике анимира различитим врстама презентација, штампаним фотографијама и репродукцијама уметничких дела како би им приближио основне појмове простора, ликовних елемената, принципа компоновања и различитих врста композиција. Радом на тексту и путем визуелних примера из уџбеника ученици самостално, или у пару истражују одређену тему, а затим путем дискусије изводе закључке и разматрају могуће идеје за реализацију ликовних задатака. Наставник још путем туторијала на YouTube-у ученике упознаје са различитим ликовним техникама.</p>	<p><i>Формативно, свакодневно оцењивање ученика Индивидуални рад ученика Мапа радова ученика Практични рад Усмена провера Индивидуална естетска анализа Естетска анализа кроз дискусију Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Сумативно оцењивање</i></p>

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЃ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

				<p>идеју или концепт напредни ниво ЛК.3.1.2. одабира адекватна средства материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципл и садржаја на свом раду и на радовима другић ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе да би пости -гао одређени ефекат ЛК.3.3.3. користи друга места и изворе да би проширио своја знања из уметности</p>	<p>Подстиче ученике да самостално и слободно исказују своја мишљења о уметничким делима. Покреће дискусије естетске анализе на крају наставне целине развијајући код ученика естетски начин размишљања уз уважавање туђих мерила вредности и ставова. У зависности од ликовног задатка, у току часа организује се индивидуални практични рад, рад у пару, или по групама. Наставник активно учествује у процесу рада ученика својим саветима и коректурама. Поред ових најчешће примењиваних метода рада, наставник ученике упућује на одговоран однос према средини у којој живе и раде, па у складу са тим подстиче их да дају свој допринос активним</p>
2.	Наслеђе		<p>– разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих епоха свога краја – прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације – разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих епоха свога краја – прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације</p>	<p>Основни ниво ЛК. 1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј,</p>	

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

				<p>галерија, атеље, уметничка радионица. ЛК. 1.3.1. описује разлике које уочава на уметничким радо- вима из различитих земаља, култура и периода ЛК. 1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су по-ребна знања и вештине стечени учењем у визу- елним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) средњи ниво 1.3.1. лоцира одабрана уметничка дела у историј-ски и друштвени контекст 2.1.1. познаје и користи (у свом раду) основне из-ражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних умет- ности напредни ниво ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и</p>	<p>планирањем пројектне наставе усмерене ка естетском уређењу просторија школе и школског дворишта. Ученицима ће бити омогућен и додатни рад код куће, а материјале за домаће ликовне задатке имаће прилику да виде на Google classroom.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

				<p>принципе да би постигао одређени ефекат ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принцип и садржаја на свом раду и на радовима других</p> <p>ЛК.3.3.1. анализира одабрана уметничка дела у</p> <p>Односу на време настанка и према културној Припадности (описује основне карактеристике, намеру уметника...)</p> <p>ЛК.3.3.2. описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности</p>		
3.	Комуникација		<ul style="list-style-type: none">- Идентификује теме у одређеним одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука– изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником– разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха– учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију; <p>предлаже идеје за уметничку рециклажу, хуманитарне акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе;</p>	<p>ЛК. 1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)</p> <p>ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица.</p> <p>ЛК. 1.3.2. зна да</p>		

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програмза период 2022/2023
до 2025/2026.године

				<p>наведе различита занимања за која су по-ребна знања и вештине стечени учењем у визу- елним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) средњи ниво 2.1.1. познаје и користи (у свом раду) основне из-ражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних умет- ности напредни ниво ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципл и садржаја на свом раду и на радовима другић ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером</p>		
--	--	--	--	---	--	--

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању

Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
<p>Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета</p>	<p>Пратимо: процењују се: вештине ликовног изражавања и разумевања, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са различитим врстама ликовних материјала и рад на различитим врстама ликовних задатака; уметничко изражавања; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.</p>	<p>Ученик који у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. , добија оцену одличан (5); Ученик који у великој мери показује способност примене</p>	<p>- Формативно оцењивање: бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника</p>	<p>Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +5 Ко не зна одговор</p>	<p>Свакодневно бележење током године</p>
			<p>-Комисија ученика и наставника</p>	<p>Учесталост јављања на часу по месецима</p>	<p>Пресек стања на полугодишту</p>
			<p>Усмено одговарање</p>	<p>Свеобухватност одговора Хоризонтално и вертикално повезивање градива Самосталност у одговарању</p>	<p>по потреби</p>
			<p>- Практичан рад</p>	<p>Оцена се одређује</p>	<p>након реализације наставне јединице</p>

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

		<p>знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. , добија оцену врло добар (4);</p> <p>ученик који у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.</p>		<p>кроз естетску анализу наставника и ученика заједно, неретко учешћем и осталих ученика у разреду. Рад који у потпуности задовољава естетске критеријуме у складу са ликовним задацима (оцена 5) Углавном задовољава и види се уложени труд (оцена4) Делимично задовољава – испод прага могућности ученика (оцена 3) Мала количина уложеног труда (оцена2) Нимало уложеног труда (оцена 1)</p>	
--	--	---	--	---	--

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

		<p>ученик који знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. , добија оцену довољан (2);</p>			

Ангажовање ученика у настави	Одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	веома висок степен ангажовања ученика (5) висок степен ангажовања (4) уз ангажовање ученика (3) ангажовање ученика (2)	Вођење евиденције од стране наставника о: - Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) -Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) -Учешћу на такмичењима -Посета културноисторијским институцијама и догађајима - Несебичном пружању помоћи другим ученицима -Израда паноа, ППТ, различитих врста излагања	-Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано -Учесталост јављања и активност по месецима Учествује, помаже другима, израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...) - Спреман је да помогне другима - Иницијатива и квалитет продукта	на тромесечју
------------------------------	--	---	--	--	---------------

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Разред: 8.разред

Фонд часова: 34 часова

Циљеви:

- развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности;
- оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања;
- развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем уметничке традиције и културе свога и других народа. Задаци:
- неговање способности извођења музике (певање/свирање);
- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
- подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање звука);
- упознавање традиционалне и уметничке музике свога и других народа;
- развијање критичког мишљења (исказивање осећања о музици која се изводи и слуша);
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.

Садржаје музичке културе чине следеће активности: извођење (певање/свирање), слушање и стварање музике.

Ред. бр.	Наставна тема	Број часова				
		обрада	утврђивање	систематизација	остало	укупно
1.	Човек и музика	18	1			19
2.	Музички инструменти	3	1			4
3.	Слушање музике	3				3
4.	Извођење музике	6				6
5.	Музичко стваралаштво				2	2
Укупан број часова		32	2		2	36

Р.б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе	Стандарди	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1	Човек и музика	-компетенција за учење -комуникација -естетичка компетенција -рад са подацима и информацијама -сарадња	– повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; – наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесансе; – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку и ренесанси; – опише улогу музике у средњовековној Србији; – уочи разлике између духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесансе; – издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима; – објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима	МК. 1.1.1. препозна основне елементе музичке писмености МК. 1.1.2. опише основне карактеристике - историјско–стилских периода - народног стваралаштва Ученик уме да анализира повезаност: МК. 2.1.2. структуре и драматургије одређеног музичког жанра МК. 2.1.3. облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота МК. 3.1.2. разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора МК. 3.1.3. критички и аргументовано образлаже свој суд МК. 3.1.4. уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту	Користити методе/технике и облике рада које активирају ученике да буду самосталнији у раду: анализа музичких примера, фотографија, ППТ, видео материјала. Инсистирање на корелацији са другим предметима: историја, ликовна култура, географија. Коришћење ЛОГОС-овог е-уџбеника: видео и аудио записи, квизови, ППТ.	<i>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова</i>

			ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената;			
2	Музички инструменти		<p>-одреди врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку;</p> <p>– опише разлику у начину добијања звука код инструмената са диркама;</p> <p>– препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила;</p> <p>– разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе</p>	<p>МК. 1.1.1. препозна основне елементе музичке писмености МК. 1.1.2. опише основне карактеристике - музичких инструмената и састава</p> <p>Ученик уме да анализира повезаност:</p> <p>МК. 2.1.1. музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу</p> <p>МК. 3.1.1. зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела МК. 3.1.3. критички и аргументовано образлаже свој суд</p>	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: видео и звучниј записа, фотографија, ППТ, доступне ИКТ апликације. Користити претходна знања ученика.</p> <p>Повезати са историјским контекстом. Коришћење ЛОГОС-овог е- уџбеника</p>	<p><i>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова</i></p>
3	Слушање музике		<p>– коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте ;</p> <p>– идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе;</p> <p>– уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке</p>	<p>МК. 1.2.1. именује музичке изражајне елементе</p> <p>МК. 1.2.2. именује извођачки састав МК. 1.2.4. именује српски музички фолклор</p> <p>МК. 2.2.1. опише и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених музичких елемената</p> <p>МК. 2.2.2. препозна структуру одређеног жанра</p> <p>Ученик уме да анализира слушни пример и открије</p>	<p>Основни методски приступ је од звука ка теорији.</p> <p>Јасно формулисати упутства како би ученици знали на шта да усмере пажњу приликом слушања.</p> <p>Постепено проширивати опажајни капацитет код ученика усмеравајући их на специфичности музичког дела пре слушања.</p> <p>Ученичка знања из различитих области</p>	<p><i>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова</i></p>

			духовне музике; идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба;	везу опажених карактеристика са: МК. 3.2.1. структуралном и драматуршком димензијом звучног примера МК. 3.2.2. жанровским и историјско– стилским контекстом звучног примера МК. 3.2.3. контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора	повезати и ставити у функцију разумевања дела, подстичући креативност и критичко мишљење. Користити илустрације, ППТ и ИКТ када је могуће. Подстићи ученике на изношење свог мишљења уз аргументовано образлагање.	
4	Извођење музике		– коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте ; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе; – уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике; идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба;	МК. 1.3.1. пева једноставне дечије, народне или популарне композиције МК. 1.3.2. изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инструменту МК. 3.3.1. изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима.	Користити методе/технике и облике рада који подстичу ученике за самостални рад, рад у пару или групи. Кроз одговарајуће примере музичких вежби и композиција обрадити елементе музичке писмености. Обратити пажњу на правилно дисање, положај тела и дикцију. Узети у обзир гласовне могућности ученика. За инструментално музичирање користити ритмичке и мелодијске инструменте. Могу се користити нотни примери који су солмизацијом обрађени. Примељивати принцип активног учешћа ученика на часу. Коришћење аудио или видео снимака или матрица када је могуће. Посета концерта, у складу са могућностима	<i>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова</i>
5	Музичко стваралаштво		– критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље;	Ученик уме да: МК. 1.4.1. направи музичке инструменте користећи	Користити методе/технике и облике рада који подстичу ученике на	<i>Формативно, свакодневно оцењивање</i>

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

			<p>користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.</p>	<p>предмете из окружења МК. 1.4.2. осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела МК. 1.4.3. изводи пратеће ритмичке и мелодијско–ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима МК.</p> <p>1.4.4. учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст.</p> <p>Ученик уме да:</p> <p>МК. 3.4.1. осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте МК. 3.4.2. импровизује и/или компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова МК. 3.4.3. осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.</p>	<p>музичко стваралаштво, самостално, групно и у пару.</p> <p>Користити корелацију са ликовном културом.</p> <p>Креативна употреба мултимедија: ППТ, ИКТ, аудио и видео снимци, мобилни телефони.</p>	<p><i>усмених одговора ученика.</i></p> <p><i>Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова</i></p>
--	--	--	---	---	--	---

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика

Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
<p>Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;</p> <p>процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.</p>	<p>Оцену одличан (5) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; - лако логички повезује чињенице и појмове; - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; 	<p>- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника</p> <p>- Усмено одговарање</p>	<p>Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +5 Ко не зна одговор -</p> <p>Свеобухватност одговора Хронолошка прецизност Хоризонтално и вертикално повезивање градива Самосталност у одговарању</p>	<p>Свакодневно о бележење током године</p> <p>По потреби</p>	
	<p>Оцену врло добар (4) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; 				

	<ul style="list-style-type: none">– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;– решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; <p>Оцену добар (3) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none">– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;– у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;– већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;– у довољној мери критички расуђује;– ученик који знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. , добија оцену довољан (2);	<p>-Редовност доношења домаћег</p>	<p>За три недоношења домаћег -1 у свеску, а након опомене и у дневник</p>	<p>Свакодневн о током године, праћење/ пресек на крају године</p>
--	--	------------------------------------	---	---

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

ИСТОРИЈА

Разред: 8. разред

Фонд часова: 68 часова

Циљ наставе: Циљ наставе историје је стицање хуманистичког образовања и развијање историјске свести; разумевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса и улоге истакнутих личности; развијање индивидуалног и националног идентитета; стицање и проширивање знања, развијање вештина и формирање ставова неопходних за разумевање савременог света (у националном, регионалном, европском и глобалном оквиру); унапређивање функционалних вештина и компетенција неопходних за живот у савременом друштву (истраживачких вештина, критичког и креативног мишљења, способности изражавања и образлагања сопствених ставова, разумевања мултикултуралности, развијање толеранције и културе аргументованог дијалога); оспособљавање за ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија; развијање свести о потреби сталног усавршавања и свести о важности неговања културно-историјске баштине.

Задаци наставе: да стекну и прошире знања о националној и општој историји (политичкој, економској, друштвеној, културној...), да разумеју узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса, и улогу истакнутих личности у развоју људског друштва; – поседују свест о повезаности појава из прошлости са појавама из садашњости; – разумеју да национална историја представља саставни део регионалне, европске и глобалне историје; – развијају истраживачки дух и критички однос према прошлости самосталном анализом различитих историјских извора и литературе и проналажењем и систематизовањем стечених информација; – буду оспособљени за проналажење, прикупљање и коришћење информација датих у различитим симболичким модалитетима (историјске карте, графикони, табеле...) и њихово повезивање са претходним историјским знањем; – буду оспособљени да препознају различита тумачења истих историјских догађаја; – повезују стечена знања и вештине са садржајима сродних наставних предмета – буду оспособљени за примену стечених знања и практичних вештина у свакодневном животу; – унапређују вештине неопходне за индивидуални и тимски рад (комуникативност, образлагање сопствених ставова, аргументовани дијалог...) – развијају одговорност, систематичност, прецизност и позитивни став према учењу; – развијају свест о квалитету стеченог знања и потреби сталног усавршавања.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

Табеларни приказ оријентационог распореда градива

Ред. бр.	Наставна тема	Број часова				
		обрада	утврђивање	систематизација	остало	укупно
1.	Основи проучавања прошлости	2	1	/	/	3
2.	Европа, свет и српски народ у југословенској држави у периоду између два светска рата	10	7	1	/	18
3.	Други светски рат	9	8	1	/	18
4.	Свет, Европа и српски народ у југословенској држави у периоду хладног рата	7	7	1	/	15
5.	Свет, Европа, српска држава и народ у савременим процесима	7	5	2	/	14
Укупан број часова		35	28	5	/	68

Р.б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе	Стандарди	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	<p>Основи проучавања прошлости (2+1 = 3)</p> <p>Основне одлике периода од завршетка Првог светског рата до наших дана. Историјски извори за изучавање периода од завршетка Првог светског рата до наших дана и њихова сазнајна вредност (материјални, писани, аудио-визуелни, усмена сведочанства, дигитални)</p>	<ul style="list-style-type: none">- Компетенција за целоживотно учење- Вештина комуникације- Рад с подацима и информацијама- Дигитална компетенција- Решавање проблема- Вештина сарадње- Вештине за живот у демократском друштву	<ul style="list-style-type: none">- именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје- повезује историјске изворе са установама у којима се чувају- именује Савремено доба и наводи граничне догађаје- користи основне историјске појмове- пореди историјске периоде- разврстава историјске изворе према њиховој основној подели и према историјском периоду- пореди различите историјске изворе и рангира их на основу њихових сазнајних вредности	<ul style="list-style-type: none">ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одредницеИС.1.1.2. именује историјске периоде и зна редослед историјских периодаИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлостиИС.1.1.5. уме да одреди ком историјском периоду припадају важне године из прошлостиИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: уџбеника, илустрација, шема, графикона</p> <p>Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима савременог доба, историјском архиву, евентуално виртуелна посета музеју, локалитету из савременог доба...</p> <p>Проналажење примера извора за период Савременог доба од стране ученика</p> <p>Коришћење Фрескиног е- уџбеника: тест и видео записи са питањима и др.</p>	<p>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика</p> <p>Посматрањем наставника Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</p> <p>Истраживачки задаци везани за ист. изворе из Савременог доба</p> <p>Домаћи задатак</p>
2.	<p>Европа, свет и српски народ у југословенској држави у периоду између два светска рата (10+7+1 =18)</p> <p>Последице Великог рата (демографски и материјални губици, одраз рата у друштвеном и културном животу, Мировна конференција у Паризу – нова карта</p>	<ul style="list-style-type: none">- Компетенција за целоживотно учење- Вештина комуникације- Рад с подацима и информацијама	<ul style="list-style-type: none">- Користи основне историјске појмове- Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту- Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени)	<ul style="list-style-type: none">ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизацијеИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историјеИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историјеИС.1.1.9. зна на компростору су се одиграле најважније појаве и	<p>Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика, историјске карте, историјских извора, различитих графичких</p>	<p>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика</p> <p>Посматрање наставника</p> <p>Процењивање</p>

<p>Европе и света). Револуције у Русији и Европи (узроци, ток и последице). Стварање југословенске државе (југословенска идеја, процес и носиоци уједиња, међународно признање и границе). Политичке и друштвено-економске прилике у Европи и свету (либералне демократије, тоталитарне идеологије економске кризе; култура, наука и уметност, свакодневни живот). Југословенска краљекраљевина (простор, становништво и друштво; конституисање државе, политички живот; међународни положај економске прилике; култура, улога двора; национално и верско питање). Истакнуте личности: Николај II Романов, Владимир Иљич Лењин, Роза Луксембург, Александар Флеминг, Пабло Пикасо, Волт Дизни, Чарли Чаплин, Сергеј Ејзенштајн, Бенито Мусолини, Адолф Хитлер, Јосиф Стаљин, Френклин Рузвелт, Александар I, Марија, Петар II и Павле Карађорђевић, Никола Пашић, Стјепан Радић, Милан</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Дигитална компетенција - Решавање проблема - Вештина сарадње - Вештине за живот у демократском друштву 	<ul style="list-style-type: none"> -Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи -Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност -Изражава своје ставове на аргументован начин - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу - Препознаје основне карактеристике различитих идеологија - Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера - Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора - Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја - Упоредује, анализира и уочава разлике између свог и ставова других - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету -Употребити податке из табеле у једноставном истраживању -Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих 	<p>догађаји из националне и опште историје</p> <p>ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости</p> <p>ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч</p> <p>ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике</p> <p>ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда</p> <p>ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче</p> <p>ИС.2.2.1. уме да закључи о ком догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора</p> <p>ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора</p> <p>ИС 3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије</p> <p>ИС.3.1.5. разуме какосу повезане појаве из прошлости и садашњости</p> <p>ИС.3.2.4. уме да одреди на</p>	<p>организатора, ППТ, видео материјали, пројектна настава; израда шема и др.</p> <p>Корелација са сродним предметима: српским језиком (Дучић, Нушић) географија (Европе, Света, Југославије), веронаука, ликовно (споменичко наслеђе међуратног периода, Дали, Пикасо, М.П. Барили), музичко (Химна Југославије), грађанско (људска права, тоталитарне идеологије) кроз интегративну наставу и тематско повезивање.</p> <p>Стално коришћење историјске карте.</p> <p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура (Друштво народа, тоталитарне идеологије), илустрација (плакати), ППТ, видео записа (убиство краља Александра у Марсеју и др.), квиз на хахуу и др.</p> <p>Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, историјском архиву, евентуално виртуелна посета</p>	<p>рада у пару и у групи</p> <p>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</p> <p>Дебата Мини истраживачки задаци (пројектни задаци, породична и локална историја) Домаћи задатак-редовност Писана провера Есеј, прича Показивање на карти</p>
--	---	--	--	---	--

	<p>Стојадиновић, Драгиша Цветковић, Влатко Мачек, Слободан Јовановић, Милутин Миланковић, Исидора Секулић, Ксенија Атанасијевић, Милена Павловић Барили, Иван Мештровић</p>		<p>у савременом добу -Анализирајући дате примере учава утицај научно- технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу - Идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту -Уочи елементе континуитета и дисконтинуитета српске државности -Наведе примере како су идеје о родној верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва;</p>	<p>основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора)</p>	<p>Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернет страница, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања Хибридна настава: коришћење е-уџбеника и др. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације</p>	
<p>3.</p>	<p>Други светски рат (9+8+1=18)</p> <p>Свет у рату –узроци, међународне кризе, сукоби и освајајачка политика тоталитарних држава; почетак и ток рата, зараћене стране, савезништва, фронтови, најважније операције, нови начини ратовања, ратна свакодневица; страдање цивила и ратни злочини; крај рата и победа Антифашистичке коалиције. Југославија и српски народ у рату-улазак у рат, војни пораз, окупација, подела, квислиншке творевине; геноцид и злочини; устанак, антифашистичка борба и грађански рат; војне операције, живот у рату. Последице рата-људски и</p>	<p>- Компетенција за целоживотно учење - Вештина комуникације - Рад с подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Решавање проблема - Вештина сарадње - Вештине за живот у демократском друштву</p>	<p>-Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима -Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском на основу датих примера -Препознаје основне карактеристике различитих идеологија -Користи основне историјске појмове -На карти показује места где су се десили одређени догађаји - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских</p>	<p>ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС 1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје</p>	<p>Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Корелација са сродним предметима: географија (фронтови, битке: Свет, Европа, Југославија), ликовно (карикатуре, плакати) и грађанско васпитање (људска права, савези), кроз интегративну наставу и тематско повезивање Коришћење уџбеничких текстова, историјских извора и њихова анализа Стално коришћење</p>	<p>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Процењивање рада у пару и групи (нпр пројектна настава, активности...) Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задаци Писана</p>

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

<p>материјални губици; демографске и друштвене промене, миграције, уништавање културног насељења; суђења за ратне злочине, стварање ОУН. Истакнуте личности: Френклин Рузвелт, Винстон Черчил, Јосиф Стаљин, Адолф Хитлер, Бенито Мусолини, цар Хирохито, Франциско Франко, Мао Цедунг, Ана Франк, Петар II Карађорђевић, Драгољуб Михаиловић, Јосип Броз Тито, Милан Недић, Анте Павелић, Диана Будисављевић.</p>		<p>појава и промена у Савременом добу</p> <ul style="list-style-type: none">- Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту- Самостално или у групи реализује једноставне задатке- Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима- Препознаје основне карактеристике различитих идеологија- Пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у Савременом добу- Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера- Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора- Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја- Упоредује, анализира и уочава разлике између свог и ставова других- Уочава утицај	<p>једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике</p> <p>ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда</p> <p>ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле</p> <p>ИС.2.2.1. уме да закључи о ком догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора</p> <p>ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора</p> <p>ИС 3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије</p> <p>ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости</p> <p>ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора)</p>	<p>историјске карте</p> <p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура (односи између великих сила), илустрација (плакати), питања, филмова (нпр. Дечак у пругастој пицами, Дара из Јасеновца и др.), ППТ, шеме и табеле</p> <p>Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде панона, кратких записа, кратких излагања</p> <p>Хибридна настава: коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др.</p> <p>Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације</p> <p>Коришћење ресурса локалне историје</p> <p>Обележавање места великих страдања српског и других народа у Другом светском рату (27. јануар, 22. април...и др.)</p>	<p>провера</p> <p>Вежба 15 минута</p> <p>Индивидуални рад: мини истраживање (пројектни задаци-Моја породица у Другом светском рату и др.), панони, предавања и др.</p> <p>Учествовање у неговању сећања</p> <p>Посматрање наставника</p> <p>Сумативно оцењивање</p>
--	--	---	---	--	---

			<p>историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету</p> <p>-Употреби податке из табеле у једноставном истраживању</p> <p>-Повезује визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни)</p> <p>-Уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима</p> <p>-Објасни значење појмова геноцид и Холокауст</p> <p>-Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији</p> <p>Идентификује узроке, елементе и последице историјских сукоба и ратова и дискутује о могућим начинима превенције конфликта</p>			
4.	<p>Свет, Европа и српски народ у југословенској држави у периоду хладног рата (7+5+2 =14)</p> <p>Свет после Другог светског рата – блоковска подела, трка у наоружању, глобална</p>	<p>- Компетенција за целоживотно учење</p> <p>- Вештина комуникације</p> <p>- Рад с подацима и информацијама</p>	<p>- Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима</p> <p>- Користи основне</p>	<p>ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације</p> <p>ИС 1.1.7. именује најважније појаве из националне историје</p> <p>ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје</p> <p>ИС.1.1.9. зна на ком простору</p>	<p>Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада</p> <p>Корелација са сродним</p>	<p>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика</p> <p>Процењивање рада у пару и</p>

<p>димензија хладног рата, ратна жаришта и кризе, деколонизација, европске интеграције, покрети еманципације-покрети за женска и мањинска права, антиратни и антирасни покрети; научна достигнућа, освајање свемира, медији, популарна култура.</p> <p>Југославија и српски народ после Другог светског рата-изградња новог државног и друштвеног уређења, једнопартијски систем, однос власти према политичким противницима, међународни положај, економске и културне прилике, самоуправљање, несврстаност, свакодневица, популарна култура, нове тенденције у култури.</p> <p>Истакнуте личности: Џон Кенеди, Никита Хрушчов, Махатма Ганди, Голда Меир, Мартин Лутер Кинг, Роза Паркс, Нелсон Мендела, Енди Ворхол, Јосип Броз, Александар Ранковић, Милован Ђилас, Иво Андрић, Милош Црњански, Александар Петровић, Мира Траиловић, Душан Ковачевић.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Дигитална компетенција - Решавање проблема - Вештина сарадње - Вештине за живот у демократском друштву 	<p>историјске појмове</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту - Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединача и група насталих у Савременом добу - Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву: односи између великих сила, позиција Србије и Југославије - Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности - Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва 	<p>су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје</p> <p>ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости</p> <p>ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч</p> <p>ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике</p> <p>ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда</p> <p>ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле</p> <p>ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикона</p> <p>ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима</p> <p>ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом</p> <p>ИС 2.1.2. препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје</p>	<p>предметима: географија (ОУН, ЕУ, блоковска подела, несврстани, СФРЈ, Србија), ликовно (плакати, карикатуре) и музичко васпитање (Елвис Присли, Битлси), верска настава, грађанско васпитање (антиратни и антирасни покрети, демократија), српски језик (Иво Андрић) кроз интегративну наставу и тематско повезивање</p> <p>Коришћење уџбеничких текстова, историјских извора и њихова анализа</p> <p>Стално коришћење историјске карте</p> <p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, филмова (Европске интеграције, ратна жаришта и др.), ППТ, шеме, табеле..</p> <p>Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде панона, кратких записа, кратких излагања</p> <p>Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др.</p> <p>Постављање ученика у</p>	<p>групи</p> <p>Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова</p> <p>Домаћи задатак</p> <p>Писана провера</p> <p>Карта</p> <p>Индивидуалн и рад: панони, ППТ</p> <p>- мини истраживање (пројектни задаци): Моја породица у СФРЈ; личности. догађаји</p> <p>Учествовање у неговању сећања</p> <p>Посматрање наставника</p> <p>Сумативно оцењивање</p>
---	---	---	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none">- Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу- Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву- Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом- Презентује самостално, или у групи, резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ- Анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног материјала- Препозна на примерима из савремене историје важност поштовања људских права- Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији	<p>ИС 2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје</p> <p>ИС 2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости</p> <p>ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора</p> <p>ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен)</p> <p>ИС 3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања</p> <p>ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, економски)</p>	<p>различите ситуације евалуације и самоевалуације</p> <p>Коришћење ресурса локалне историје</p>	
--	--	--	--	--	--	--

<p>5.</p>	<p>Свет, Европа, српска држава и народ у савременим процесима (7+5+2 =14)</p> <p>Свет после хладног рата –пад Берлинског зида; слом комунизма у Европи, распад СССР-а, нова политичка карта Европе, стварање Европске уније, доминација САД, локални конфликти и интервенције великих сила, процеси глобализације, Четврта индустријска револуција (дигитални медији, интернет, друштвене мреже и мобилна телефонија), претња тероризма, миграције, савремени културни покрети.</p> <p>Српски народ на крају XX и на почетку XXI века-криза СФРЈ 80-их година, међунационалне тензије, увођење вишестраначког политичког система, распад СФРЈ, грађански рат и стварање нових држава, интернационализација сукоба и међународне интервенције, економске прилике и свакодневни живот, ратни злочини, страдање цивилног становништва, разарање културног наслеђа, НАТО агресија на СРЈ, последице ратова, политичке промене 2000. године, република Србија као самостална држава, питање статуса Косова и Метохије, односи у региону, српски народ у дијаспори и региону, процес придруживања ЕУ, култура и спорт.</p> <p>Истакнуте личности: Роналд Реган, Михаил Горбачов, Маргарет Тачер, Бил Гејтс, Владимир Путин, Ангела Меркел, Слободан Милошевић, Фрањо Туђман, Алија Изетбеговић, Зоран Ђинђић, Војислав Коштуница</p>	<p>- Компетенција за целоживотно учење</p> <p>- Вештина комуникације</p> <p>- Рад с подацима и информацијама</p> <p>- Дигитална компетенција</p> <p>- Решавање проблема</p> <p>- Вештина сарадње</p> <p>- Вештине за живот у демократском друштву</p>	<p>- Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима</p> <p>- Користи основне историјске појмове</p> <p>- Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту</p> <p>- Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у Савременом добу</p> <p>- Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја</p> <p>- Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности</p> <p>- Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва</p> <p>- Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу</p> <p>- Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на</p>	<p>ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације</p> <p>ИС 1.1.7. именује најважније појаве из националне историје</p> <p>ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје</p> <p>ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје</p> <p>ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости</p> <p>ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч</p> <p>ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике</p> <p>ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда</p> <p>ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле</p> <p>ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана</p> <p>ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и</p>	<p>Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења</p> <p>Користити разноврсне технике/методе и облике рада</p> <p>Корелација са сродним предметима: географија (пад Берлинског зида, ЕУ, Распад СФРЈ, Србија), ликовно (плакати, карикатуре), грађанско васпитање (тероризам), биологија (еколошки покрети), информатика (интернет, Четврта индустријска револуција, мобилна телефонија, апликације)</p> <p>Кроз интегративну наставу и тематско повезивање Коришћење уџбеничких текстова, историјских извора и њихова анализа</p> <p>Стално коришћење историјске карте</p> <p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, филмова (НАТО агресија 1999, Распад СФРЈ и др.), ППТ, шеме, табеле..</p> <p>Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета,</p>	<p>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика</p> <p>Процењивање рада у пару и групи</p> <p>Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова</p> <p>Домаћи задатак</p> <p>Писана провера</p> <p>Карта</p> <p>Индивидуални рад: панои, ППТ</p> <p>- мини истраживање (пројектни задаци):нпр. Моја породица 90-их и 00-их; личности. догађаји</p> <p>Учествовање у неговању сећања</p> <p>Посматрање наставника</p> <p>Сумативно оцењивање</p>
-----------	---	---	--	--	---	---

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

			<p>прилике у савременом друштву</p> <ul style="list-style-type: none">- Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом- Презентује самостално, или у групи, резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ- Препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и републици Србији- Изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајних вредности- Анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног материјала- Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији- Наведе примере како су идеје о родној верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва;	<p>историјским периодом</p> <p>ИС 2.1.2. препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје</p> <p>ИС 2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости</p> <p>ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора</p> <p>ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен)</p> <p>ИС 3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања</p> <p>ИС 3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип)</p>	<p>енциклопедија, ради израде панона, кратких записа, кратких излагања</p> <p>Хибридна настава: коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др.</p> <p>Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације</p> <p>Коришћење ресурса локалне историје</p>	
--	--	--	---	--	--	--

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка, као и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

Наставне методе: Монолошка, дијалошка, демонстративна

Наставна средства: Уџбеник, е- уџбеник, свеска, историјска зидна карта, историјски атлас, илустрације, родослови,

Корелација са предм етима: географија, српски језик, музичко, ликовна култура, грађанско васпитање, веронаука.

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању

Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
-------------	-----------------------	----------	-----------------------	-------

<p>Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета</p>	<p>Пратимо: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад на подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.</p>	<p>Оцену одличан (5) добија ученик који: –у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; –лако логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; –решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; показује способност репродукције Оцену врло добар (4) добија ученик који: –у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; –решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; Оцену довољан (2) добија ученик који: –знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; –у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; –понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; -Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције</p>	<p>- Формативно оцењивање: -Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника - Усмено одговарање - -Редовност доношења домаћег -Ученици воде евиденцију -Прегледање свески -Писане провере -Ученици дају самопроцену оцене - Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика - Сналажење на карти</p>	<p>Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +,5 Ко не зна одговор - Учесталост јављања и распоред јављања по месецима Свеобухватност одговора Хронолошка прецизност Сналажење на карти Хоризонтално и вертикално повезивање градива За три недоношења домаћег -1 у свеску, а након опомене и у дневник, Уредност, Све забележено са часова Бодовање: 40-54%-2, 55-69%-3, 70-84%-4, 85-100%-5 Сарадња у групи(сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...) Прва три пара која ураде добијају +,5 Остали који успешно ураде + Ометају друге и не раде задато -, -Показати пет појма -5, четири појма-4, три појма -3, два појма-2, један појам -1;</p>	<p>-Свакодневно бележење током године -Пресек стања по тромесечју -По потреби, бар једном у полугодишту -Свакодневно током године праћење/ пресек стања за тромесечје (16 часова) -На крају наставне године -Након сваке теме, 4 пута годишње, по две по полугодишту и две 15- минутне провере -По потреби -По потреби, -На сваком часу где се користи историјска карта</p>
--	---	--	--	--	---

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

Допунска настава:

Р.б.	Наставне теме	Број часова	Начин и поступак остваривања	Активности у образовно-васпитном раду
1.	Основи проучавања прошлости	1	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: уџбеника, илустрација, шема, карте, е- уџбеник. Давање задатака: дати додатно време за завршавање задатака, смањити дужину текста, користити питања са краћим и једноставним одговорима, дозволити отворен уџбеник приликом контролне вежбе, не вршити притисак на ученика у смислу времена или конкуренције. Ученик може сам да одреди динамику рада.	Ученик чита текст из историје и повремено застаје да сумира шта је прочитао. Ако се излагање ученика поклапа са уџбеником и са битним информацијама, он наставља даље а ако не задовољава стандар враћа се на исти текст и примењује се нова стратегија (нп. Извлачи на папи кључне појмове, користи слике). Наставник све време прати, мотивиши и пружа подршку ученику, задаје домаћи задатак. Похваљује одређена понашања и постигнућа.
2.	Европа, свет и српски народ у југословенској држави у периоду између два светска рата	6		
3.	Други светски рат	6		
4.	Свет, Европа и српски народ у југословенској држави у периоду хладног рата	3		
5.	Свет, Европа, српска држава и народ у савременим процесима	2		

Додатна настава:

Р.б.	Наставне теме	Број часова	Начин и поступак остваривања	Активности у образовно - васпитном раду
1	Основи проучавања прошлости	1	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: уџбеника, илустрација, шема, историјске зидне карте, историјски атлас, е- уџбеник, стручна литература, ИКТ. Наставник и ученици у зависности од теме интересовања ученика заједно прибављају су потребну и додатну	Избор текста, рад на тексту, анализа текста, дебата, ученици самостално изводе закључке и критички расуђују из одабране теме изучаваног доба, израда есеја, израда панона. Наставник све време
2	Европа, свет и српски народ у југословенској држави у периоду између два светска рата	6		
3.	Други светски рат	6		
4.	Свет, Европа и српски народ у југословенској држави у периоду хладног рата	3		

5.	Свет, Европа, српска држава и народ у савременим процесима	2	литературу (библиотека, кућна библиотека, интернет, штампа...).	мотивише ученике и даје додатна објашњења, на крају похваљује одређено понашање и постигнуће ученика.
----	--	---	---	---

ГЕОГРАФИЈА

Разред: 8. разред

Фонд часова: 68 часова

Циљ учења географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичкогеографским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Ред. бр.	Наставна тема	Број часова				
		обрада	утврђивање	систематизација	остало	укупно
1.	Географски положај, границе и величина територије Србије	4	2	1		6
2.	Физичко – географске одлике Србије	16	9	1		25
3.	Друштвено – географске одлике Србије	17	9	1		26
4.	Природна и културна баштина Србије	3	1	1		4
5.	Географија завичаја	1	1	1		2
6.	Срби у региону и дијаспори	2	1	1		3
	Укупан број часова	43	23	6		72

Р.б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе	Стандарди	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	Географски положај, границе и величина територије Србије	<ul style="list-style-type: none">- Компетенција за учење- Рад са подацима и информацијама- Одговорано учење у демократском друштву- Одговоран однос према здрављу- Дигитална- Комуникација и сарадња- Естетичка компетенција	Ученик ће знати да: одреди географски положај Србије и доведе га у везу са историјско-географским развојем; учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини; анализира карактеристике граница и пограничних крајева Србије. анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује;	<p>Основни ниво</p> <p>ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе</p> <p>Средњи ниво ГЕ.2.1.1. одређује стране света у простору и на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.2. одређује положај места на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице- објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом</p> <p>ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке на некој карти картографским средствима, графиком, табелом, шемом</p> <p>Напредни ниво</p> <p>ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама гео. чињеница, објеката, појава и процеса, односа на основу анализе геог. карте</p>	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, тематске карте, презентације.. Коришћење е-уџбеника: видео записи са питањима.	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Нема карта Писана провера ежба 10. мин
2.	Физичко – географске одлике Србије	<ul style="list-style-type: none">- Компетенција за учење- Рад са подацима и информацијама- Одговорано учење у демократском друштву- Одговоран однос према здрављу- Дигитална- Комуникација и сарадња- Естетичка компетенција	Ученик ће знати да: учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини; анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; опише узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије; класификује облике рељефа	<p>Основни ниво ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>ГЕ.1.2.3. именује Земљине сфере и препознаје њихове основне одлике</p> <p>ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе</p> <p>Средњи ниво</p> <p>ГЕ.2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава гео. чињенице, објекте, појаве и процесе и односе који су представљени</p>	Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: ППТ, видео материјали, пројектна настава Обезбеђивање корелације са сродним	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Нема карта

			на територији Србије и именује репрезентативне; анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије; класификује и описује својства водних објеката користећи карту Србије; наводи начине коришћења вода Србије; препознаје ефекте утицаја физичкогеографских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода; доведи у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора	моделом,сликом,графиком,табелом,шесом ГЕ.2.1.4.приказује понуђене географске податке на некој карти картографским средствима,графиком,табелом,шесом ГЕ.2.2.2. разликује и објашњава географске чињенице- објекте, појаве, процесе и односе у Земљиним сферама ГЕ.2.4.1.описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије Напредни ниво ГЕ.3.1.1.доноси закључке о просторним и каузалним везама гео. чињеница, објеката,појава и процеса, односа на основу анализе геог. карте ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друш. фактора на развој и размештај привреде и пр. делатности ГЕ.3.4.1.објашњава географске везе и законитости у нашој земљи и уме да издвоји географске регије	предметима. Стално коришћење географске карте Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, табела, ППТ, питања, квиз.. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Писана провера вежба 10. мин
3.	Друштвено – географске одлике Србије	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Одговорано учење у демократском друштву - Одговоран однос према здрављу - Дигитална - Комуникација и сарадња - Естетичка компетенција	Ученик ће знати да: анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; објашњава популациону динамику становништва Србије: кретање броја становника, природни прираштај и миграције; изводи закључке о утицају популационе динамике на структуру становништва у нашој земљи; изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике; израђује и анализира графичке приказе структура становништва; објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у	Основни ниво ГЕ.1.1.3.препознаје и чита географске идопунске елементе карте ГЕ.1.3.1.познаје основне појмове о становништву у и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ.1.2.3.именује Земљине сфере и препознаје њихове основне одлике ГЕ.1.3.2.дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и гране ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе Средњи ниво ГЕ.2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ.2.1.3.препознаје и објашњава гео.чињенице,објекте,појаве и процесе и односе који су представљени моделом,сликом,графиком,табелом,шесом ГЕ.2.1.4.приказује понуђене гео. податке на некој карти картографским средствима,графиком,табелом,шесом ГЕ.2.3.1.разликује и објашњава	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима. Стално коришћење географске карте и географског атласа и неме карте Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: питања, ППТ, видео-	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Нема карта Писана провера вежба 10. мин

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

			нашој земљи; уз помоћ карте Србије и других извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности у нашој земљи; доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи;	кретање(природно и механичко) и структуре становништва ГЕ.2.4.1.описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене регије Напредни ниво ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама гео. чињеница, објеката, појава и процеса, односа на основу анализе географске карте ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друш. фактора на развој и размештај становништва и насеља ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности	записа..е уџбеника Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације е	
4.	Природна и културна баштина Србије	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Одговорано учење у демократском друштву - Одговоран однос према здрављу - Дигитална сарадња - Комуникација и естетичка компетенција	Ученик ће знати да: учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини; анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти.	Основни ниво ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте Средњи ниво ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице, објекте, појаве и процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом, шемом ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке на немој карти картографским средствима, графиком, табелом, шемом Напредни ниво ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама гео. чињеница, објеката, појава и процеса, односа на основу анализе географске карте	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима. Стално коришћење географске карте и атласа	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Нема карта Писана провера вежба 10. мин
5.	Географија завичаја	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Одговорано учење у демократском друштву - Одговоран однос према здрављу - Дигитална сарадња - Комуникација и сарадња	Ученик ће знати да: учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини; анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; препознаје ефекте утицаја физичко-географских	Основни ниво ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привр. делатности и гране ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: питања, ППТ, видео-записа.. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе,	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова

		-Естетичка компетенција	<p>процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода; доведе у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора; кретање броја становника, природни прираштај и миграције; изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва; изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике; израђује и анализира графичке приказе структура становништва; објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља; уз помоћ карте Србије и других извора информација анализира</p>	<p>Средњи ниво ГЕ.2.1.3.препознаје и објашњава гео.чињенице,објекте,појаве и процесе и односе који су представљени моделом,сликом,графиком,табелом,шемом ГЕ.2.1.4.приказује понуђене гео. податке на некој карти картографским средствима,графиком,табелом,шемо м ГЕ.2.3.1.разликује и објашњава кретање(природно и механичко) и структуре становништва ГЕ.2.4.1.описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене регије Напредни ниво ГЕ.3.1.1.доноси закључке о просторним и каузалним везама гео. чињеница, објеката,појава и процеса, односа на основу анализе геог. карте ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друш. фактора на развој и размештај становништва и насеља ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друш. фактора на развој</p>	<p>интернета, енциклопедија, ради израде паноа,презентација, кратких записа, кратких излагања Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације</p>	<p>Домаћи задатак Нема карта Писана проверавежба 10. мин</p>
6.	Срби у региону и дијаспори	<p>- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама -Одговорано учешће у демократском друштву -Одговоран однос према здрављу - Дигитална -Комуникација и сарадња -Естетичка компетенција</p>	<p>Ученик ће знати да: учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини; анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; објашњава утицај историјских и савремених миграција на размештај Срба у свету.</p>	<p>Основни ниво ГЕ.1.1.3.препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ.1.3.1.познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ.1.3.2.дефинише појам привреде и препознаје привр.делатности и гране ГЕ.1.4.2.именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике Средњи ниво ГЕ.2.1.3.препознаје и објашњава гео.чињенице,објекте,појаве и процесе и односе који су представљени моделом,сликом,графиком,табелом, шемом ГЕ.2.1.4.приказује понуђене гео. податке на</p>	<p>Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења и предзнањима ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада Пројектни задатак Обезбеђивање корелације са сродним предметима:</p>	<p>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Нема карта Писана проверавежба 10. мин</p>

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЃ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

				<p>немој карти картографским средствима, графиком, табелом, шемом</p> <p>ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање (природно и механичко) и структуре становништва ГЕ.2.4.1. описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене регије.</p> <p>Напредни ниво</p> <p>ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама гео. чињеница, објеката, појава и процеса, односа на основу анализе геог. карте ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друш. фактора на развој и размештај становништва и насеља ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друш. фактора на развој</p>	<p>Стално коришћење географске карте и атласа</p> <p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: мапе ума из уџбеника, табеле, ППТ, видео записи и др.</p> <p>Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија...</p>	
--	--	--	--	--	---	--

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...),
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима,
- размена искустава и сарадња са члановима већа и стручним сарадницима у школи,
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика

Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	оступак	Инструменти оцењивања	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања прогма	процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење	Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +5 Ко не зна одговор -	Свакодневно бележење током године
			-Комисија ученика и наставница	Учесталост јављања на часу по месецима	Пресек стања на полугодишту (сваких 16 часова)
		Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;	- Усмено одговарање	Свеобухватност одговора Хронолошка и појмовна прецизност Сналажење на карти Хоризонтално и вертикално повезивање градива Самосталност у одговарању	По потреби, бар једном у полугодишту
			-Редовност доношења домаћег - Ученици воде евиденцију	За три недоношења домаћег -1 у свеску, а након опомене и у дневник За редовно доношење домаћег задатка-5	Свакодневно током године, праћење/ пресек стања

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

			за тримесечје
<p>Оцену добар (3) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none">– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;– у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;– већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;– у довољној мери критички расуђује;	Квиз на кахуу, или други он-лајн квиз	Првопласирани +5 Другопласирани ++ Трећепласирани +	По једном у полугодишту
	Прегледање свески	Уредност Све забележено са часова	На крају наставне године
	Писане провере Ученици дају	Бодовање: 40-54%-2 55-69%-3 70-84%-4	Након сваке теме (4 провере које се раде цео час- по две у полугодишту

Допунска настава:

Р.б.	Наставне теме	Број часова	Начин и поступак остваривања	Активности у образовно-васпитном раду
1.	Географски положај, границе и величина територије Србије	1	<ul style="list-style-type: none">- разговор- демонстрација- метода читања- метода писања- графички радови- описивање- објашњавање	<ul style="list-style-type: none">-размишљају-постављају питања-у уџбенику попуњавају задатке и табеле, читају поједине занимљивости и у свескама преписују мапу ума- на карти ученици показују најзначајније објекте;
2.	Физичко – географске одлике Србије	5	<ul style="list-style-type: none">- разговор- демонстрација- метода читања- метода писања- графички радови- описивање- објашњавање	<ul style="list-style-type: none">-размишљају-постављају питања-у уџбенику попуњавају задатке и табеле, читају поједине занимљивости и у свескама преписују мапу ума- на карти ученици показују најзначајније објекте;
3.	Друштвено – географске одлике Србије	5	<ul style="list-style-type: none">- разговор- демонстрација- метода читања- метода писања- графички радови- описивање- објашњавање	<ul style="list-style-type: none">-размишљају-постављају питања-у уџбенику попуњавају задатке и табеле, читају поједине занимљивости и у свескама преписују мапу ума- на карти ученици показују

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

				најзначајније објекте;
4.	Природна и културна баштина Србије	5	<ul style="list-style-type: none">- разговор- демонстрација- метода читања- метода писања- графички радови- описивање- објашњавање	<ul style="list-style-type: none">-размишљају-постављају питања-у уџбенику попуњавају задатке и табеле, читају поједине занимљивости и у свескама преписују мапу ума- на карти ученици показују најзначајније објекте;
5.	Географија завичаја	1	<ul style="list-style-type: none">- разговор- демонстрација- метода читања- метода писања- графички радови- описивање- објашњавање	<ul style="list-style-type: none">-размишљају-постављају питања-у уџбенику попуњавају задатке и табеле, читају поједине занимљивости и у свескама преписују мапу ума- на карти ученици показују најзначајније објекте;
6.	Срби у региону и дијаспори	1	<ul style="list-style-type: none">- разговор- демонстрација- метода читања- метода писања- графички радови- описивање- објашњавање	<ul style="list-style-type: none">-размишљају-постављају питања-у уџбенику попуњавају задатке и табеле, читају поједине занимљивости и у свескама преписују мапу ума- на карти ученици показују најзначајније објекте;

Додатна настава:

Р.б.	Наставне теме	Број часова	Начин и поступак остваривања	Активности у образовно-васпитном раду
1.	Географски положај, границе и величина територије Србије	1	<ul style="list-style-type: none">- разговор- демонстрација- метода читања- метода писања- графички радови- описивање- објашњавање	<ul style="list-style-type: none">-размишљају-постављају питања-у уџбенику попуњавају задатке и табеле, читају поједине занимљивости и у свескама преписују мапу ума- на карти ученици показују најзначајније објекте;
2.	Физичко – географске одлике Србије	1	<ul style="list-style-type: none">- разговор- демонстрација- метода читања- метода писања- графички радови- описивање- објашњавање	<ul style="list-style-type: none">-размишљају-постављају питања-у уџбенику попуњавају задатке и табеле, читају поједине занимљивости и у свескама преписују мапу ума- на карти ученици показују најзначајније објекте;
3.	Друштвено – географске одлике Србије	5	<ul style="list-style-type: none">- разговор- демонстрација- метода читања- метода писања- графички радови- описивање- објашњавање	<ul style="list-style-type: none">-размишљају-постављају питања-у уџбенику попуњавају задатке и табеле, читају поједине занимљивости и у свескама преписују мапу ума- на карти ученици показују најзначајније објекте;
4.	Природна и културна баштина Србије	4	<ul style="list-style-type: none">- разговор- демонстрација- метода читања- метода писања	<ul style="list-style-type: none">-размишљају-постављају питања-у уџбенику попуњавају задатке и табеле, читају поједине

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

			<ul style="list-style-type: none">- графички радови- описивање- објашњавање	занимљивости и у свескама преписују мапу ума - на карти ученици показују 5. најзначајније објекте;
5.	Географија завичаја	1	<ul style="list-style-type: none">- разговор- демонстрација- метода читања- метода писања- графички радови- описивање- објашњавање	-рб.азмишљају -постављају питања -у уџбенику попуњавају задатке и табеле, читају поједине занимљивости и у свескама преписују мапу ума - на карти ученици показују најзначајније објекте;
6.	Срби у региону и дијаспори	1	<ul style="list-style-type: none">- разговор- демонстрација- метода читања- метода писања- графички радови- описивање	-развишљају -постављају питања -у уџбенику попуњавају задатке и табеле, читају поједине занимљивости и у свескама преписују мапу ума - на карти ученици показују најзначајније објекте;

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС: 017/815-950
ПИБ: 100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ: 07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

ФИЗИКА

Разред: Осми

Фонд часова: Годишњи фонд: 68; Недељни фонд: 2

Циљ наставе: Циљ наставе физике јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне законе природе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

Задаци наставе:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе физике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе физике буду у пуној мери реализовани,
- развијање функционалне писмености,

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАЏИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

- упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици,
- разумевање појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона,
- развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама путем истраживања,
- подстицање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности и критичког мишљења,
- развијање вештине јасног и прецизног изражавања,
- развијање логичког и апстрактног мишљења,
- разумевање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења,

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284373

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

- решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја,
- развијање способности за примену знања из физике,
- уочавање и разумевање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређивања животне средине,
- развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи,
- развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној оријентацији.

Ученик треба да:

- разликује физичке величине које су одређене само бројном вредношћу (време, маса, температура, рад, енергија, количина наелектрисања, електрични напон и струја) од оних које су дефинисане интензитетом, правцем и смером (брзина, убрзање, сила, јачина електричног и магнетног поља ...),
- уме да слаже и разлаже силу, јачину електричног поља...
- разликује различите врсте кретања (транслаторно, осцилаторно, таласно) и да зна њихове карактеристике,
- зна основне карактеристике звука и светлости,
- зна да је брзина светлости у вакууму највећа постојећа брзина у природи,
- разуме да је рад силе једнак промени енергије и на нивоу примене користи трансформацију енергије у рад и обрнуто,
- примењује законе одржања (масае, енергије, количине наелектрисања),
- зна услове за настанак струје и Омов закон,
- прави разлику између температуре и топлоте,
- уме да рукује мерним инструментима,
- користи јединице Међународног система (СИ) за одговарајуће физичке величине.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

Табеларни приказ оријентационог распореда градива

Ред. бр.	Наставна тема	Број часова				
		обрада	утврђивање	систематизација	остало	укупно
1.	Осцилације и таласи	4	1	1	3	9
2.	Светлосне појаве	7	4	1	3	15
3.	Електрично поље	5	3	1		9
4.	Електрична струја	8	6	1	4	19
5.	Магнетно поље	4	1	1		6
6.	Елементи атомске и нуклеарне физике	6	1	1		8
7.	Физика и савремени свет	1		1		2
		35	16	7	10	68

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

Р.б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Стандарди	Исходи наставе	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	Осцилације и таласи	<ul style="list-style-type: none">- Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији- Компетенција за целоживотно учење- Интерперсоналне и грађанске компетенције- Дигитална компетенција- Културолошка експресија	<ul style="list-style-type: none">ФИ 1.2.1ФИ 1.7.1ФИ 1.7.2ФИ 2.2.3ФИ 2.4.4ФИ 2.6.1ФИ 2.7.3ФИ 3.2.2ФИ 3.2.3ФИ 3.2.4ФИ 3.2.5ФИ 3.7.1	<ul style="list-style-type: none">- повезује физичке величине које описују осцилације и таласе- описује карактеристике звука, ултразвука и инфразвука и наводи примере примене ултразвука- демонстрира и објасни: осциловање куглице клатна и тела обешеног о опругу, осциловање жица и ваздушних стубова	<ul style="list-style-type: none">Истраживачки задациОстваривањем међупредметне корелације	<ul style="list-style-type: none">иницијалнитестусмено испитивањеактивност на часудомаћи задаци
2.	Светлосне појаве	<ul style="list-style-type: none">- Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији- Компетенција за целоживотно учење- Интерперсоналне и грађанске компетенције- Дигитална компетенција	<ul style="list-style-type: none">ФИ 1.7.1ФИ 1.7.2ФИ 2.7.2ФИ 2.7.3ФИ 3.2.5ФИ 3.2.6ФИ 3.7.1	<ul style="list-style-type: none">- анализира примере одбијања и преламања светлости, тоталне рефлексије (огледала, сочива) и користи лупу и микроскоп- демонстрира и објасни: појаву сенке,	<ul style="list-style-type: none">Решавањем квалитативних и квантитативних проблема као и проблем-ситуација домаћи задациСистематским праћењем рада сваког ученика	<ul style="list-style-type: none">контролна вежба,провера практичних вештина,прећењем постигнућа у оквиру истраживачких задатака

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

		- Културолошка експресија		функционисање ока и корекцију вида		
3.	Електрично поље	- Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији - Компетенција за целоживотно учење - Интерперсоналне и грађанске компетенције - Дигитална компетенција - Културолошка експресија	ФИ 1.1.2 ФИ 2.4.1 ФИ 2.6.1	-демонстрира узајамно деловање наелектрисаних тела и објасни одчега оно зависи - прикаже и опише електрично поље	Излагањем садржаја теме уз одговарајуће демонстрационе огледе домаћи задаци Истраживачки задаци	полугодишњи тест усмено испитивање активност на часу домаћи задаци
4.	Електрична струја	- Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији - Компетенција за целоживотно учење - Интерперсоналне и грађанске компетенције - Дигитална компетенција - Културолошка експресија	ФИ 1.3.1 ФИ 1.4.1 ФИ 1.4.2 ФИ 1.4.3 ФИ 1.7.1 ФИ 1.7.2 ФИ 2.3.1 ФИ 2.3.2 ФИ 2.3.3 ФИ 2.3.4 ФИ 2.3.5 ФИ 2.3.6 ФИ 2.4.1 ФИ 2.4.3 ФИ 2.4.4 ФИ 2.5.2 ФИ 2.6.1 ФИ 2.7.1 ФИ 2.7.3 ФИ 3.3.1 ФИ 3.4.1 ФИ 3.4.2	-прикаже и опише електрично поље, израчуна силу којом поље делује на наелектрисањеи повеже електрични напони јачину електричног поља -објасни провођење струје кроз метале, течности и гасове и упореди отпорности металних проводника на основу њихових карактеристика - наводи и користи	Лабораторијским вежбама домаћи задаци Систематским праћењем рада сваког ученика	Кратке писмене провере провера практичних вештина, прећењем постигнућа у оквиру истраживачких задатака активност на часу домаћи задаци

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

			ФИ 3.4.3 ФИ 3.7.1.	различите изворе електричне струје (EMS) и зна да их разврста ради рециклаже		
5.	Магнетно поље	- Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији - Компетенција за целоживотно учење - Интерперсоналне и грађанске компетенције - Дигитална компетенција - Културолошка експресија	ФИ 1.1.2 ФИ 1.3.2 ФИ 2.5.2 ФИ 2.6.1 ФИ 3.7.2	-описује узајамно деловање два паралелна проводника са струјом, деловање магнетног поља на струјни проводник и принцип рада електромагнета и електромотора	Истраживачки задачи домаћи задаци Систематским праћењем рада сваког ученика	контролна вежба, провера практичних вештина, пређењем постигнућа у оквиру истраживачких задатака
6.	Елементи атомске и нуклеарне физике	- Математичка писменост и основне компетенције у науци технологији - Компетенција за целоживотно учење - Интерперсоналне и грађанске компетенције - Дигитална компетенција - Културолошка експресија		-објасни структуру атомског језгра и нуклеарне силе -опише радиоактивност, врсте зрачења, радиоактивне изотопе, познаје њихово дејство, примену и мере заштите	Решавањем квалитативних и квантитативних проблема домаћи задаци Систематским праћењем рада сваког ученика	усмено испитивање активност на часу домаћи задаци
7.	Физика и савремени свет	Математичка писменост и основне компетенције у науци технологији		-разликује фисију и фузију и наводи	Систематским праћењем рада сваког ученика	годишњи тест

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

		<p>- Компетенција за целоживотно учење</p> <p>- Интерперсоналне и грађанске компетенције</p> <p>- Дигитална компетенција</p> <p>- Културолошка експресија</p>		могућности њихове примене		
--	--	---	--	------------------------------	--	--

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...),
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима,
- размена искустава и сарадња са члановима већа и стручним сарадницима у школи,
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Наставне методе: монолошко-дијалoшка, демонстрациона, метода практичних и лабораторијских радова, метода рада на тексту.

Наставна средства: визуелна, аудитивна и аудио-визуелна (цртежи, слике, фотографије, дијаграми, графикони, таблице, модели, макете, апарати, инструменти), текстуална (уџбеници, приручници, чланци, енциклопедије)

Корелација са другим предметима: математика, техника и технологија, хемија и биологија.

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ					
Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању					
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
<p>Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета</p> <p>Пратимо:</p> <p>бележење присуства ученика на часовима редовне и допунске наставе;</p> <ul style="list-style-type: none"> - домаћи задаци; - усмено испитивање; - тестирање (писмено испитивање), - контролни задаци; - ученички радови и продукти ученичких активности; - разговор са ученицима; - посматрање и стално праћење активности ученика. 		<p>Одличан (5): ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа.</p>	<p>- Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника</p> <p>Усмено одговарање, свеска евиденције наставника - Редовност доношења домаћег, свеска евиденције</p> <p>- Писане провере, свеска евиденције</p> <p>Прегледање свески</p>	<p>Број решених задатака на табли: Задатак са основног нивоа: + Задатак са средњег нивоа :++ Задатак са напредног нивоа :+++ 15 плусева-оцена 2 25 плусева-оцена 3 35 плусева-оцена 4 45 плусева-оцена 5</p> <p>За три направљена минуса-1 у свеску, а након опомене и у дневник</p> <p>Бодовање писмене провере: 0-34% -1 35-49%-2</p>	<p>Свакодневно бележење током године</p> <p>Пресек стања по тромесечју</p> <p>Пресек стањана полугодиштуили пре у зависности од скупљених плусева</p> <p>На крају наставне године</p>

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОШ
„ВУК КАРАѢИЋ“ УЛ.
ЈАДРАНСКА ББ 17530
СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975 МАТИЧНИ
БРОЈ:07284973

Школски програмза период 2022/2023
до 2025/2026. године

		<p>Врло добар (4):</p> <p>Ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета.</p> <p>Добар (3): ученик који остварује напредак.</p> <p>Довољан (2): ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма.</p>		<p>50-69% -3 70-89% -4 90-100% -5</p> <p>Уредност све забележено са часова</p>	
--	--	---	--	--	--

Ангажовање ученика у настави	Одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активноучествовање у настави, сарадњу са другима	Одличан (5) – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Врло добар (4) показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања Добар (3) показује делимични степен активности и ангажовања Довољан (2) – показује мањистепен активности и ангажовања	Вођење евиденције о стране наставника о: -Броју јављања на часовима Учешћу на такмичењима -Несебичном пружању помоћи другим ученицима -Тачност, прецизност и свеобухватност одговора -Укљученост у ради на часовима обраде, повезивање и закључивање	-Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано -Учесталост јављања и активност по месецима -Учествује, помаже другима, израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, , кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...) -Иницијатива и квалитет продукта	
------------------------------	---	--	---	--	--

Допунска настава:

Р.б.	Наставне теме	Број часова	Начин и поступак остваривања	Активности у образовно-васпитном раду
1.	Осцилације и таласи	2	демонстративном методом ученици схватају да је осцилаторно кретање периодично и којим физичким величинама се описује. -индивидуални рад -фронтални рад	Ученик уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су мупознате друге две величине. Ученик уме да препозна основне појмове који описују осцилаторно кретање.
2.	Светлосне појаве	3	- дијалошком и демонстративном методом упознају оптичке инструменте -индивидуални рад -фронтални рад	Ученик уме да препозна основне особине звука и светлости. Ученик примењује превентивне мере заштите од буке и од прекомерног излагања Сунчевом зрачењу.
3.	Електрично поље	2	Кроз монолошко- дијалошку методу се упознају са електричним пољем и физичким величинама којима се описује. -индивидуални рад -фронтални рад	Ученик уме да препозна смер деловања електростатичке Силе.
4.	Електрична струја	4	дијалошком и демонстративном методом упознају инструменте за мерење струје и напона -индивидуални рад -фронтални рад	Ученик уме да препозна да струја тече само кроз проводне материјале. Ученик зна да разликује електричне проводнике и изолаторе. Ученик зна називе основних елемената електричног кола. Ученик уме да препозна магнетне ефекте електричне струје. Ученик да се придржава

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

				основних правила безбедности при коришћењу електричних уређаја у свакодневном животу.
5.	Магнетно поље	2	Кроз монолошко- дијалoшку методу ученици се упознају са појам магнетно поље и физичким величинама којима се описује. -индивидуални рад -фронтални рад	Ученик уме да препозна смер деловања магнетне силе.
6.	Елементи атомске и нуклеарне физике	1	Кроз монолошко- дијалoшку методу ученици се упознају са појам радиоактивног зрачења и мерама заштите. -индивидуални рад -фронтални рад	Ученик уме да препозна дејство радиоактивних изотопа, њихову примену и мере заштите

Додатна настава:

Р.б.	Наставне теме	Број часова	Начин и поступак остваривања	Активности у образовно - васпитном раду
1.	Осцилације и таласи	2	Кроз монолошко- дијалoшку методу ученици анализирају осцилаторно кретање -индивидуални рад -групни рад -рад у пару	Ученик: самостално и спонтано посматра кретање, поставља питања, изводи закључке, претражује и користи литературу и интернет, решава сложене рачунске задатке
2.	Светлосне појаве	3	-демонстративном методом одређују жижну даљину сочива -индивидуални рад -групни рад -рад у пару	Ученик: самостално и спонтано посматра различита деловања између тела, поставља питања, изводи закључке, претражује и користи литературу и интернет,

Школски програм за период 2022/2023
до 2025/2026. године

				решава сложене рачунске задатке.
3.	Електрично поље	2	-истраживачким радом упознају се са привлачним и одбојним карактером електричне силе -индивидуални рад -групни рад -рад у пару	Ученик: самостално посматра електроскоп, поставља питања, изводи закључке, претражује и користи литературу и интернет, решава сложене рачунске задатке, врши разна мерења, записује резултате, врши анализу и дискутује
4.	Електрична струја	4	-демонстративном методом анализирају везивање отпорника у струјном колу -индивидуални рад -групни рад -рад у пару	Ученик: самостално и спонтано врши мерењеструје и напона, поставља питања, изводи закључке, претражује и користи литературу и интернет, решава сложене рачунске задатке, записује резултате, врши анализу и дискутује
5.	Магнетно поље	2	- истраживачким радом упознају се са дејством магнетног поља индивидуални рад -групни рад -рад у пару	Ученик: самостално и спонтано врши посматрање различитих примера магнетног поља, поставља питања, изводи закључке, претражује и користи литературу и интернет, решава сложене рачунске задатке, записује резултате, врши анализу и дискутује
6.	Елементи атомске и нуклеарне физике	1	истраживачким радом упознају се са нуклеарним реакторима индивидуални рад -групни рад -рад у пару	Ученик: самостално и спонтано врши посматрање различитих примера фисије и фузије, поставља питања, изводи закључке, претражује и користи литературу и интернет, решава сложене рачунске задатке, записује резултате, врши анализу и дискутује

МАТЕМАТИКА

Разред: 8. разред

Фонд часова: 136 часова

Циљ учења у настави математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Ред. бр.	Наставна тема	Број часова				
		обрада	утврђивање	систематизација	остало	укупно
1.	Сличност	6	2	1	7	16
2.	Тачка, права и раван	6	1	1	4	12
3.	Линеарне једначине и неједначине с једном непознатом	6	1	1	10	18
4.	Призма	6	1	1	7	14
5.	Пирамида	6	1	1	8	16
6.	Линеарна функција	5	1	1	5	12
7.	Системи линеарних једначина с две непознате	6	1	1	7	15
8.	Ваљак, купа и лопта	6	1	1	8	16
Укупан број часова		47	9	8	56	136

Р.б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе	Стандарди	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	Сличност	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Сарадња - Дигитална компетенција 	Ученик ће бити у стању да: <ul style="list-style-type: none"> — примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту; – примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту 	МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.3.1. МА.1.3.2. МА.1.3.6. МА.2.4.1. МА.2.3.2. МА.2.3.6. МА.3.4.1. МА.3.3.2. МА.3.3.6.	<p>Користећи географске карте разних размера (стоне, зидне ...) поновити размеру дужи и израчунавања растојања на основу дате размере и измереног растојања на карти. Извршити уопштавање појма размере и на конкретним примерима показати како се израчунава четврта пропорционала (ако су три дужи дате нумерички).</p> <p>Поставити питање како проблем решити конструктивно (ако нису дате нумерички подаци), тј. ако се знају три дужи, како одредити четврту геометријску пропорционалу. На примерима објаснити и појам самерљивих дужи (основица и средња линија троугла, растојање од тежишта до темена и тежишна дуж ...) и несамерљивих дужи (страница и дијагонала квадрата).</p> <p>Талесова теорема се на овом нивоу не може коректно доказати, али се ученици могу избором погодног упрошћеног модела и поступним, правилним закључивањем навести да исправно формулишу исказ Талесове теореме. Обрат Талесове теореме се може (али и не мора) доказати. Увежбавања везана за примену Талесове (и обратне) теореме организовати поступно тако да се и нумерички и конструктивно размотре могући случајеви примене. Посебну пажњу посветити конструктивној подели дужи на једнаке делове.</p> <p>Сличност фигура показати на разним примерима из свакодневног живота. Дефиницију сличности троуглова и појам коефицијента сличности увести природно, разматрањем разних ситуација (када је реч о сличним троугловима и онима који то нису).</p> <p>За извођење тврђења о пропорционалности страница сличних троуглова (и обратне теореме), као и за формулацију ставова сличности искористити Талесову теорему. Увежбавања везана за сличност троуглова реализовати на примерима одређивања страница и углова сличних троуглова.</p> <p>Примену сличности троуглова реализовати на примерима из историје математике (легенда о томе како је Талес измерио висину Кеопсове пирамиде), практичним примерима примене (мерење широке реке без преласка на другу обалу, мерење висине брда ...) и примени сличности на правоугли троугао (доказ Питагорине теореме, релација између висине правоуглог троугла и одсечака на хипотенузи ...).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Активност на часу - усмени одговор - писмене провере - домаћи задаци - кратки одговори у оквиру решавања задатка пред таблом - оцена предавања - истраживачки задатак - однос према раду

2.	Тачка, права и раван	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Сарадња - Дигитална компетенција 	<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом; - представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи их приликом решавања задатака; - уочи правоугли троугао у простору и примени Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту 	<ul style="list-style-type: none"> МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.3.1. МА.2.4.1. МА.3.4.1. МА.3.3.6. 	<p>Обраду међусобних односа тачака, правих и равни у простору засновати на посматрању и анализи објеката у окружењу, користећи математичку терминологију и одговарајуће ознаке.</p> <p>Посебну пажњу треба посветити односима паралелно и нормално (између две праве, између праве и равни, односно између две равни).</p> <p>Однос између праве и равни повезати са одговарајућим односом између праве и њене ортогоналне пројекције на раван.</p> <p>Угао између праве и равни (када оне нису нормалне или паралелне) увести као угао између праве и њене ортогоналне пројекције на ту раван. Обновити Питагорину теорему и илустровати њену примену примерима и задацима у вези са ортогоналним пројектовањем дужи на раван. Полиедар увести као део простора ограничен многоугловима.</p> <p>Користећи основне примере полиедара (посебно оне који одговарају познатим реалним објектима) анализирати облик и број страна полиедара.</p> <p>Обновити својства коцке и квадра и кроз разноврсне примере и задатке повезати их са осталим садржајима ове наставне теме.</p> <p>Предвиђене садржаје треба да прате задаци којима се подстиче оријентација у простору, просторна визуелизација, мисаоно сагледавање простора и сл.</p> <p>Будући да развоју ових способности значајно доприноси вештина представљања просторних односа сликама у равни, неопходно је код ученика подстицати вештину цртања (слободном руком и геометријским прибором) просторних фигура.</p> <p>Веома је важно да ученици коректно употребљавају пуне и испрекидане линије за приказивање видљивих и невидљивих ивица просторне фигуре у односу на изабрани правац посматрања, као и да уочавају елементе (пре свега праве углове) просторне фигуре који нису веродостојно приказани на равној слици.</p>	
3.	Линеарне једначине и неједначине с једном непознатом	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Сарадња 	<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - реши линеарну једначину, неједначину и 	<ul style="list-style-type: none"> МА.1.2.1. МА.1.2.2. МА.1.2.3. МА.1.1.1. МА.2.2.5. МА.2.5.4. 	<p>Ученици су се, у претходним разредима, упознали са решавањем једноставних линеарних једначина и неједначина.</p> <p>На самом почетку, једначине и неједначине су решавали користећи везе међу операцијама (уочавањем непознатог сабирка, чиниоца, умањеника, умањивоца, дељеника или делиоца), а касније користећи методу теразија. Ова претходна</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Активност на часу - усмени одговор - писмене провере - домаћи задаци - кратки одговори у оквиру решавања

		- Дигитална компетенција	систем линеарних једначина са две непознате; – реши реалне проблеме користећи линеарну једначину, неједначину или систем линеарних једначина са две непознате;	МА.3.2.1. МА.3.2.5. МА.3.5.4.	<p>знања представљају темељ за коришћење еквивалентних трансформација при решавању једначина и неједначина.</p> <p>На конкретним примерима показати да линеарна једначина $ax = b$:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у случају да је $a \neq 0$ и $b \in \mathbb{R}$ има јединствено решење, – у случају да је $a = 0$ и $b \neq 0$ нема решења (скуп решења једначине је празан) и – у случају да је $a = 0$ и $b = 0$ има бесконачно много решења (сваки реалан број је решење). <p>У осмом разреду није предвиђено да се решавају једначине са параметрима.</p> <p>Ученици треба да овладају техникама помоћу којих се неке једначине могу еквивалентним трансформацијама свести на једначину облика $ax = b$ Укључивати и примере једначина које се своде на линеарне, а помоћу којих се обнављају и користе стечена знања о:</p> <ul style="list-style-type: none"> – апсолутној вредности (само случај $ax + by = c$), – формулама за квадрат бинома и разлику квадрата (случајеви када се квадратни чланови анулирају), – условима под којима су производ, односно количник једнаки нули. <p>На сличан начин приступати и решавању линеарне неједначине уз истицање разлика (у случају множења негативним бројем мења се смисао неједнакости). Решења неједначина приказивати на бројевној правој и у одговарајућем скуповном запису.</p> <p>Решавајући текстуалне проблеме, укључујући оне из сродних предмета, као и из реалног контекста, ученици увиђају потребу за састављањем одговарајућих једначина и неједначина, при чему утврђују научене формалне поступке, сагледавају потребу за њиховом применом и умеју да образложе добијено решење.</p>	здатка пред таблом -оцена предавање -истраживачки задатак -односно према раду
4.	Призма	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама -Комуникација -Сарадња - Дигитална компетенција	Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину праве призме и четворостране призме е	МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.3.1. МА.2.3.4. МА.3.4.1. МА.3.3.4. МА.3.3.6.	<p>Да би ученици што лакше упознали геометријска тела – призму и пирамиду, њихове елементе, уочавали дијагоналне пресеке и научили да израчунавају површине и запремине ових тела, треба користити њихове моделе, мреже, скице и слике.</p> <p>Препоручљиво је да и сами ученици цртају мреже и израђују моделе проучаваних тела.</p> <p>Предвиђено је израчунавање површине и запремине следећих</p>	- Активност на часу -усмени одговор -писмене провере -домаћи задаци -кратки одговори у оквиру решавања задатка пред таблом

			(основа правоугаоник), правилне тростране и шестостране призме; – примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама;		<p>тела: праве тростране и четворостране призме, правилне шестостране призме, четворостране пирамиде (основа правоугаоник), правилне тростране и шестостране пирамиде. Приликом решавања задатака инсистирати на што прецизнијем цртању скице геометријског тела, водећи рачуна о цртању видљивих ивица пуном линијом и невидљивих испрекиданом линијом. Извођење формуле за запремину призме везивати за прихваћену формулу за запремину квадра. Рачунати површине и запремине помоћу основних елемената и зависних елемената (бочне висине, полупречника описаног или уписаног круга, дијагонала ...).</p> <p>Приликом израде задатака треба полазити од општих формула (за призму $P = 2B + M$ и $V = BH$, за пирамиду: $P = B + M$ и $V = BH$) и анализирањем конкретног случаја решавати задатак.</p> <p>Посебно размотрити примере једнакоивичних тела.</p> <p>На часовима систематизације применити знања о површини и запремини призме и пирамиде и у ситуацијама из свакодневног живота.</p>	<p>-оцена предавање</p> <p>-истраживачки задатак</p> <p>-однос према раду</p>
5.	Пирамида	<p>- Компетенција за учење</p> <p>- Рад са подацима и информацијама</p> <p>-Комуникација</p> <p>-Сарадња</p> <p>- Дигитална компетенција</p>	Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину праве призме и четворостране пирамиде (основа правоугаоник), правилне тростране и шестостране пирамиде; – примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама;	<p>МА.1.4.1.</p> <p>МА.1.4.2.</p> <p>МА.1.3.1.</p> <p>МА.2.3.4.</p> <p>МА.3.4.1.</p> <p>МА.3.3.4.</p> <p>МА.3.3.6.</p>	<p>Да би ученици што лакше упознали геометријска тела – призму и пирамиду, њихове елементе, уочавали дијагоналне пресеке и научили да израчунавају површине и запремине ових тела, треба користити њихове моделе, мреже, скице и слике.</p> <p>Препоручљиво је да и сами ученици цртају мреже и израђују моделе проучаваних тела.</p> <p>Предвиђено је израчунавање површине и запремине следећих тела: праве тростране и четворостране призме, правилне шестостране призме, четворостране пирамиде (основа правоугаоник), правилне тростране и шестостране пирамиде. Приликом решавања задатака инсистирати на што прецизнијем цртању скице геометријског тела, водећи рачуна о цртању видљивих ивица пуном линијом и невидљивих испрекиданом линијом. Извођење формуле за запремину призме везивати за прихваћену формулу за запремину квадра. Рачунати површине и запремине помоћу основних елемената и зависних елемената (бочне висине, полупречника описаног или уписаног круга, дијагонала ...).</p> <p>Приликом израде задатака треба полазити од општих формула (за призму $P = 2B + M$ и $V = BH$, за пирамиду: $P = B + M$ и V</p>	<p>- Активност на часу</p> <p>-усмени одговор</p> <p>-писмене провере</p> <p>-домаћи задаци</p> <p>-кратки одговори у оквиру решавања задатка пред таблом</p> <p>-оцена предавање</p> <p>-истраживачки задатак</p> <p>-однос према раду</p>

					<p>=ВН) и анализирањем конкретног случаја решавати задатак. Посебно размотрити примере једнакоивичних тела. На часовима систематизације применити знања о површини и запремини призме и пирамиде и у ситуацијама из свакодневног живота.</p>	
6.	Линеарна функција	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Сарадња - Дигитална компетенција 	<p>Ученик ће бити у стању да: нацрта и анализира график линеарне функције; – учествује у избору истраживачког пројекта и начина рада.</p>	<p>МА.1.2.4. МА.1.5.1. МА.1.5.2. МА.1.5.3. МА.2.2.1. МА.2.2.4. МА.2.2.5. МА.2.4.3. МА.2.5.1. МА.2.5.4. МА.3.2.4. МА.3.5.1. МА.3.5.2. МА.3.2.3.</p>	<p>Најпре поновити појам функције директне пропорционалности и њеног приказивања у координатном систему који је обрађиван у седмом разреду. Увести затим појам линеарне функције једне реалне променљиве ($y = kx + n$), не помињући општи појам функције. Показати да је график те функције права, уз посебно разматрање случајева $k = 0$, $k > 0$, $k < 0$, као и $n = 0$, $n > 0$, $n < 0$. Увести појмове: нула функције, знак функције, растућа и опадајућа функција и објаснити како се они илуструју на графику и како зависе од вредности коефицијената k и n. Ученици треба у потпуности да овладају поступком цртања графика линеарне функције и његовог анализирања, тј. „читања“ својстава те функције када јој је график задат. Обрадити својства линеарне функције када је она задата имплицитном релацијом $ax + by = c$.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Активност на часу - усмени одговор - писмене провере - домаћи задаци - кратки одговори у оквиру решавања задатка пред таблом - оцена предавања - истраживачки задатак - однос према раду
7.	Системи линеарних једначина с две непознате	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Сарадња - Дигитална компетенција 	<p>Ученик ће бити у стању да: – реши линеарну једначину, неједначину и систем линеарних једначина са две непознате; – реши реалне проблеме користећи линеарну једначину, неједначину или систем линеарних једначина са</p>	<p>МА.1.2.1. МА.2.2.1. МА.3.2.1. МА.3.2.5. МА.3.5.4.</p>	<p>Ученици треба да се упознају са линеарном једначином с две непознате облика $ax + by = c$, да разумеју да је график ове једначине (када је бар један од бројева a или b различит од нуле) права и да умеју да нацртају тај график. Уводи се и појам система две линеарне једначине с две непознате, као и појам решења система као уређеног пара бројева. Системе линеарних једначина решавати методама замене и супротних коефицијената. Пажњу треба посветити и графичкој интерпретацији система две линеарне једначине с две непознате. Решавајући разне проблеме из геометрије, физике, хемије и свакодневног живота, ученици увиђају потребу за састављањем одговарајућих система линеарних једначина, при чему утврђују научене формалне поступке, сагледавају потребу за њиховом применом и умеју да образложе добијено решење.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Активност на часу - усмени одговор - писмене провере - домаћи задаци - кратки одговори у оквиру решавања задатка пред таблом - оцена предавања - истраживачки задатак - однос према раду

8.	Ваљак, купа и лопта	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Сарадња - Дигитална компетенција 	<p>две непознате; Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – израчун а површину и запремину праве призме и четворостране пирамиде (основа правоугаоник), правилне тростране и шестостране пирамиде; – израчун а површину и запремину ваљка, купе и лопте; – примен и обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама; 	<p>МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.3.1. МА.2.3.4. МА.2.3.5. МА.3.4.1. МА.3.3.5. МА.3.3.6.</p>	<p>Важно је истаћи да су ваљак, купа и лопта ротациона тела. Као и код призме и пирамиде, ради бољег уочавања елемената и осних пресека ваљка и купе, као и пресека лопте (сфере) и равни, користити моделе тела. Оспособити ученике за цртање мреже ваљка и купе, израду њихових модела као и што прецизнијих скица приликом решавања задатака.</p> <p>При обради ове теме, ваљак и купу повезати са призмом и пирамидом и указивати на аналогije између призме и ваљка, односно пирамиде и купе. Ту аналогiju користити за образложење формула за површину и запремину ваљка и купе.</p> <p>Приликом извођења формуле за површину купе, повезати површину омотача са површином кружног исечка, а обим базе са дужином кружног лука.</p> <p>Пре дефинисања сфере, односно лопте потребно је подсетити се дефиниција кружнице и круга.</p> <p>Формуле за површину и запремину лопте се наводе без доказивања. На часовима систематизације применити знања о површини и запремини ваљка, купе и лопте у ситуацијама из свакодневног живота.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Активност на часу - усмени одговор - писмене провере - домаћи задаци - кратки одговори у оквиру решавања задатка пред таблом - оцена предавања - истраживачки задатак - однос према раду
----	---------------------	---	--	--	--	---

Пројектни задатак – Програмом је планиран и један пројектни задатак, по избору наставника и ученика. Примери могућих пројектних задатака: Конструкција теста из математике за завршни испит. Ученици се поделе у групе нехомогених математичких знања, тако да свака група има најмање три ученика. Свака група има задатак да састави низ од 20 задатака, уз следеће услове: да 9 задатака буду задаци основног нивоа, 7 средњег нивоа и 4 напредног нивоа; да по 5 задатака буде из области Бројеви и операције са њима и Алгебра и функције, 6 из области Геометрија и по 2 задатка из области Мерење и Обрада података.

Област и ниво за сваки од задатака у тесту одређује наставник у договору са ученицима. Улога наставника је да координира рад група, по потреби помаже ученицима, проверава да ли су тестови конструисани по договореној методологији, организује израду теста тако да сваки ученик решава тест у чијој конструкцији није учествовао (ученици једне групе решавају појединачно тест друге групе), организује прегледање тестова и презентацију резултата. Ученици врше избор задатака, решавају задатке, израђују кључ теста и припремају тест и кључ у неком програму за обраду текста, решавају тест друге групе, прегледају урађене тестове које је њихова група конструисала, обрађују добијене резултате и презентују их. Овај задатак може бити веома користан за ученике који се припремају за завршни испит, а мотивација за реализацију ће бити на повишеном нивоу.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

Кључни појмови садржаја: сличност, линеарна функција, систем линеарних једначина, призма, пирамида, ваљак, купа и лопта.

Провера остварености стандарда ученичких постигнућа (остварености исхода)

Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Степен остварености циљева односно исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;	процењују се: вештина изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова;; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.	ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, добија оцену одличан (5);	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника -Ученици и наставник	Број решених задатака на табли: Задатак са основног нивоа: + Задатак са средњег нивоа :++ Задатак са напредног нивоа :+++ 15плусева-оцена2 25 плусева-оцена3 35плусева-оцена4 45плусева-оцена5	Свакодневно бележење током године
		ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа	- Усмено одговарање	Свеобухватност одговора Прецизност и поступност Хоризонтално и вертикално повезивање градива	По потреби, бар једном у полугодишту
			-Редовност доношења домаћег и прибора -Ученици воде евиденцију	За три сакупљена минуса оцена 1 После тромесечја и полугодишта претходни минуси се бришу	Свакодневно током године праћење/ пресек стања за тромесечје

		уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, добија оцену врло добар (4);	Прегледање свески	Уредност Све забележено са часова	и полугодиште На крају наставне године
		ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, добија оцену добар (3);	- Писмене провере	Бодовање: I 0-35% -1 35-49%-2 50-69%-3 70-89%-4 90-100%-5	Након сваке теме
		ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа и, добија оцену довољан (2);	- Групни рад, рад у пару (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела, дијаграм, истраживачки задатак...)	По потреби

		ученик који не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и ни уз помоћ наставника не испуњавања захтеве који су утврђени на основном нивоу постигнућа, добија оцену недовољан (1).			
Ангажовање ученика у настави.	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	веома висок степен ангажовања ученика (5)	Утисак о укупном раду ученика уз образложење наставника:	-Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано -Учесталост јављања и активност по месецима -Учествује, помаже другима, израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноеа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...) -Иницијатива и квалитет продукта	На крају школске године
		висок степен ангажовања ученика (4)	-Јављању на часовима (
		повремено ангажовање ученика (3)	-Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти)		
		минимално ангажовање ученика (2)	-Учешћу на такмичењима -Израда паноеа, предавање,презентација, различитих врста излагања -Тачност, прецизност и свеобухватност одговора -Укљученост у рад и на часовима обраде, повезивање и закључивање -Ангажовање на различити изворима знања		
		за неангажовање ученика оцена (1) се у принципу избегава али је предвиђена уколико ће она постићи свој образовно-васпитни циљ да ученик побољша своје радне навике			

БИОЛОГИЈА

Разред: 8. разред

Фонд часова: 68 часова

Циљ наставе: Циљ наставе биологије је да ученици усвајањем васпитно - образовних садржаја упознају основне појмове о живом свету, његовом историјском развоју, природним појавама и законитостима који у њему владају. Изучавањем биологије код ученика треба развити основну језичку и научну писменост, објективност и логичко расуђивање, критичко мишљење, способност да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, стекну свест о властитом положају у природи, развију љубав према природи и осећање да чувају и заштите природу, да развију хигијенске навике и здравствену културу и схвате значај репродуктивног здравља. Такође, да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, развије одговоран однос према себи и природи, разуме значај биолошке разноврсности и потребу за одрживим развојем.

Задаци наставе: Задаци наставе биологије су да ученици схвате улогу и значај биологије за напредак човечанства и одрживог развоја; разумеју поступност у развоју живог света; схвате да су жива бића груписана према сродности у царства; стекну основна знања о грађи и функционисању живих бића; развију способност повезивања појмова и процеса у живим бићима и природи; стекну знања о разноврсности и распрострањености живих бића; схвате узајамне односе живих бића и животне средине, као и динамику кружења материје и протикања енергије; развију осећање одговорности према стању животне средине; схвате степен угрожености биосфере и улогу сваког појединца у њеној заштити и унапређивању; упознају грађу и функционисање људског организма; стекну неопходне хигијенске навике за очување сопственог здравља и здравља других људи; стекну основна знања о наслеђивању; схвате да је полност саставни део живота и да човекова полност подразумева поштовање норми понашања које обезбеђују хумане односе међу људима; стекну радне навике и способност за самостално посматрање и истраживање;

Табеларни приказ оријентационог распореда градива

Ред.б р.	Наставна тема	Број часова				
		обрада	утврђив ање	системати зација	остало	укупно
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	14	5	1	6	26
2.	Човек и здравље	4	2	1	2	9
3.	Порекло и разноврсност живог света	3	2	1	1	7
4.	Наслеђивање и еволуција	4	1	1	1	8
5.	Живот у екосистему	9	6	1	3	19
Укупан број часова		34	16	5	13	68

Р.б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе	Стандарди	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу	<ul style="list-style-type: none"> – повеже грађу ћелијских органела с њиховом улогом у метаболизму ћелије; – повеже однос површине и запремине ћелије и тела с начином обављања основних животних функција; – идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе; – илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини; 	БИ.1.2.1; БИ.1.2.2; БИ.1.2.3; БИ.1.2.4; БИ.1.2.5; БИ.1.2.6; БИ.1.2.7; БИ.2.1.1; БИ.2.1.2; БИ.2.2.1; БИ.2.2.4; БИ.2.2.7; БИ.2.2.8; БИ.2.2.9; БИ.3.2.6; БИ.3.2.7; БИ.3.1.1; БИ.3.1.2; БИ.3.2.4; БИ.3.3.2.	У активностима за достизање исхода: повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије, треба нагласити да се особине живог налазе у структури – ћелији и да је на Земљи живот успостављен током еволуције ћелија. Кроз обраду улога и значаја појединих ћелијских органела у метаболизму ћелије (једро, ендоплазмични ретикулум, рибозоми, хлоропласти, центриоле, лизозоми) треба увести појмове који ће повезати ћелијску грађу и функцију. У том смислу треба поменути да поједине ћелије имају одређену грађу из које произилази њихова специфична функција (нпр. надражљивост, проводљивост, контрактилност), док друге могу бити програмиране за диференцијацију у више праваца, односно обављање различитих функција (пример матичних ћелија). Активности за достизање исхода повеже однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања основних животних функција треба усмерити тако да ученици разумеју да се усложњавањем унутрашње грађе стичу услови за појаву нових карактеристика ћелије (и организма) при чему се повећањем активне површине преко које се обавља одређена функција, на свим нивоима организације, успоставља принцип економичности – оптимално искоришћавање ограничене запремине ћелије/организма, повећањем унутрашње или спољашње површине. На тај начин се остварује боља енергетска ефикасност, на ћелијском и на нивоу организма, и обезбеђује континуитет (одрживост) животних функција. То се може приказати на различитим примерима: интрамембрански систем у ћелији, набори мембране унутар митохондрија, цревне ресице, алвеоле у плућима, шкржни листићи, набори (вијуге) мозга итд. Садржаји се могу обрадити кроз истраживачки рад ученика о томе како се долази до матичних ћелија, како се чувају, на који начин их користимо у медицини итд, кроз разговор са стручњаком (лекар, генетичар) о матичним ћелијама, посетом Генетичком саветовалишту локалне болнице или другим институцијама које се баве овом темом. Активности за достизање исхода идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе и илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини, треба усмерити тако да ученик разуме да ћелија/организам најбоље функционише у одређеним условима и да сви организми поседују механизме који одржавају свој унутрашњи састав у одређеним границама, које омогућавају њихово преживљавање. Посебно је важан принцип примања и преноса информација	<ul style="list-style-type: none"> □ Иницијално тестирање □ Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика □ Сумирање постигнућа усменога ангажовања □ Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова □ Домаћи задатак - Проблемски задаци □ Писана провера – објективни тестови са допуњавањем кратких одговора - задаци са означавањем – задаци вишеструког избора – спаривање појмова

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОШ „ВУК КАРАЏИЋ“
УЛ. ЈАДРАНСКА ББ
17530 СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975
МАТИЧНИ БРОЈ:07284373

Школски програм
за период 2022/2023 до 2025/2026.године

					<p>иреаговања на надражаје. Потребно је нагласити да су то повезани и регулисани процеси, односно да процеси који се одвијају у појединим деловима тела могу да регулишу активности у другим органима и ткивима и утичу на целокупно функционисање организма.</p> <p>Хомеостаза и повратна спрега као појмови могу се повезати са градивом роботике (Техника и технологија). Ученике на овом узрасту треба што више упућивати да самостално прикупљају, обрађују, представљају и тумаче информације добијене једноставним истраживањима. Потребно је повезати физику и биологију (физичке појаве у телу организама, притисак, брзина...) и хемију и биологију (неуротрансмитери, хормони, ензими...). Током остваривања наведених исхода, требало би да ученици различитим примерима илуструју везу између физиолошких адаптација живих бића и промена у спољашњој средини. Садржаји се могу обрадити кроз низ кратких вежби/демонстрација рефлекса (рефлекси ока, рефлекс хватања лењира, пателарни рефлекс...), варљивост чула (прецизност чула додир, оптичке варке итд.).</p>	
--	--	--	--	--	---	--

2.	Човек и здравље	<p>Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учење у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу</p>	<ul style="list-style-type: none"> – одговорно се односи према свом здрављу; – изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота; – повеже промене настале у пубертету с деловањем хормона; – идентификује поремећаје у раду органа и система органа, изазване нездравим начином живота; 	<p>БИ.1.5.1; БИ.1.5.2; БИ.1.5.4; БИ.1.5.5; БИ.1.5.6; БИ.1.5.7; БИ.1.5.8; БИ.1.5.9; БИ.1.5.10; БИ.1.5.11; БИ.1.5.13; БИ.2.1.4; БИ.3.2.8; БИ.3.5.1; БИ.3.5.2; БИ.3.5.3; БИ:3.5.4; БИ.3.5.5; БИ.3.5.6; БИ.3.5.8.</p>	<p>У активностима за достизање исхода: одговорно се односи према свом здрављу, важно је указати на путеве преношења болести, превенцију и значај редовних контрола. Ученик треба да развије одговоран однос према сопственом здрављу, здрављу људи из своје околине и да поступа према упутствима лекара. Када знају путеве преношења изазивача болести, требало би да ученици науче и како се треба понашати у присуству оболелих од различитих болести, али и да развију толерантан однос према оболелима. На пример, особу оболелу од сиде не треба да игноришу, нити дискриминишу на било који начин, а то ће моћи када науче да руковање, загрљај, разговор нису начини како се ова болест преноси. Процена ставова из домена одговорног односа према здрављу може се радити кроз чек-листу. У оквиру области Човек и здравље треба обрадити и примере различитих утицаја на функције ендокриног система, нервног система и чула изазваних различитим спољашњим и унутрашњим факторима (узроцима), као и могућност враћања организма у уравниотежено стање након одређених поремећаја. Могу се користити примери који су блиски за разумевање ученицима овог узраста, као што је слабљење слуха услед слушања прегласне музике, коришћења слушалица, коришћења мобилних телефона, играња компјутерских игрица итд. Ученике треба мотивисати да изразе критички став у погледу домена и мере штетности појединих утицаја. Разумевање резултата стандардних лабораторијских анализа крви и урина се може обрадити кроз вежбу, при чему пажњу треба обратити само на вредности које се односе на еритроците, хемоглобин, гвожђе, леукоците (без леукоцитне формуле), ниво шећера, а код резултата урина на замућеност, присуство бактерија и ћелија крви. Циљ вежбе није тумачење, анализирање и интерпретација лабораторијских анализа, јер то раде лекари, већ је потребно да ученик уме да прочита табелу и разуме да вредности треба да буду у опсегу референтних. Током вежбе се могу анализирати унапред припремљени (симулирани) подаци од стране наставника, а не реални резултати конкретних особа (ученика или одраслих). Посебну пажњу треба посветити репродуктивном здрављу. Контрацепцију обрадити и у смислу спречавања преране трудноће и полно преносивих болести. Кроз активности за достизање исхода изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота, код ученика треба развијати критички став према садржајима који се могу наћи на интернету и другим изворима информисања (часописима, ТВ емисијама...). У питању су садржаји који се односе нпр. на дијете, биолошки активне супстанце и адитиве, али и друге теме од значаја за здраве стилове живота. Ученици могу да проналазе примере медијских садржаја који ће се анализирати на часу. Анализу је могуће</p>	<p>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика □ Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова □ Домаћи задатак Лабораторијске вежбе □ Проблемски задаци Писана провера – објективни тестови са допуњавањем кратких одговора – задаци са означавањем – задаци вишеструког избора – спаривање појмова</p>
----	-----------------	--	--	---	--	--

					<p>урадити и у виду дебате са темама: постоје ли инстант-дијете, „чаробне биљке“ које лече најразноврсније болести, „топе килограме“, продужавају младост и слично. Кроз истраживачке задатке или пројектну наставу, могу се обрадити лековити и физиолошки активни продукти животиња и биљака (као што су мед, прополис, различити екстракти биљака, полен...) који се користе за људску употребу. Ова тема је погодна за корелацију са градивом хемије или за заједничку пројектну наставу са овим предметом (нпр. вежбе екстракције хлорофила, кофеина и биљних уља). Такође, у циљу истраживања о деловању биљних и животињских продуката и екстраката, могу се организовати посете или мини-екскурзије до оближњег постројења за прераду лековитих биљака, узгајивачници медицинских пијавица, произвођачу меда и сл, зависно од подручја и локалних услова у којима се школа налази. За врсте које су интродукцијом унете ради узгајања и добијања екстраката и других продуката, могу се проучити путеви којима су те врсте доспеле на наше подручје, што се може повезати са исходима области Живот у екосистему и са предметом Географија. За достизање исхода повеже промене настале у пубертету са деловањем хормона потребно је ову тему повезати са хормоналном регулацијом, која се обрађује у теми Јединство грађе и функције, и са знањима из претходних разреда у вези са променама у пубертету (менструални циклус, на пример). У обради полног и родног идентитета, поред развијања толеранције и прихватања различитости, ученицима треба пружити ширу перспективу генетичке варијабилности, као природног феномена, која не даје основе за предрасуде, стереотипе, дискриминацију и насиље. Адекватним избором садржаја и начина рада може се успоставити веза са садржајима који се обрађују на предмету Грађанско васпитање, а који се односе на теме пол, род и сексуалности. Активности се могу реализовати као дебате, трибине, представљање резултата истраживачких задатака ученика (нпр. о ставовима ученика у одељењу, анализа текстова – дневни пресек новинских чланака и слично). Активности за достизање исхода: идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазваних нездравим начином живота треба да обухвате истраживања видова нездравог начина живота, као што су начин исхране, физичка активност, употреба психоактивних супстанци (укључујући и лекове – таблетоманија). Посебну пажњу треба посветити злоупотреби стероида и других супстанци за нпр. повећање мишићне масе и снаге због последица на стање организма и на понашање. Резултате истраживања треба повезивати са деловањем на системе органа и приказивати их јавности (нпр. на нивоу одељења или школе) у различитим облицима (нпр. пано који ће пропагирати здраве стилове живота, или са декларацијама производа које свакодневно користе уз коментарисање улоге и штетности појединих адитива исхрани и слично).</p>	
--	--	--	--	--	--	--

3.	Порекло и разноврсност живог света	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу	– доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети; – истражи давно нестале екосистеме;	БИ.1.5.1; БИ.1.5.2; БИ.1.5.4; БИ.1.5.5; БИ.1.5.6; БИ.1.5.7; БИ.1.5.8; БИ.1.5.9; БИ.1.5.10; БИ.1.5.11; БИ.1.5.13; БИ.2.1.4; БИ.3.2.8; БИ.3.5.1; БИ.3.5.2; БИ.3.5.3; БИ.3.5.4; БИ.3.5.5; БИ.3.5.6; БИ.3.5.8.	Активности за достизање исхода: доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети треба усмерити на повезивање стечених еколошких знања са историјом планете Земље, тј. начинима којима се она мењала (тектонске промене, промене климе, састав атмосфере, влажност, температура, итд). Податке о геофизичким процесима треба пропратити описом развоја живог света кроз геолошка доба. За именовање геолошких доба треба користити стручне називе прекамбријум, палеозоик, мезозоик и кенозоик. Могу се поменути и краћи периоди који су познати ученицима као што су перм, карбон, тријас, јура, креда, али се не препоручује да ти називи буду део кључних појмова. Стечена знања о постанку живог света треба повезати са продукцијом кисеоника и настанком озонског омотача, као условима за еволуцију већине врста живих бића. Посебну пажњу треба посветити настанку нових група живих бића и повезати их са њиховим положајем на Дрвету живота, што представља и део активности за достизање исхода истражи давно нестале екосистеме. Већину активности за достизање поменутог исхода је могуће реализовати кроз пројектне задатке у којима ће ученици истраживати и представљати (презентацијом, плакатом) нестале шуме карбона, мора камбријума, итд, уз адекватну употребу еколошких појмова попут еколошких фактора и адаптација.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика ☐ Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова ☐ Домаћи задатак Лабораторијске вежбе ☐ Проблемски задаци Писана провера – објективни тестови са допуњавањем кратких одговора – задаци са означавањем – задаци вишеструког избора – спаривање појмова
----	------------------------------------	---	---	---	---	--

4.	Наслеђивање и еволуција	<p>Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учење у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу</p>	<p>– повеже промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена; – повеже промене наследног материјала с настанком нових врста путем природне селекције;</p>	<p>БИ.1.1.5; БИ.1.3.8; БИ.1.3.9; БИ.1.3.10; БИ.2.3.6; БИ.2.5.4; БИ.3.1.5; БИ.3.2.3; БИ.3.2.5; БИ.3.3.5; БИ.3.3.6.</p>	<p>Активности за достизање исхода повеже промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена, обухватају истраживање и описивање промена током животног циклуса различитих врста биљака и животиња (од зигота, преко деоба ћелија и формирања органа, а затим улазак у репродуктивну фазу, старење и смрт). На пример, могу се истражити и представити животињске врсте са потпуним преображајем (метаморфозом), које пролазе кроз фазе ларве и лутке пре адултног периода (бројни инсекти), као и они са непотпуним преображајем (одсуство стадијума лутке код инсеката); развиће преко ларвеног стадијума код мекушаца, ракова, риба, водоземаца итд. Такође, треба нагласити да постоје и организми чије развиће нема очигледно препознатљиве фазе кроз промене целокупне грађе тела, али да и такво развиће подразумева раст, промене у пропорцијама делова тела и физиолошким процесима, као и развиће полних органа (нпр. човек). Морфолошке и физиолошке промене током животног циклуса треба повезати са хормонским променама (хормон раста, полни хормони, јувенилни хормон код инсеката, биљни хормони, итд). Развиће човека треба повезати са променама насталим у пубертету услед деловања хормона које се обрађују у области Човек и здравље. Посебну пажњу треба посветити томе да се хормонски индуковане промене активирају укључивањем регулаторних гена у одређеним фазама животног циклуса. Да би се ови процеси довели у везу са основним молекулским процесима у ћелији, неопходно је подсетити ученике на знање о генима и молекулу ДНК (из седмог разреда). Током седмог разреда, ученицима су предочена правила наслеђивања (трансмисије) генетичког материјала од родитеља на потомство. Сада је потребно објаснити другу улогу генетичког материјала – функцију гена у процесу развића особина организама. На овом узрасту не треба говорити о транскрипцији и транслацији, али је важно рећи да су производи гена протеини који остварују различите функције – ензими, структурни протеини (нпр. колаген, антитела, итд), хормони, итд. На примеру хормона може се објаснити улога гена. Током животног циклуса, у одређеним фазама се активирају гени за хормоне, који онда активирају друге гене за раст тела и развиће органа (нпр. јувенилни хормон код инсеката). Активност гена за полне хормоне код људи доводи до активирања гена за развиће полних органа, длакавост код дечака, раст груди код девојчица, итд. Ови садржаји дају ширу перспективу генетичке варијабилности када су у питању особе чије се полне карактеристике и полни идентитет не поклапају. Имајући у виду оваква објашњења улоге гена у развићу фенотипа, као и знања из седмог разреда о алелима и правилима наслеђивања, може се појаснити ученицима присуство различитости између јединки у</p>	<p>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика □ Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова □ Домаћи задатак Лабораторијске вежбе □ Проблемски задаци Писана провера – објективни тестови са допуњавањем кратких одговора – задаци са означавањем – задаци вишеструког избора – спаривање појмова - задаци есејског типа</p>
----	-------------------------	--	---	---	--	---

					<p>једној популацији. У циљу остваривања исхода повеже ☐</p> <p>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика ☐</p> <p>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током јединичних часова ☐</p> <p>Домаћи задатак ☐</p> <p>лабораторијске вежбе ☐</p> <p>проблемски задаци ☐</p> <p>Писана провера – објективни тестови са допуњавањем кратких одговора – задаци са означавањем – задаци вишеструког избора – спаривање појмова – задаци есејског типа промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције, подсетити се појма популација и процеса селекције који су обрађени у претходним разредима. Процес специјације (настанка нових врста) најбоље је објаснити кроз алопатрички модел специјације (ученицима не треба уводити овај термин). Модел: једна велика популација бива подељена на две мање и прекине се могућност укрштања између јединки две популације; свака од популација се прилагођава, деловањем селекције, на услове средина у којима живе; такође, различите мутације се дешавају у свакој популацији (настају неки нови алели); због ових процеса, временом између две популације настају све веће разлике (фенотипске и генетичке); током дужег времена, јединке две популације се толико разликују да више не могу да се међусобно укрштају чак и уколико дођу у физички контакт; тада су то две нове врсте. Ово објашњење еволуције дао је Чарлс Дарвин и данас је потврђено у свим биолошким истраживањима. Ученицима је неопходно дати податке о Дарвиновој теорији еволуције и објашњењима која је он пружио. Објаснити да је он дао концепцију природне селекције и дивергенције популација, што води настанку нових врста. Такође, навести да је Дарвин закључио да је порекло живог света јединствено и да због тога сва жива бића деле заједничке особине – дусање, излучивање, метаболизам итд. Дарвинову концепцију јединства живота повезати са моделом „дрво живота“. Процес еволуције, постанка врста и заједничког претка врста може се објаснити на примеру еволуције човека. Ученици могу на интернету да истражују приказе људских предака, почевши од одвајања наше еволуционе линије од последњег заједничког претка са шимпанзом (пре 7 милиона година). У заједничком раду могу направити еволуционо стабло људских предака. Важно је нагласити да је човек настао на афричком континенту, а да је затим мигрирао на друге континенте. На сваком од континената, људске популације су се прилагођавале другачијим срединским условима и због тога данас имамо различите особине које су карактеристичне за групе људи из различитих региона света (али увек наглашавати да је индивидуална варијабилност унутар људских група огромна). Јако је важно објаснити ученицима да, у биолошком смислу, тј. у контексту генетичких разлика, не постоје расе људи, већ само континуирана варијабилност различитих људских карактеристика</p>	
--	--	--	--	--	--	--

4.	Живот у екосистему	<p>Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу</p>	<ul style="list-style-type: none"> – установи узрочно-последичну везу између губитака врста у екосистему и негативних последица у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране; – критички процени последице људских делатности у односу на расположиве ресурсе на Земљи; – повеже утицај еколошких чинилаца с распоредом карактеристичних врста које насељавају подручје Србије; – истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања; – истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју. 	<p>БИ.1.4.1; БИ.1.4.2; БИ.1.4.3; БИ.1.4.4; БИ.1.4.5; БИ.1.4.6; БИ.1.4.7; БИ.1.4.8; БИ.2.4.3; БИ.2.4.4; БИ.2.4.5; БИ.2.5.6; БИ.2.4.8; БИ.2.4.9; БИ.3.4.1; БИ.3.4.2; БИ.3.4.3; БИ.3.4.4; БИ.3.4.5; БИ.3.4.6; БИ.3.4.7; БИ.3.4.8</p>	<p>У активностима за достизање исхода повеже губитак врста у екосистему са негативним последицама у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране акценат је на томе да у екосистемима постоји тежња ка усаглашавању производње и потрошње органске супстанце и ка производњи што веће количине органске супстанце у датим условима (биомаса, разноврсност). Потребно је увести концепт климакса екосистема у смислу да он представља, у датим околностима, равнотежу у преносу и кружењима енергије и супстанце у екосистему. Истовремено, треба увести и појам природне сукцесије. Уколико се достигнути ступањ равнотеже (климакс екосистема) поремети, покреће се процес природне сукцесије који доводи до поновног успостављања нарушене равнотеже. Процес природне сукцесије може се пратити кроз серију заједница које се успостављају, од пионирске заједнице до климаксне заједнице екосистема. Процеси кружења и преноса супстанци (вода, угљеника и азота) и енергије у природним екосистемима могу се представити мрежама исхране заједница карактеристичних екосистема за које се предлаже да обавезно садрже произвођаче, потрошаче и разлагаче. Циклуси кружења супстанци на исти начин се могу посматрати и у биосфери. Активностима за достизање исхода критички процени последице људских делатности у односу на расположиве ресурсе на Земљи треба увести концепт одрживог развоја и еколошког отиска. Да би ученици разумели ове концепте, препоручује се обрада појма капацитет средине (бројност – бројност популација – биомаса – диверзитет) који се у датим околностима може одржати у дужем временском периоду. Указати на чињеницу да се неограничен раст не може одржати у ограниченим условима (повезати са Х.И.П.П.О концептом). Пожељно је омогућити ученицима да израчунају свој еколошки отисак на неком од калкулатора, који се може наћи на интернету и у одељењу продискутовати добијене резултате, нарочито о томе које животне навике би свако могао да промени, а при томе да смањи свој отисак. Ученицима треба скренути пажњу да коришћење обновљивих извора енергије може имати и извесне негативне последице (ветропаркови, деривационе минихидроелектране...). Једна од тема за дебату са ученицима може бити управо ова: добробит и лоше стране употребе обновљивих извора енергије. Пожељно је указати да се непрекидно развијају нови, бољи технолошки процеси који смањују негативне ефекте. Активности за достизање исхода повеже утицај еколошких чинилаца са распоредом карактеристичних врста које насељавају простор Србије треба фокусирати на ретке врсте, угрожене врсте, ендемичне врсте, космополитске врсте. Кроз пројектне задатке ученици могу да истражују везу наведених врста и еколошких чиниоца који условљавају њихово присуство на задатим</p>	<p>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика ☐</p> <p>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова ☐</p> <p>Домаћи задатак</p> <p>Лабораторијске вежбе ☐</p> <p>Проблемски задаци ☐</p> <p>Писана провера</p> <ul style="list-style-type: none"> – објективни тестови са допуњавањем кратких одговора – задаци са означавањем – задаци вишеструког избора – спаривање појмова задаци есејског типа
----	--------------------	---	--	---	---	---

					<p>подручјима. Истраживање се може спровести на терену, ако постоје могућности, или претраживањем литературе, интернета... Предложене врсте: банатски божур, храст лужњак, буква, рамонда, трска, маслачак, белоглави суп, орао белорепан, сова ушара, вук, шакал, врабац, пастрмка, младица, кечига, моруна... у обзир долазе све врсте за које ученици могу да одреде еколошке факторе због којих је врста ретка, угрожена или космополитска. Исход истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања (начини како је врста пренета) може да се реализује кроз истраживање познатих инвазивних врста, попут амброзије, багремца (Аморpha фрутицоса), киселог дрвета, папирног дуда (Броуссонетиа папурифера), сибирског бреста, свиленице (Асцлепиас суриаца), азијске бубамаре, шимшировог мољца (Цудалима перспецталис) итд. Ученици могу спровести истраживање на терену, у непосредној околини (ако постоје услови) или претраживањем литературе и интернета. Могу се проучити и алохтоне врсте које су у ранијим периодима инвазијом освојиле наше просторе и постале уобичајне као што су гугутка, бизамски пацов, нутрија, бабушка, багрем...</p> <p>Активности за достизање овог исхода треба повезати са активностима за достизање исхода повеже губитак врста у екосистему са негативним последицама у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране. За достизање исхода Истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју може се искористити Х.И.П.П.О концепт који на једноставан начин дефинише чиниоце нестанка врста. Назив овог концепта је акроним изведен из следећих речи на енглеском језику: Хабитат алтератион – измене или промене станишта, Инвасиве специес – инвазивне, алохтоне врсте, Поллутсион – загађење, Популатион гровтх – раст људске популације, Оверехплоитатион – претерана експлоатација (ресурса). Пројектни задатак може бити израда „црвене књиге“ за локалне врсте са ИУЦН листе по Х.И.П.П.О концепту. Наставник предлажелисту врста, а ученици одабирају једну и одређују факторе угрожавања и приказују резултате.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...),
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима,
- размена искустава и сарадња са члановима већа и стручним сарадницима у школи,
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Наставне методе: дијалог, усмено излагање, демонстративно- илустративна, практични рад, истраживање, читање и рад на тексту, цртање, анализа.

Наставна средства: слике, шеме, модели, цртежи, видео и ППТ презентације, научно популарна литература, уџбеник, интернет.....

Корелација са другим предметима: хемија, географија, историја, физика, српски језик, страни језици, математика, информатика, грађанско васпитање, физичко и здравствено васпитање, ликовна култура.

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању

Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
-------------	-----------------------	----------	-----------------------	-------

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОШ „ВУК КАРАЏИЋ“
УЛ. АДРАНСКА ББ
17530 СУРДУЛИЦА
ТЕЛ: ФАКС: 017/815-950
ПИБ: 100949975
МАТИЧНИ БРОЈ: 07284373

Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета

Ученици показују се вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научних поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором и алатом, технологијама и извођење радних задатака.

Оцену одличан(5) добија ученик који:

у потпуности показује способност примене знања из биологије у новим ситуацијама; без проблема повезује чињенице и појмове из градива са свакодневним животом и градивом из других наставних предмета, самостално изводи закључке и решава проблеме; показује иницијативу током наставе и велику самосталност у раду; може успешно да ради у различитим групама и врстама задатака; изузетно је активан и ангажован.

Оцену врло добар(4) добија ученик који:

ученик у великој мери показује способност примене знања из биологије и логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке и решава поједине проблеме; налази се у различитим облицима рада; показује висок степен активности и ангажовања.

Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника

Усмено одговарање, свеска евиденције наставника

Редовност доношења домаћег, свеска евиденције

Писане провере, свеска евиденције

Групни рад (посматрање наставника, излагање група), свеска евиденције

Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова), свеска евиденције

Сналажење на зидним сликама, шемама имоделитема

Ученик у току часова (утврђивања и обраде новог градива) добија плусеве или минусеве у зависности од одговора на питања која су му постављена. Ово се евидентира у педагошку свеску и када ученик сакупи пет знакова изводи се оцена из активности која се уноси у дневник.

Учесталост по месецима.

Свеобухватност одговора

Хоризонтално и вертикално повезивање градива.

Учешће на такмичењима, изложбама, активностима у школи...

Рад око уређења кабинета биологије, брига о биљкама и животињама у кабинету..

Школски програм
за период 2022/2023 до 2025/2026. године

Свакодневно бележење током године

Пресек стања по тромесечју

По потреби, бар једном у полугодишту

Након пређене теме

По потреби

На крају полугодишта и завршетку разреда

		<p>Оцену добар(3) добија ученик који:</p> <p>у довољној мери показује способност употребе знања из биологије у новим ситуацијама; у знатној мери логички повезује чињенице и појмове из биологије и успоставља везе са свакодневним животом;закључке већим делом изводи самостално;уз подршку наставника обавља све задатке;делимично активан и ангажован у раду.</p> <p>Оцену довољан (2) добија ученик који:</p> <p>има основно познавање појмова и чињеница из биологије, а његова знања су на нивоу репродукције, уз минималну примену;уз помоћ наставника изводи закључке и уз наставникову подршку је активан на часовима.</p> <p>Оцену недовољан (1) добија ученик који:</p> <p>ученик нема основно познавање појмова, нити показује жељу да напредује и буде активан на часовима.</p>		<p>Бодовање: 85-100%-5 70-85%-4 55-70%-3 45-55%-2 испод -1</p> <p>Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...)</p> <p>Степен знања свих чланова Групе</p> <p>Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...)</p>	
--	--	---	--	--	--

<p>Ангажовање ученика у настави</p>	<p>Одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима</p>	<p>Одличан (5): показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Врлодобар(4): показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Добар(3): показује делимични степен активности и ангажовања Довољан(2): показује мањи степен активности и ангажовања Недовољан(1): не показује интересовање за учење у активностима нити ангажовање</p>	<p>Вођење евиденције од стране наставника о:</p> <ul style="list-style-type: none">-Броју јављања на часовима-Броју успешности у групном раду, раду у пару-Учешћу на Такмичењима-Несебичном пружању помоћи другим ученицима..	<p>Све што је рађено на часу налази се у свескама</p> <p>-Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квива, израда асоцијација...)</p>	<p>Пресек стања по тромесечјима</p>
-------------------------------------	---	---	--	--	-------------------------------------

Допунска настава

Р.б.	Наставне теме
1.	Јединство грађе и функције као основа живота
2.	Човек и здравље
3.	Порекло и разноврсност живота
4.	Наслеђивање и еволуција
5.	Живот у екосистему

Допунски рад у оквиру наставног предмета биологија организује се за ученике који нису савладали наставне садржаје у редовној настави. То могу бити ученици с потешкоћама у развоју, ученици са слабијим предзнањем, ученици с недовољним оценама из једног дела градива, ученици који из оправданих разлога нису присуствовали настави и слично. **Циљ** допунске наставе биологије јесте да ученицима који нису савладали одређене садржаје биологије омогући лакше и успешно укључивање у редовне васпитно-образовне процесе, као и да им се развију упорност, самосталност, тачност у раду и самопоуздање.

Ученици могу похађати допунску наставу током целе године, дужи период, једнократно или по потреби, у договору с наставником. Програм додатног рада треба планирати и организовати у оквиру недељног распореда часова образовно-васпитног рада. Не постоје програми које прописује надлежно министарство, нити се овај рад оцењује. Програм редовне наставе уједно је и програм допунског рада. Доминантни облик рада у допунској настави јесте индивидуализовани рад, али – по потреби – могу се користити и други облици рада.

Додатна настава

Р.б.	Наставне теме
1.	Јединство грађе и функције као основа живота
2.	Човек и здравље
3.	Порекло и разноврсност живота
4.	Наслеђивање и еволуција
5.	Живот у екосистему

Додатни рад у оквиру наставног предмета биологија организује се за ученике који на редовној настави показују изразито интересовање за билошке садржаје и који поседују могућности које се могу још више развити интензивним радом.

За такмичења, конкурсе и смотре ученици се углавном припремају на додатној настави, али то не треба да буде једини циљ додатне наставе. Циљ додатне наставе јесте да омогући обдареним и талентованим ученицима да прошире и продубе своја знања и вештине – у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења, те доприноси њиховом оспособљавању за даље целоживотно образовање.

Ученици могу похађати додатну наставу током целе године или по потреби, у договору с наставником. Не постоје програми које прописује надлежно министарство, нити се овај рад оцењује. Програм додатног рада треба планирати и организовати у оквиру недељног распореда часова образовно-васпитног рада или га интегрисати у пројектну наставу.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОШ „ВУК КАРАѢИЋ“
УЛ. ЈАДРАНСКА ББ
17530 СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975
МАТИЧНИ БРОЈ:07284373

Школски програм
за период 2022/2023 до 2025/2026.године

ХЕМИЈА

Разред: 8.разред

Фонд часова: 68 часова

Циљ наставе: Циљ учења хемије је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу, тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.

Задачи наставе: Задачи наставе хемије јесу: омогућавање ученицима да разумеју предмет изучавања хемије и научни метод којим се у хемији долази до сазнања; омогућавање ученицима да сагледају значај хемије у свакодневном животу, за развој различитих технологија и развој друштва уопште; оспособљавање ученика да се користе хемијским језиком: да знају хемијску терминологију и да разумеју квалитативно и квантитативно значење хемијских симбола, формула и једначина; стварање наставних ситуација у којима ће ученици до сазнања о својствима супстанци и њиховим променама долазити на основу демонстрационих огледа или огледа које самостално изводе, развијати при том аналитичко мишљење и критички став у мишљењу; стварање наставних ситуација у којима ће ученици развијати експерименталне вештине, правилно и безбедно, по себе и друге, руковати лабораторијским прибором, посуђем и супстанцама; оспособљавање ученика за извођење једноставних истраживања; стварање ситуација у којима ће ученици примењивати знање хемије за тумачење појава и промена у реалном окружењу; омогућавање ученицима да кроз једноставна израчунавања разумеју квантитативни аспект хемијских промена и његову практичну примену.

Кључни појмови садржаја:

метали, неметали, оксиди, киселине, хидроксида, соли, угљоводоници, адиција, супституција, полимери, алкохоли, карбоксилне киселине, естри, масти и уља, угљени хидрати, протеини, загађујуће супстанце, рециклажа, зелена хемија

Табеларни приказ оријентационог распореда градива

Ред. бр.	Наставна тема	Број часова				
		обрада	утврђивање	систематизација	остало	укупно
1.	Метали, оксиди и хидроксиди	5	3	1	1	10
2.	Неметали, оксиди и киселине	4	3	1	2	10
3.	Соли	4	2	1	1	8
4.	Органска једињења и њихова општа својства	2	-	-	1	3
5.	Угљоводоници	5	3	1	1	10
6.	Органска једињења са кисеоником	5	3	1	1	10
7.	Биолошки важна органска једињења	4	3	1	2	10
8.	Заштита животне средине и зелена хемија	3	3	1	-	7
Укупан број часова		32	20	7	9	68

Р.б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе	Стандарди	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	Метали, оксиди и хидроксиди	Компетенција за целоживотно учење. Комуникација. Рад са подацима и информацијама. Дигитална компетенција. Сарадња. Решавање проблема. Одговоран однос према здрављу. Одговоран однос према околинаи.	– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе закључке; – наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи; – испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; – испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их на основу структуре	ХЕ.1.2.1 ХЕ.1.2.2 ХЕ.1.2.3 ХЕ.1.2.4 ХЕ.1.2.5 ХЕ.1.2.6 ХЕ.1.2.7 ХЕ.1.2.8 ХЕ.1.2.10 ХЕ.2.1.4 ХЕ.2.2.1 ХЕ.2.2.2 ХЕ.2.2.3 ХЕ.2.2.4 ХЕ.3.2.1 ХЕ.3.2.2 ХЕ.3.2.3 ХЕ.3.2.4	На почетку теме ученици разматрају заступљеност метала у неживој и живој природи што доприноси њиховом сагледавању релевантности теме за разумевање природе и шта чини њен састав, зашто је добијање метала из руда значајно за друштво и да је при томе важно предузимање мера за заштиту животне средине. Потребно је подстицати ученике да повезују облике налажења метала у природи (у елементарном облику и у једињењима) са структуром атома, односно реактивношћу метала, као и с положајем метала у Периодном систему елемената. Ученици би требало да сазнају о важности катјона појединих метала за живе организме и повежу та знања са садржајем биологије. Физичка својства метала се уче у прегледу. Хемијска својства типичних метала уче се на примерима натријума и калијума (ученици би требало да то повежу с претходним разматрањима: од алкалних метала два најзаступљенија метала у Земљиној кори, чији су јони Na^+ и K^+ најважнији за људски организам), и магнезијума и калцијума као представника земноалкалних метала (међу металима на петом, односно трећем месту	- формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика -евалуација и самоевалуација на крају месеца и током појединих часова - домаћи задатак - проблемски задаци -писана провера – објективни тестови са допуњавањем кратких одговора – задаци са означавањем – задаци вишеструког избора – спаривање појмова

			<p>атома и положаја елемената у Периодном систему; – напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли; – испита, опише и објасни својства оксида, неорганичких киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном применом; – напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала; – изведе стехиометријска израчунавања и израчуна масену процентну заступљеност супстанци;</p>		<p>по заступљености у Земљиној кори, при чему је Ca^{2+} јон најзаступљенији јон метала у људском организму). Ученици треба да уоче да је кисеоник неопходан реактант за реакције оксидације метала, као што су сагоревање и рђање, и да упоређују тежњу различитих метала да подлежу том типу реакције. Они могу посматрати демонстрацију сагоревања магнезијума као пример реакције у којој настаје оксид метала, а демонстрације реакција натријума, калијума, магнезијума и калцијума са водом као примере реакција у којима настају хидроксиди ових метала. Очекује се да на основу посматрања демонстрација упоређују реактивност алкалних и земноалкалних метала, и да је повезују са структуром атома и положајем метала у Периодном систему елемената. При разматрању хемијских својстава метала који имају велику практичну примену (гвожђе, бакар, алуминијум, олово и цинк), ученици би требало да уоче разлику у њиховој реактивности (грађење оксида и хидроксида) у односу на реактивност алкалних и земноалкалних метала. Такође, учење садржаја ове теме би требало да буде ослоњено на знање стечено у претходном разреду о доказивању базне средине помоћу индикатора, о дисоцијацији</p>	
--	--	--	---	--	--	--

					<p>хидроксида и ОН- јону због којег је средина базна. У оквиру разматрања практичне примене метала, ученици би требало да сазнају о начинима заштите метала од корозије, о легирању метала у циљу добијања материјала са погоднијим својствима за одређену намену и о легурама које се најчешће користе (бронза, месинг, челик, дуралуминијум, силумини).</p> <p>У оквиру прве лабораторијске вежбе ученици испитују основна физичка својства метала (агрегатно стање, боју, проводљивост електричне струје и топлоте, магнетичност). Такође, испитују реакцију магнезијума и гвожђа са разблаженом хлороводоничном киселином, што би, уједно, требало да укаже ученицима да је једно од својстава киселина реакција са металима (не свим) и да представља везу како с градивом седмог разреда, тако и са следећом темом. На основу огледа ученици би требало да уоче да заједничка својства метала нису подједнако изражена код свих метала. Лабораторијска вежба I: Испитивање физичких својстава метала, испитивање проводљивости топлоте и електричне струје, магнетичности, тврдоће и густине гвожђа, алуминијума и бакра. Реакција метала са киселинама: реакција разблажене хлороводоничне киселине са магнезијумом, гвожђем и</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					цинком..	
2.	Неметали, оксиди и киселине	Компетенција за целоживотно учење. Комуникација. Рад са подацима и информацијама. Дигитална компетенција. Сарадња. Одговоран однос према здрављу. Одговоран однос према околини	– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе закључке; – наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи; – испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; – испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их на основу структуре атома и положаја елемената у	ХЕ.1.2.1 ХЕ.1.2.2 ХЕ.1.2.4 ХЕ.1.2.5 ХЕ.1.2.6 ХЕ.1.2.7 ХЕ.1.2.8 ХЕ.1.2.10 ХЕ.2.1.4 ХЕ.2.2.1 ХЕ.2.2.2 ХЕ.2.2.3 ХЕ.2.2.4 ХЕ.3.2.1 ХЕ.3.2.2 ХЕ.3.2.3 ХЕ.3.2.4	На почетку учења друге теме важно је да ученици, кроз разматрање заступљености неметала у неживој и живој природи, сагледају релевантност теме за разумевање природе и шта чини њен састав, али и као ресурса који користи друштво. Ученицима се може рећи да неметали улазе у састав биолошки важних једињења о којима ће учити у другом делу године. И у оквиру ове теме је важно да ученици повезују структуру атома неметала са реактивношћу елемената и облицима налажења у природи (у елементарном облику и у једињењима). Ученици могу да сазнају о различитим алотропским модификацијама сумпора, фосфора и угљеника, као и да се подсети градива седмог разреда о алотропским модификацијама кисеоника. Демонстрациони огледи и лабораторијске вежбе омогућавају ученицима да уоче физичка својства неметала: агрегатно стање, растворљивост у води и неполарним растварачима (лабораторијска вежба II). Приликом разматрања агрегатног стања неметала на собној температури, ученици се могу подсетити о заступљености азота и кисеоника у ваздуху. Очекује се да ученици разликују оксиде неметала који не реагују са водом (CO, N ₂ O и NO) од оних који са водом	- формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика -евалуација и самоевалуација на крају месеца и током појединих часова - домаћи задатак - проблемски задаци -писана провера – објективни тестови са допуњавањем кратких одговора – задаци са означавањем – задаци вишеструког избора – спаривање појмова

			<p>Периодном систему; – напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли; – испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном применом; – напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала; – изведе стехиометријска израчунавања и израчуна масену процентну заступљеност супстанци;</p>		<p>граде киселине. Киселост неорганских киселина ученици доказују помоћу индикатора, то својство повезују са дисоцијацијом киселина и H^+ јоном због којег средина има кисела својства. Ученици могу упоредо доказивати киселост њима познатих киселина из свакодневног живота (сирћетна киселина, лимунска киселина). Извођење лабораторијске вежбе III не мора да обухвати цео школски час. Ученике треба стално подстицати да пишу формуле оксида и киселина (кисеоничних: H_2SO_4, HNO_3, H_3PO_4, H_2CO_3 и безкисеоничних: HCl и H_2S). У оквиру ове теме важно је да ученици сазнају о практичној примени киселина. Посматрањем демонстрација огледа ученици могу сазнати о начину добијања и својствима сумпор(IV) -оксида, о његовом утицају на ниже организме и пигменте, о начину добијања и својствима угљеник(IV) -оксида, о његовој густини у односу на ваздух и својству да не подржава горење. Посматрањем демонстрације огледа важно је да сазнају како се правилно разблажује концентрована сумпорна киселина. Испитивање електропроводљивости раствора киселина и амонијака пружа прилику за утврђивање знања због</p>	
--	--	--	---	--	--	--

					којих јона раствори неких супстанци имају кисела, односно базна својства..	
3.	Соли	Компетенција за целоживотно учење. Комуникација. Рад са подацима и информацијама. Дигитална компетенција. Сарадња. Одговоран однос према здрављу. Одговоран однос према околини.	– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе закључке; – наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи; – испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; – испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их на основу структуре	ХЕ.1.2.4 ХЕ.1.2.5 ХЕ.1.2.6 ХЕ.1.2.7 ХЕ.1.2.8 ХЕ.1.2.9 ХЕ.1.2.10 ХЕ.2.1.4 ХЕ.2.2.1 ХЕ.2.2.2 ХЕ.2.2.3 ХЕ.2.2.4 ХЕ.3.2.5 ХЕ.3.2.6	Учење о начинима добијања соли, физичким и хемијским својствима соли требало би да обухвати примену до тада стечених знања (о киселинама и базама, њиховим формулама и називима) приликом писања формула и назива неутралних соли, као и хемијских једначина реакција за добијање неутралних соли. Добијање киселих соли приказати на примеру добијања натријумхидрогенкарбоната. Ученици могу посматрати демонстрацију реакције неутрализације, написати формуле реактанта и једног производа (вода), а онда разматрати како се саставља формула другог производа, тј. формула соли. И у оквиру ове теме ученици би требало да пишу једначине дисоцијације у води растворних соли и да разликују катјоне од анјона. Ученици могу посматрати демонстрацију огледа у којем се добијају хидроксиди оних метала чији оксиди не реагују са водом (на пример $Fe(OH)_3$), као и демонстрацију својства киселина да реагују са солима угљене киселине уз издвајање угљеник(IV)-оксида и воде. И у оквиру учења ове теме ученици би требало да сазнају о практичној примени различитих соли, о	- формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика -евалуација и самоевалуација на крају месеца и током појединих часова - домаћи задатак - проблемски задаци -писана провера – објективни тестови са допуњавањем кратких одговора – задаци са означавањем – задаци вишеструког избора – спаривање појмова

			<p>атома и положаја елемената у Периодном систему;</p> <p>– напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли;</p> <p>– испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном применом;</p> <p>– напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала;</p> <p>– изведе стехиометријска израчунавања и израчуна масену процентну заступљеност супстанци;</p>		<p>својствима, добијању и практичној примени кухињске соли (на пример, за припремање физиолошког раствора, као конзерванс). Корелација са наставом географије може се остварити кроз разматрање како својства калцијум-карбоната и калцијум-хидрогенкарбоната утичу на облик кречњачког рељефа. Важно је да ученици повезују стечено знање о солима са саставом воде за пиће и саставом минералних вода. На крају обраде теме, кроз различите примере (обухватајући и оне обрађене у првој и другој теми), важно је да ученици уоче међусобну повезаност класа неорганских једињења и тако систематизују знања о својствима оксида, киселина, хидроксида и соли. У лабораторијској вежби IV ученици могу да испитују растворљивост различитих соли у води и да добијају соли таложењем (двоструком изменом). При томе, за огледе бирати супстанце којима се најмање утиче на животну средину</p>	
4.	Органска једињења и њихова општа својства	Компетенција за целоживотно учење. Комуникација. Рад са подацима и	– разликује својства неорганских и органских супстанци и објашњава разлику	ХЕ.1.3.1 ХЕ.1.3.2 ХЕ.1.3.3 ХЕ.3.3.1 ХЕ.3.3.2	Ова тема уводи ученике у нову област хемије. У оквиру теме ученици, на основу посматрања демонстрационих огледа, упоређују састав и својства	- формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика

		информацијама. Дигитална компетенција. Сарадња. Одговоран однос према здрављу. Одговоран однос према околини.	на основу њихових структура; – препозна физичке и хемијске промене неорганских и органских супстанци у окружењу, и представи хемијске промене хемијским једначинама; – напише формуле и именује представнике класа органских једињења имајући у виду структурну изомерију; – разликује органске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша, величина молекула, структура, порекло и то повезује са њиховом улогом и применом;	ХЕ.3.3.3	органских једињења, познатих из свакодневног живота, и претходно учених неорганских једињења. Они сазнају о великом броју органских једињења и ту чињеницу повезују са својствима атома угљеника и начинима међусобног повезивања. Препознају потребу за класификацијом органских једињења и да се она може извести на основу функционалне групе у молекулима.	-евалуација и самоевалуација на крају месеца и током појединих часова - домаћи задатак - проблемски задаци -писана провера – објективни тестови са допуњавањем кратких одговора – задаци са означавањем – задаци вишеструког избора – спаривање појмова
5.	Угљоводоници	Компетенција за целоживотно учење. Комуникација. Рад са подацима и информацијама. Дигитална компетенција. Сарадња. Одговоран однос према здрављу. Одговоран однос	– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – налази потребне информације у различитим изворима користећи	ХЕ.1.3.1 ХЕ.1.3.2 ХЕ.1.3.3 ХЕ.2.3.1 ХЕ.3.3.1 ХЕ.3.3.2 ХЕ.3.3.3	На почетку теме ученици се могу информисати да су угљоводоници састојци нафте и земног гаса, и према томе, извори енергије, чиме се истиче практични значај ових једињења. Састављање и посматрање модела молекула угљоводоника може помоћи ученицима да пишу молекулске, структурне и рационалне структурне формуле угљоводоника, и то једноставних	- формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика -евалуација и самоевалуација на крају месеца и током појединих часова - домаћи задатак - проблемски задаци

		према околини.	основну хемијску терминологију исимболику; – објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; – разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; – представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; – објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце; – изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора – тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа		примера, укључујући и именоване изомера према IUPAC номенклатури. Појам изомера ученици би требало да повежу са садржајем претходне теме о могућим различитим начинима међусобног повезивања атома угљеника. Ученици уче о физичким својствима засићених и незасићених угљоводоника у прегледу. Разлике у реактивности алкана, алкена, алкина и ароматичних угљоводоника требало би да повежу са разликама у структури молекула ових једињења. Упоредивање хемијских реакција засићених и незасићених угљоводоника требало би да обухвати њихове сличности (сагоревање) и разлике (супституција, адиција). Ученици би требало да повежу хемијска својства угљоводоника са практичном применом ових једињења: – сагоревање – употреба угљоводоника као извора енергије (земни и рафинеријски гас, бензин, дизел гориво, мазут); – реакције супституције и адиције – од угљоводоника се могу добити једињења различите практичне намене која, поред атома угљеника и водоника, садрже и атоме других елемената (на пример, производња пластичних маса, тефлона, фреона,	-писана провера – објективни тестови са допуњавањем кратких одговора – задаци са означавањем – задаци вишеструког избора – спаривање појмова
--	--	----------------	--	--	---	--

					<p>боја, инсектицида итд.). Ученици треба да познају широку примену угљоводоника, али и мере опреза у њиховом коришћењу, тј.</p> <p>Последице које имају на животну средину и здравље људи. Од ученика се очекује да пишу једноставније једначине хемијских реакција сагоревања угљоводоника, као и реакција адиције водоника, воде и брома на етен, пропен, етин и пропин, и супституције атома водоника у молекулу метана. Такође, могу да препознају и описују хемијске реакције адиције и супституције на основу написаних хемијских једначина ових реакција. Ученици могу учити да се у реакцији полимеризације од реактаната одређених својстава (на пример, гасовито агрегатно стање), добијају супстанце са новим својствима (чврсто агрегатно стање). И у овом случају је важно да сазнају о практичној примени различитих полимера. О ароматичним угљоводоницима, њиховој реактивности и токсичности, ученици уче на информативном нивоу. Учећи о дериватима нафте, важно је да они уоче да су производи фракционе дестилације (кондензације) и даље смеше угљоводоника. Кроз демонстрационе огледе ученици треба да уоче разлику између засићених и незасићених угљоводоника, њихову примену</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					као горива, и да су нафта и земни гас главни извори угљоводоника у природи. Састављање модела молекула угљоводоника у оквиру вежбе V, ученицима може помоћи у савладавању писања формула и именовања угљоводоника. Препорука је да они састављају моделе молекула са највише шест атома угљеника.	
6.	Органска једињења са кисеоником	Компетенција за целоживотно учење. Комуникација. Рад са подацима и информацијама. Дигитална компетенција. Сарадња. Одговоран однос према здрављу. Одговоран однос према околини	– напише формуле и именује представнике класа органских једињења имајући у виду структурну изомерију; – разликује органске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша, величина молекула, структура, порекло и то повезује са њиховом улогом и применом; – испита, опише и објасни физичка и хемијска својства представника класа органских једињења и повеже својства једињења са њиховом практичном применом; – објасни и хемијским једначинама	ХЕ.1.3.1 ХЕ.1.3.2 ХЕ.1.3.3 ХЕ.2.3.1 ХЕ.3.3.1 ХЕ.3.3.2 ХЕ.3.3.3	Ученици уочавају да су својства органских једињења са истим бројем атома угљеника у молекулу различита у зависности од присутне функционалне групе. Они уче именовање органских једињења према функционалној групи и повезују одређену функционалну групу у молекулу са својствима једињења. Уз називе једињења према IUPAC номенклатури, ученици уче и тривијалне називе представника органских једињења са кисеоником. Демонстрација добијања етанола алкохолним врењем и његово одвајање дестилацијом, захтева време за извођење огледа, о чему се мора водити рачуна приликом планирања часа. Ученици уче да су карбонилна једињења производи оксидације одговарајућих алкохола, и о практичном значају метанала (формалдехида) и пропанона (ацетона). Важно је да се ученици информишу о штетном физиолошком деловању алкохола и о проблему алкохолизма. У	- формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика -евалуација и самоевалуација на крају месеца и током појединих часова - домаћи задатак - проблемски задаци -писана провера – објективни тестови са допуњавањем кратких одговора – задаци са означавањем – задаци вишеструког избора – спаривање појмова

			представи хемијске промене карактеристичне за поједине класе органских једињења;		корелацији са наставом биологије, ученици могу самостално, из различитих извора, да прикупљају информације о утицају алкохола на организам. Током обраде наставних садржаја о карбоксилним киселинама, ученици уочавају сличности и разлике у својствима неорганских и органских киселина. Поред примене у свакодневном животу, потребно је да сазнају о важности органских једињења са кисеоником као индустријских сировина. У оквиру лабораторијске вежбе VI ученици испитују својства органских једињења с кисеоником. Упоредују растворљивост алкохола и карбоксилних киселина са различитим бројем атома угљеника у молекулу у води и неполарном растварачу. Упоредују својства њима познатих киселина (сирћетне и лимунске), са својствима, на пример, разблажене хлороводоничне киселине. Препоручени број часова за реализацију ове теме је 8.	
7.	Биолошки важна органска једињења	Компетенција за целоживотно учење. Комуникација. Рад са подацима и информацијама. Дигитална компетенција.	– опише физичка својства: агрегатно стање и растворљивост масти и уља, угљених хидрата, протеина и растворљивост	ХЕ.1.4.1 ХЕ.1.4.2 ХЕ.2.4.1 ХЕ.3.4.1 ХЕ.3.4.2	У оквиру теме ученици сазнају о саставу, структури, својствима и значају масти и уља, угљених хидрата, протеина и витамина. Од ученика се не очекује да пишу структурне формуле триацилглицерола, већ да описују и објашњавају својства ових	- формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика -евалуација и самоевалуација на крају месеца и током

		<p>Сарадња. Одговоран однос према здрављу. Одговоран однос према околини.</p>	<p>витамина; – опише основу структуре молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и протеине; – објасни сапонификацију триацилглицерола и хидрогенизацију незасићених триацилглицерола, наведе производе хидролизе дисахарида и полисахарида и опише услове под којима долази до денатурације протеина; – наведе заступљеност у природи и улоге масти и уља, угљених хидрата, протеина и витамина у живим организмима и доведе их у везу са здрављем и правилном исхраном људи.</p>		<p>једињења, и њихових смеша, да наводе биолошки и технички значај масти и уља, и примену ових једињења као сировина или полупроизвода у даљој хемијској преради (на пример, добијање маргарина из уља и производња сапуна). Ученици могу да припреме есеј о енергетској улози масти и уља у живим бићима, значају правилне исхране, и значају незасићених масних киселина у исхрани. На основу хемијске једначине процеса фотосинтезе, ученици могу да уоче да од једноставних неорганских молекула, угљеник(IV)-оксида и воде, под одређеним условима, настају сложени молекули органског једињења (глукозе). Они би требало да грађење полисахарида сагледају као начин да се енергија складишти, да опишу скроб и целулозу као природне полимере, изграђене различитим повезивањем истих моносахаридних јединица и да познају градивну и заштитну улогу целулозе у биљкама. На примерима скроба и целулозе ученици могу да уоче како разлика у структури доводи до разлике у својствима. Важно је да они познају заступљеност угљених хидрата у природи и њихову примену у свакодневном животу: сахарозе у прехранбеној индустрији, скроба у прехранбеној и фармацеутској индустрији,</p>	<p>појединих часова - домаћи задатак - проблемски задаци -писана провера – објективни тестови са допуњавањем кратких одговора – задаци са означавањем – задаци вишеструког избора – спаривање појмова</p>
--	--	---	--	--	---	---

					<p>памука и целулозе у текстилној индустрији. На примеру сахарозе и инвертног шећера ученици могу обновити разлику између једињења и смеша, а на примеру кристализације меда, кристализацију презасићеног раствора. Ученици уче о аминокиселинама као једињењима која у свом молекулу садрже две функционалне групе: карбоксилну и аминок групу, и о настајању пептидне везе, као функционалне групе полипептида и протеина, у реакцији аминок групе једне аминокиселине са карбоксилном групом друге аминокиселине. Важно је да познају значење појмова: аминокиселина, α-аминокиселина, протеинска аминокиселина и есенцијалне аминокиселине, као и да познају биолошки значај протеина, њихову градивну и каталитичку функцију у организму. На основу огледа ученици би требало да уоче да под дејством топлоте и киселина долази до денатурације протеина. У оквиру теме треба да науче да се исхраном уноси шест главних врста супстанци неопходних људском организму (протеини, угљени хидрати, масти и уља, витамини, минерали и вода), о важности правилне исхране, као и о поремећајима исхране. Лабораторијска вежба VII: ученици испитују растворљивост масти и уља у води и неполарном</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					растварачу, на пример, хексану, растворљивост представника, моносахарида, дисахарида и полисахарида у води. Учећи о начину доказивања скроба, испитују у којим намирницама је скроб заступљен. За денатурацију протеина ученици примењују методе које се користе у кулинарству (кување, таложење протеина киселинама и сл.)	
8.	Заштита животне средине и зелена хемија	Компетенција за целоживотно учење. Комуникација. Рад са подацима и информацијама. Дигитална компетенција. Сарадња. Решавање проблема. Одговоран однос према здрављу. Одговоран однос према околини	– рукује супстанцама и комерцијалним производима у складу с ознакама опасности, упозорења и обавештења на амбалажи, придржава се правила о начину чувања производа и одлагању отпада; – наведе загађујуће супстанце ваздуха, воде и земљишта и опише њихов утицај на животну средину; – критички процени последице људских активности које доводе до загађивања воде, земљишта и ваздуха; – објасни значај планирања и	ХЕ.1.5.1	У оквиру теме ученици сазнају да развој производа и процеса хемијске индустрије, поред доприноса побољшању квалитета живота, може имати и штетно дејство на животну средину и здравље животиња и људи. Требало би да на основу својстава супстанци разматрају њихов утицај на околину и жива бића, идентификују главне неорганске и органске загађујуће супстанце ваздуха, воде и земљишта и начине како оне доспевају у животну средину. Важно је да ученици сагледају значај руковања супстанцама и комерцијалним производима у складу са ознакама на амбалажи, као и правила о начину чувања производа и одлагања отпада. Такође би требало да ученици сагледају проблем нагомилавања отпада и значај рециклаже. У оквиру ове теме ученици сазнају о принципима зелене хемије као одрживе хемије, чији је циљ прилагођавање хемијских производа и процеса очувању животне средине и здравља људи. Требало би да ученици дискутују	- формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика - евалуација и самоевалуација на крају месеца и током појединих часова - домаћи задатак - проблемски задаци - писана провера – објективни тестови са допуњавањем кратких одговора – задаци са означавањем – задаци вишеструког избора – спаривање појмова

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОШ „ВУК КАРАѢИЋ“
УЛ. ЈАДРАНСКА ББ
17530 СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975
МАТИЧНИ БРОЈ:07284373

Школски програм
за период 2022/2023 до 2025/2026.године

			решавања проблема заштите животне		начине за превенцију загађења животне средине, смањење количине отпада и коришћење обновљивих извора сировина и енергије. Ова тема се може реализовати кроз активности у оквиру различитих мини пројеката, које ће ученици радити у току школске године, и презентовати након реализације сваког пројекта	
--	--	--	--------------------------------------	--	---	--

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...),
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима,
- размена искустава и сарадња са члановима већа и стручним сарадницима у школи,
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Наставне методе: монолошка, дијалoшка, текст-метода, демонстрациона, практичан рад

Наставна средства: основна помоћно-техничка, ПСЕ, лабораторијски прибор и посуђе, ИКТ средства

Корелација са другим предметима: математика, физика, биологија, географија, информатика и рачунарст, српски језик, техника и технологија

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ					
Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању					
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
<p>Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета</p>	<p>Пратимо: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.</p>	<p>Оцену одличан (5) добија ученик који: поседује функционално знање које му омогућава да анализира, класификује, повезује, примени и изведе закључке; способан је да самостално изводи експерименте и безбедно рукује са лабораторијски прибором, посуђем и хемикалијама; показује иницијативу током наставе и самостално решава различите типове задатака. Оцену врло добар (4) добија ученик који: познаје основне хемијске појмове и појаве, познаје и разликује узроке и последице неких хемијских појава, самостално изводи закључке; показује иницијативу за самосталан лабораторијски рад и</p>	<p>Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника</p> <p>Усмено одговарање, свеска евиденције наставника</p> <p>Редовност доношења домаћег, свеска евиденције</p> <p>Писане провере, свеска евиденције</p> <p>Групни рад (посматрање наставника, излагање група), свеска евиденције</p> <p>Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова), свеска евиденције</p> <p>Сналажење на зидним сликама, шемама</p>	<p>Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +5 Ко не зна одговор –</p>	<p>Свакодневно бележење током године</p>
				<p>Учесталост по месецима</p>	<p>Пресек стања по тромесечју</p>
				<p>Свеобухватност одговора Хоризонтално и вертикално повезивање градива</p>	<p>По потреби, бар једном у полугодишту</p>
				<p>Прегледање домаћих у радним листовима</p>	<p>Свакодневно током године праћење/ пресек стања за тромесечје На крају наставне године</p>

		<p>изводи једноставније хемијске огледе.</p> <p>Оцену добар (3) добија ученик који: разуме основне хемијске појмове и чињенице; повезује наставно градиво; у стању је самостално да објасни значење неких хемијских појмова и промена; уз подршку наставника решава задатке.</p> <p>Оцену довољан (2) добија ученик који: уз помоћ наставника препознаје основне хемијске појмове, лабораторијски прибор и посуђе.</p> <p>Оцену недовољан (1) добија ученик који: не познаје основне појмове нити показује жељу за напретком.</p>		<p>Бодовање: 85- 100% -5 70 - 85% - 4 55 - 70% -3 40 - 55% -2 испод 40%-1</p> <p>Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...)</p>	<p>Након сваке Теме</p> <p>По потреби</p>
--	--	--	--	---	---

Ангажовање ученика у настави	Одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	<p>Одличан (5): показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.</p> <p>Врлодобар(4): показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.</p> <p>Добар(3): показује делимични степен активности и ангажовања</p> <p>Довољан(2): показује мањи степен активности и ангажовања</p> <p>Недовољан(1): не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање</p>	<p>Вођење евиденције од стране наставника о:</p> <p>-Броју јављања на часовима</p> <p>-Броју успешности у групном раду, раду у пару</p> <p>-Учешћу на такмичењима</p> <p>-Несебичном пружању помоћи другим ученицима..</p>	<p>-Све што је рађено на часу налази се у свескама</p> <p>-Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...)</p>	-Пресек стања по тромесечјима
------------------------------	--	---	--	---	-------------------------------

Програм наставе и учења допунске наставе из хемије

Циљеви допунске наставе:

Допунска

настава из хемије се организује за ученике који спорије усвајају знања, ученике који нису били присутни на неким часовима, ученике који желе да утврде знање или уклоне евентуалне нејасноће, што доприноси бољем усвајању знања и вештина везаних за наставно градиво.

Р.б.	Наставне теме	Број часова	Начин и поступак остваривања	Активности у образовно- васпитном раду
1.	Метали, оксиди и хидроксиди	2	Ученицима помоћи да повежу облике налажења метала у природи (у елементарном облику и у једињењима) са структуром атома, односно реактивношћу метала, као и с положајем метала у Периодном систему елемената; помоћи им да упоређују реактивност алкалних и земноалкалних метала, и да је повезују са структуром атома и положајем метала у Периодном систему елемената.	Ученици: прате наставникове инструкције; користе таблицу ПСЕ,повезују различите изворе знања и изводе закључке;
2.	Неметали, оксиди и киселине	2	Ученицима помоћи да повежу структуру атома неметала са реактивношћу елемената и облицима налажења у природи (у елементарном облику и у једињењима). Ученици могу да сазнају о различитим алотропским модификацијама кисеоника, сумпора, фосфора и угљеника.	Ученици: прате наставникове инструкције; користе таблицу ПСЕ,повезују различите изворе знања и изводе закључке;
3.	Соли	2	Ученицима помоћи да схвате начине добијања соли, физичка и хемијска својства соли, писање формула и назива неутралних соли, као и хемијских једначина реакција за добијање неутралних соли.	Ученици: користе таблицу ПСЕ, прате наставникове инструкције и пишу формуле, састављају једноставније једначине

4.	Органска једињења и њихова општа својства	2	Ученицима помоћи да сазнају о великом броју органских једињења и ту чињеницу повезују са својствима атома угљеника и начинима међусобног повезивања.	Ученици: користе моделе атома; састављају формуле помоћу модела;
5.	Угљоводоници	2	Ученицима помоћи да схвате разлике у сруктури и реактивности алкана, алкена, алкина и ароматичних угљоводоника.	Ученици: пишу формуле и једноставније једначине хемијских реакција; врше једноставнија израчунавања
6.	Органска једињења са кисеоником	2	Ученицима помоћи да схвате именовање органских једињења према функционалној групи и да повезују одређену функционалну групу у молекулу са својствима једињења.	Ученици: повезују знања; пишу формуле и једноставније једначине хемијских реакција; врше једноставнија израчунавања
7.	Биолошки важна органска једињења	2	Ученицима помоћи да сазнају о саставу, структури, својствима и значају масти и уља, угљених хидрата, протеина и витамина.	Ученици: повезују знања; пишу формуле и једноставније једначине хемијских реакција; врше једноставнија израчунавања
8.	Заштита животне средине и зелена хемија	1	Ученицима помоћи да на основу својстава супстанци разматрају њихов утицај на околину и жива бића, идентификују главне неорганске и органске загађиваче ваздуха, воде и земљишта и начине како они доспевају у животну средину.	Ученици: прате наставникове инструкције; користе препоручену литературу; повезују различите изворе знања и изводе закључке

Програм наставе и учења додатне наставе из хемије

Циљеви додатне наставе:

Додатна настава се организује за напредније ученике који желе да прошире своја знања из хемије.

Р.б.	Наставне теме	Број часова	Начин и поступак остваривања	Активности у образовно- васпитном раду
1.	Метали, оксиди и хидроксиди	2	Ученици продубљују знање о заступљености метала у неживој и живој природи што доприноси њиховом сагледавању релевантности теме за разумевање природе и шта чини њен састав, зашто је добијање метала из руда значајно за друштво и да је при томе важно предузимање мера за заштиту животне средине; упоређују реактивност алкалних и земноалкалних метала, и повезују са структуром атома и положајем метала у Периодном систему елемената. При разматрању хемијских својстава метала који имају велику практичну примену (гвожђе, бакар, алуминијум, олово и цинк), ученици би требало да уоче разлику у њиховој реактивности.	Ученици: прате наставникове инструкције; користе препоручену литературу; повезују различите изворе знања и изводе закључке; испуњавају и реализују истраживачке задатке
2.	Неметали, оксиди и киселине	2	Ученици продубљују знање о заступљености неметала у неживој и живој природи, сагледају релевантност теме за разумевање природе и шта чини њен састав, али и као ресурса који користи друштво. Ученицима се може рећи да неметали улазе у састав биолошки важних једињења о којима ће учити у другом делу године; важно је да ученици повезују структуру атома неметала са реактивношћу елемената и облицима налажења у природи (у	Ученици: прате наставникове инструкције; користе препоручену литературу; повезују различите изворе знања и изводе закључке; испуњавају и реализују истраживачке задатке

			елементарном облику и у једињењима).	
3.	Соли	2	Ученици продубљују знање о начинима добијања соли, физичким и хемијским својствима соли, примени до тада стечених знања (о киселинама и базама, њиховим формулама и називима); приликом писања формула и назива неутралних соли, као и хемијских једначина реакција за добијање неутралних соли помоћи им да уоче међусобну повезаност класа неорганичких једињења и тако систематизују знања о својствима оксида, киселина, хидроксида и соли	Ученици: прате наставникове инструкције; користе препоручену литературу; повезују различите изворе знања и изводе закључке; испуњавају и реализују истраживачке задатке
4.	Органска једињења и њихова општа својства	2	Ученици, на основу посматрања демонстрационих огледа, упоређују састав и својства органских једињења, познатих из свакодневног живота, и претходно учених неорганичких једињења. Они сазнају о великом броју органских једињења и ту чињеницу повезују са својствима атома угљеника и начинима међусобног повезивања. Препознају потребу за класификацијом органских једињења и да се она може извести на основу функционалне групе у молекулима.	Ученици: прате наставникове инструкције; користе препоручену литературу; повезују различите изворе знања и изводе закључке; испуњавају и реализују истраживачке задатке
5.	Угљоводоници	2	Ученици продубљују знање о физичким својствима засићених и незасићених угљоводоника у прегледу. Разлике у реактивности алкана, алкена, алкина и ароматичних угљоводоника требало би да повежу са разликама у структури молекула ових једињења. Упоредивање хемијских реакција засићених и незасићених угљоводоника требало би да обухвати њихове сличности (сагоревање) и разлике (супституција, адиција). Ученици би требало да повежу хемијска својства	Ученици: прате наставникове инструкције; користе препоручену литературу; повезују различите изворе знања и изводе закључке; испуњавају и реализују истраживачке задатке

			угљоводоника са практичном применом ових једињења: употреба угљоводоника као извора енергије (земни и рафинеријски гас, бензин, дизел гориво, мазут); Ученици треба да познају широку примену угљоводоника, али и мере опреза у њиховом коришћењу, тј. последице које имају на животну средину и здравље људи.	
6.	Органска једињења са кисеоником	2	Ученици уче именовање органских једињења према функционалној групи и повезују одређену функционалну групу у молекулу са својствима једињења. Уз називе једињења према IUPAC номенклатури, ученици уче и тривијалне називе представника органских једињења са кисеоником. Важно је да се ученици информишу о штетном физиолошком деловању алкохола и о проблему алкохолизма. У корелацији са наставом биологије, ученици могу самостално, из различитих извора, да прикупљају информације о утицају алкохола на организам.	Ученици: прате наставникове инструкције; користе препоручену литературу; повезују различите изворе знања и изводе закључке; испуњавају и реализују истраживачке задатке
7.	Биолошки важна органска једињења	2	Ученици продубљују знање о томе да се исхраном уноси шест главних врста супстанци неопходних људском организму (протеини, угљени хидрати, масти и уља, витамини, минерали и вода), о важности правилне исхране, као и о поремећајима исхране. Ученици могу да припреме есеј о енергетској улози масти и уља у живим бићима, значају правилне исхране, и значају незасићених масних киселина у исхрани.	Ученици: прате наставникове инструкције; користе препоручену литературу; повезују различите изворе знања и изводе закључке; испуњавају и реализују истраживачке задатке
8.	Заштита животне средине и зелена хемија	1	Ученици продубљују знање о томе да развој производа и процеса хемијске индустрије, поред доприноса побољшању	Ученици: прате наставникове инструкције; користе препоручену литературу;

			квалитета живота, може имати и штетно дејство на животну средину и здравље животиња и људи. Требало би да на основу својстава супстанци разматрају њихов утицај на околину и жива бића, идентификују главне неорганске и органске загађиваче ваздуха, воде и земљишта и начине како они доспевају у животну средину. Важно је да ученици сагледају значај руковања супстанцама и комерцијалним производима у складу са ознакама на амбалажи, као и правила о начину чувања производа и одлагања отпада. Такође би требало да ученици сагледају проблем нагомилавања отпада и значај рециклаже.	повезују различите изворе знања и изводе закључке
--	--	--	--	---

ОСНОВНИ НИВО – 8. разред

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на основном нивоу.

1.1. ОПШТА ХЕМИЈА

У области ОПШТА ХЕМИЈА ученик/ученица зна:

ХЕ.1.1.1. да прави разлику између елемената, једињења и смеша из свакодневног живота, на основу њихове сложености

ХЕ.1.1.2. о практичној примени елемената, једињења и смеша из сопственог окружења, на основу њихових својстава

ХЕ.1.1.3. на основу којих својстава супстанце могу да се разликују, којим врстама промена супстанце подлежу, као и да се при променама укупна маса супстанци не мења

ХЕ.1.1.4. да су чисте супстанце изграђене од атома, молекула и јона, и те честице међусобно разликује по наелектрисању и сложености грађе

ХЕ.1.1.5. тип хемијске везе у молекулима елемената, ковалентним и јонским једињењима

ХЕ.1.1.6. квалитативно значење симбола најважнијих хемијских елемената, хемијских формула најважнијих представника класа неорганских и органских једињења, и квалитативно значење хемијских једначина реакција оксидације

ХЕ.1.1.7. шта су раствори, како настају и примере раствора у свакодневном животу

ХЕ.1.1.8. значење следећих термина: супстанца, смеша, раствор, растварање, елемент, једињење, атом, молекул, јон, ковалентна веза, јонска веза, оксидација, оксид, киселина, база, со, индикатор

ХЕ.1.1.9. загрева супстанцу на безбедан начин

ХЕ.1.1.10. измери масу, запремину и температуру супстанце

ХЕ.1.1.11. састави апаратуру и изведе поступак цеђења

ХЕ.1.1.12. у једноставним огледима испита својства супстанци (агрегатно стање, мирис, боју, магнетна својства, растворљивост), као и да та својства опише

НЕОРГАНСКА ХЕМИЈА

У области НЕОРГАНСКА ХЕМИЈА ученик/ученица зна:

ХЕ.1.2.1. основна физичка и хемијска својства неметала и метала (агрегатно стање, проводљивост топлоте и електрицитета и реакцију са кисеоником)

ХЕ.1.2.2. везу између својстава неметала и метала и њихове практичне примене

ХЕ.1.2.3. да препозна метале (Na, Mg, Al, Fe, Zn, Cu, Pb, Ag, Au) на основу њихових физичких и хемијских својстава

ХЕ.1.2.4. да на основу формуле именује основне класе неорганских једињења

ХЕ.1.2.5. примере оксида, киселина, база и соли у свакодневном животу као и практичну примену ових једињења

ХЕ.1.2.6. основна физичка и хемијска својства оксида, киселина, база и соли

ХЕ.1.2.7. утврди основна физичка својства оксида (агрегатно стање, боја, мирис)

ХЕ.1.2.8. докаже кисело-базна својства супстанци помоћу индикатора

ХЕ.1.2.9. испита растворљивост соли

ХЕ.1.2.10. безбедно рукује супстанцама, посуђем и прибором

ОРГАНСКА ХЕМИЈА

У области ОРГАНСКА ХЕМИЈА ученик/ученица зна:

ХЕ.1.3.1. формуле, називе и функционалне групе најважнијих угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара

ХЕ.1.3.2. основна физичка и хемијска својства угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара

ХЕ.1.3.3. практични значај угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара у свакодневном животу

БИОХЕМИЈА

У области БИОХЕМИЈА ученик/ученица зна:

ХЕ.1.4.1. да наведе физичка својства (агрегатно стање и растворљивост) масти и уља, угљених хидрата, протеина

ХЕ.1.4.2. примере и заступљеност масти и уља, угљених хидрата и протеина у намирницама

1.5. ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У области ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ученик/ученица зна:

ХЕ.1.5.1. значај безбедног поступања са супстанцама, начине њиховог правилног складиштења, а са циљем очувања здравља и животне средине

СРЕДЊИ НИВО – 8. разред

2.1. ОПШТА ХЕМИЈА

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на средњем нивоу.

У области ОПШТА ХЕМИЈА ученик/ученица зна:

ХЕ.2.1.1. како тип хемијске везе одређује својства супстанци (температуре топљења и кључања, као и растворљивост супстанци)

ХЕ.2.1.2. значење термина: материја, хомогена смеша, хетерогена смеша, анализа и синтеза, неутрализација, супституција, адиција, анхидрид, изомер, изотоп

ХЕ.2.1.3. шта је засићен, незасићен и презасићен раствор

ХЕ.2.1.4. да саставља формуле најважнијих представника класа неорганских и органских једињења, и једначине хемијских реакција неутрализације и супституције

ХЕ.2.1.5. изабере најпогоднији начин за повећање брзине растварања супстанце (повећањем температуре растварача, уситњавањем супстанце, мешањем)

ХЕ.2.1.6. промени концентрацију раствора додавањем растворене супстанце или растварача (разблаживање и концентровање)

ХЕ.2.1.7. у огледима испитује својства супстанци и податке о супстанцама приказује табеларно или шематски

ХЕ.2.1.8. израчуна процентни састав једињења на основу формуле и масу реактанта и производа на основу хемијске једначине, то јест да покаже на основу израчунавања да се укупна маса супстанци не мења при хемијским реакцијама

ХЕ.2.1.9. израчуна масу растворене супстанце и растварача, на основу процентног састава раствора и обрнуто

ХЕ.2.1.10. направи раствор одређеног процентног састава

НЕОРГАНСКА ХЕМИЈА

У области НЕОРГАНСКА ХЕМИЈА ученик/ученица зна да:

ХЕ.2.2.1. на основу назива оксида, киселина, база и соли састави формулу ових супстанци

ХЕ.2.2.2. пише једначине хемијских реакција синтезе и анализе бинарних једињења

ХЕ.2.2.3. експерименталним путем испита растворљивост и хемијску реакцију оксида са водом

ХЕ.2.2.4. испита најважнија хемијска својства киселина (реакција са карбонатима и металима)

ОРГАНСКА ХЕМИЈА

У области ОРГАНСКА ХЕМИЈА ученик/ученица зна да:

ХЕ.2.3.1. пише једначине хемијских реакција сагоревања угљоводоника и алкохола

БИОХЕМИЈА

У области БИОХЕМИЈА ученик/ученица зна:

ХЕ.2.4.1. најважније улоге масти и уља, угљених хидрата и протеина у живим организмима

НАПРЕДНИ НИВО – 8. разред

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на напредном нивоу.

3.1. ОПШТА ХЕМИЈА

У области ОПШТА ХЕМИЈА ученик/ученица разуме:

ХЕ.3.1.1. разлику између чистих супстанци (елемената и једињења) и смеша, на основу врста честица које их изграђују

ХЕ.3.1.2. како је практична примена супстанци повезана са њиховим својствима

ХЕ.3.1.3. да су својства супстанци и промене којима подлежу условљене разликама на нивоу честица

ХЕ.3.1.4. структуру атома, молекула и јона, које их елементарне честице изграђују и како од њиховог броја зависи наелектрисање атома, молекула и јона

ХЕ.3.1.5. зависност растворљивости супстанце од природе супстанце и растварача

ХЕ.3.1.6. значење следећих термина: естерификација, сапонификација

ХЕ.3.1.7. на основу својстава састојака смеше да изабере и изведе одговарајући поступак за њихово раздвајање

ХЕ.3.1.8. да осмисли експериментални поступак према задатом циљу/проблеми/питању за истраживање, да бележи и приказује резултате табеларно и графички, формулише објашњење/а и изведе закључак/е

ХЕ.3.1.9. да израчуна процентуалну заступљеност неке супстанце у смеси, да изводи стехиометријска израчунавања која обухватају реактант у вишку и однос масе и количине супстанце

НЕОРГАНСКА ХЕМИЈА

У области НЕОРГАНСКА ХЕМИЈА ученик/ученица разуме:

ХЕ.3.2.1. да су физичка и хемијска својства метала и неметала одређена структуром њихових атома/молекула

ХЕ.3.2.2. хемијска својства оксида (реакције са водом, киселинама, хидроксидима)

ХЕ.3.2.3. да општа својства киселина зависе од њихове структуре (реакција са хидроксидима, металима, карбонатима, бикарбонатима и базним оксидима)

ХЕ.3.2.4. да општа својства база зависе од њихове структуре (реакције са киселинама и са киселим оксидима)

ХЕ.3.2.5. да физичка и хемијска својства соли зависе од њихове структуре

ХЕ.3.2.6. изведе реакцију неутрализације

ОРГАНСКА ХЕМИЈА

У области ОРГАНСКА ХЕМИЈА ученик/ученица разуме:

ХЕ.3.3.1. хемијске реакције угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара

ХЕ.3.3.2. видове практичне примене угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара на основу својстава која имају

ХЕ.3.3.3. пише једначине хемијских реакција угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара

БИОХЕМИЈА

У области БИОХЕМИЈА ученик/ученица зна:

ХЕ.3.4.1. основу структуре молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и протеине

ХЕ.3.4.2. основна хемијска својства масти и уља (сапонификацију и хидролизу), угљених хидрата и протеина

ЕКСПЕРИМЕНТ

(Заједничка област за предмете природних наука: Биологију, Физику и Хемију)

ОСНОВНИ НИВО – 8. разред

У области ЕКСПЕРИМЕНТ на основном нивоу ученик/ученица уме да:

ХЕ.1.6.1. безбедно рукује основном опремом за експериментални рад и супстанцама

ХЕ.1.6.2. изведе експеримент према датом упутству

СРЕДЊИ НИВО – 8. разред

У области ЕКСПЕРИМЕНТ на средњем нивоу ученик/ученица уме да:

ХЕ.2.6.1. прикупи податке посматрањем и мерењем, и да при том користи одговарајуће инструменте

ХЕ.2.6.2. табеларно и графички прикаже резултате посматрања или мерења

ХЕ.2.6.3. изводи једноставна уопштавања и систематизацију резултата

НАПРЕДНИ НИВО – 8. разред

У области ЕКСПЕРИМЕНТ на напредном нивоу ученик/ученица уме да:

ХЕ.3.6.1. препозна питање/проблем које се може експериментално истражити

ХЕ.3.6.2. постави хипотезе

ХЕ.3.6.3. планира и изведе експеримент за тестирање хипотезе

ХЕ.3.6.4. донесе релевантан закључак на основу резултата добијених у експерименталном раду

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Разред: 8.разред

Фонд часова: 68 часова

Циљ наставе: је да ученик развије техничко –технолошку писменост,да изгради одговоран однос према раду и производњи,животном и радном окружењу,коришћењу техничких и технолошких ресурса,стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Задачи наставе: развој основних техничких компетенција ученика ради његовог оспособљавања за живот и рад у свету који се технички и технолошки брзо мења.Један од најважнијих задатака је да код ученика развија свест о томе да примена стечених знања и вештина у реалном окружењу подразумева стално стручно усавршавање и целоживотно учење,као и да је развијање предузимљивости један од важних предуслова личног и професионалног развоја.

Табеларни приказ оријентационог распореда градива

Ред.б р.	Наставна тема	Број часова				
		обрада	утврђив ање	системати зација	остало	укупно
1.	Животно и радно окружење	4	/	/	2	6
2.	Саобраћај	4	/	/	2	6
3.	Техничка и дигитална писменост	10	4	/	4	18
4.	Ресурси и производња	10	4	/	6	20
5.	Конструкторско моделовање	/	/	/	18	18
Укупан број часова		28	8	/	32	68

Р.б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе Ученик ће бити у стању да:	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	Животно и радно окружење	Компетенција за целоживотно учење -Одговоран однос према здрављу -Одговоран однос према околини.	– процени значај електротехнике, рачунарства и мехатронике у животном и радном окружењу; – анализира опасности од неправилног коришћења електричних апарата и уређаја и познаје поступке пружања прве помоћи; – образложи важност енергетске ефикасности електричних уређаја у домаћинству; – повеже професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике са сопственим – упореди карактеристике електричних и хибридни саобраћајних средстава са конвенционалним; – разуме значај електричних и електронских уређаја интересовањима;	У области Животно и радно окружење обрађују се садржаји првенствено везани за електротехнику, рачунарство и мехатронику. Уз помоћ различитих медија потребно је, у најкраћим цртама, приказати развој ових грана технике као и њихову међусобну повезаност. Путем примера навести ученике да анализирају утицај развоја наведених области на савремен начин живота. Указати на доприносе српских научника у развоју електротехнике и телекомуникација. Правилну употребу електричних апарата и уређаја у домаћинству треба представити ученицима што је могуће више на практичним примерима користећи доступна наставна средства и мултимедије, са посебним акцентом на уштеду енергије.	Формативно, свакодневно оцењивање . Бележење усмених одговора ученика, уредност записаног у свесци, уредност радног места, систематичност, залагање, самоиницијативност.

2.	Саобраћај	Одговорно учешће у демократском друштву -Дигитална компетенција -Компетенција за целоживотно учење -Одговоран однос према здрављу.	Ученик ће бити у стању да: – упореди карактеристике електричних и хибридни саобраћајних средстава са конвенционалним; – разуме значај електричних и електронских уређаја у саобраћајним средствима; – користи доступне телекомуникационе уређаје и сервисе;	Преглед карактеристика класичних саобраћајних средстава треба заокружити електронским подсистемима, као и конструкцијама и функцијама средстава на електрични погон и хибридни возивора знања, истраже предности и недостатке возила на електрични и хибридни погон и упореде их са конвенционалним возилима. У ову сврху могуће је користити различите наставне методе (методу пројектне наставе, проблемску, истраживачки рад). Путем мултимедија приказати електрични и електронски систем код саобраћајних средстава (путничка возила, мопеди). Елементе система (уређаје за производњу и акумулацију електричне енергије, електропокретач, уређај за паљење радне смеше, уређаје за сигнализацију) повезати са претходним знањем ученика о погонским машинама (моторима). Посебно обратити пажњу на намену електронских уређаја (електронско убризгавање, сензори за кретање..) ила.	Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова
3	Техничка и дигитална писменост	-Дигитална компетенција -Рад са подацима и информацијама -Сарадња.	Ученик ће бити у стању д– класификује компоненте ИКТ уређаја према намени; – процени значај управљања	Упознати ученике са основним симболима и ознакама које се користе у електричним шемама и оспособити их за њихово цртање. Приликом реализације ове активности користити једноставне шеме. Демонстрирати рад са	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, уредност и тачност скица, техничких

			<p>процесима и уређајима помоћу ИКТ;</p> <p>– црта електричне шеме правилно користећи симболе;</p> <p>– користи софтвере за симулацију рада електричних кола;</p> <p>– састави електромеханички модел и управља њиме помоћу интерфејса;</p>	<p>софтвером за симулацију рада електричних кола примереним узрасту и преднањима ученика. Креирати вежбу у оквиру које ученици цртају електричну шему и користе рачунарску симулацију за приказ њеног функционисања. Уколико материјално -техничке могућности дозвољавају, ученици потом састављају електричну шему на радном столу и демонстрирају њен рад. Можете користити аналогне и дигиталне компоненте. Осмислити вежбе у којима ће ученици саставити и управљати електромеханичким моделима користећи ИКТ и интерфејс. Сложеност модела прилагодити условима и опреми са којом школа располаже. Комбиновати знања и вештине из програмирања која ученици поседују са појашњењем функција и начина рада појединих елемената модела. Уколико ученици раде са различитим моделима предвидети време за представљање појединачних решења у одељењу. У најкраћим цртама упознати ученике са могућностима управљања процесима и стварима на даљину помоћу ИКТ -а (Интернет оф Тхингс – интернет ствари). Оспособити ученике да правилно читају и тумаче</p>	<p>цртежа.</p>
--	--	--	---	--	----------------

				карактеристике компоненти ИКТ.Осмислити активности у којима ученици самостално или групно учествују са циљем истраживања карактеристика нпр. рачунарских компоненти потребних за реализацију одређеног захтева/посла (играње одређене игре, рад са одређеним софтвером и сл.)	
4.	Ресурси и производња	Компетенција за целоживотно учење -Одговорно учешће у демократском друштву -Одговоран однос према здрављу -Одговоран однос према околини.	Ученик ће бити у стању да– објасни систем производње, трансформације и преноса електричне енергије; – анализира значај коришћења обновљивих извора електричне енергије; – разликује елементе кућне електричне инсталације; – повеже електрично и/или електронско коло према задатој шеми; – користи мултиметар; – анализира карактеристике електричних машина и повезује их са њиховом употребом; – класификује електронске компоненте на	Производњу, трансформацију и пренос електричне енергије објаснити уз помоћ мултимедије. У најкраћим цртама објаснити хидроелектране, термоелектране и нуклеарнеелектране, значај трансформисања електричне енергије у трансформаторским станицама, као и пренос електричне енергије Када је у питању производња електричне енергије, део садржаја посветити обновљивим изворима електричне енергије. Ту се пре свега мисли на: соларне електране, ветроелектране (аероелектране), геотермалне електране, електране на биомасу, мини хидроелектране и постројења за сагоревање комуналног отпада. Ове садржаје реализовати уз помоћ одговарајуће мултимедије. Са ученицима анализирати значај и предности производње и коришћења обновљивих извора електричне енергија са аспекта заштите животне средине. Уз помоћ наставног средства, или цртежа и мултимедије, објаснити	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, уредност и тачност шема, техничких цртежа. Правилна употреба и мерење електричних величина универзалним мерним инструментом (мултиметром) Критеријуми за вредновање практичних вежби: -Уредност током рада -Извођење - мерење електричних величина - Предвиђено (оčekивано) време за мерење .

			основу намене; – аргументује значај рециклаже електронских компоненти.ј	ученицима својства и примену елетроинсталационог материјала (проводници, изолатори, инсталационе цеви и кутије, сијалична грла и сијалице, прекидачи, утичнице, утикачи, осигурачи, електрично бројило, уклопни сат). Уз помоћ одговарајућих шема и узорака склопљених струјних кола, објаснити ученицима, основна струјна кола кућне електричне инсталације (струјно коло прикључнице са уземљењем, сијалице са једнополним, серијским и наизменичним прекидачем). Тражити од ученика да у свесци нацртају шеме поменутих струјних кола.	
5.	Конструкторско моделовање	-Комуникација -Сарадња -Естетичка компетенција - Предузимљивост и оријентација ка предузентиштву.	Ученик ће бити у стању да:– самостално/тимски истражује и осмишљава пројекат; – креира документацију, развије и представи бизнис план производа; – састави производ према осмишљеном решењу; – састави и управља а: једноставним школским роботом или мехатроничким	. У овом делу програма ученици кроз практичан рад примењују претходно стечена знања и вештине кроз моделовање електричних машина и уређаја. То је неопходно пошто се та знања и вештине појављују у реализацији делова пројекта. У овом разреду треба заокружити целину о обновљивим изворима енергије.У оквиру пројекта могуће је израдити модел ветрогенератора. Са интрефејсом ученици су се упознали на нивоу „црне кутије” (blackbox). Практично приказати како функционише интерфејс да би, у каснијој фази, могли применити стечена знања на неком пројекту. Ученике треба	Формативно, свакодневно Оцењивање етапа у изради практичног рада ученика Вредновање завршеног практичног рада: Оригиналност (0 -10) Сложеност (0 -10) Техничка документација (0 -10) Избор материјала (0 -10)

			моделом; – представи решење готовог производа/модела;	узнати са основним деловима интрфејса: напајање, улази и излази. На исти начин узнати основне делове робота и саставити једноставан школски робот.Ученици треба да разликују роботе управљане вештачком интелигенцијом (ВИ) наспрам робота управљаних једноставним аутоматским системима и да познају њихове типичне функције и способности. Идеје треба развити кроз дискусију, истраживање и симулацију, а уколико материјално-техничке могућности дозвољавају и развити модел решења проблема из реалног света коришћењем робота управљаним Ви.	Тачност израде(0-10) Квалитет спојева(0 -10) Естетски изглед(0-10) Функционалност (0 -10) Употребна вредност(0 -10) Презентација
--	--	--	--	--	--

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање,прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...),
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима,
- размена искустава и сарадња са члановима већа и стручним сарадницима у школи,
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Наставне методе: вербална, дијалогска, демонстративна, практичан рад, тимски рад

Наставна средства: уџбеник, радна свеска, конструкторски комплет, флајери, шеме електричних инсталација и струјних кола.

Корелација са другим предметима: физика, информатика и рачунарство, хемија, биологија

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОШ „ВУК КАРАѢИЋ“
УЛ. ЈАДРАНСКА ББ
17530 СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975
МАТИЧНИ БРОЈ:07284373

Школски програм
за период 2022/2023 до 2025/2026.године

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ				
Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време

<p>Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета</p>	<p>Усвојеност програма, садржаја</p>	<p>Одличан (5): све сложеније задатке и проблемске ситуације решава самостално и са разумевањем их тумачи; има развијено критичко и хипотетичко размишљање и у складу са тим доноси закључке и изражава ставове; објашњења даје исцрпно и потпуно самостално; дефиниције, законе и правила примењује на време и потпуно самостално теоријска знања и објашњења даје самостално и повезује их са практичним примерима из свакодневног живота; теоријска знања повезује са другим предметима сличног садржаја, као и претходним знањима из истог предмета или знањима и искуствима из свакодневног живота; домаће задатке решава редовно и тачно; повремено долази до нових решења (у теорији и задацима), као посебан вид интересовања за предмет; радо се ангажује у ваннаставним активностима везаним за струку; по потреби се ангажује у пружању помоћи ученицима у одељењу којима је потребна помоћ у савладавању градива; активно учествује и ангажује у различитим облицима групног рада и на пројектима, укључујући и интердисциплинарне пројекте.</p> <p>Врло добар (4): сложеније задатке изводи и објашњава углавном самостално уз малу помоћ наставника; приликом давања објашњења и решавања проблемских задатака, ученик логички повезује, анализира и закључује; дефиниције, законе и правила самостално репродукује и примењује задатке на часу ради углавном самостално; теоријска знања и објашњења даје самостално и повезује их са практичним; теоријска знања повезује са другим предметима сличног садржаја, као и претходним знањима из истог предмета или знањима и искуствима из свакодневног живота; изражава своје ставове на основу сопствених тумачења и аргумената домаће задатке ради редовно и тачно; на часу је активан и показује интересовање за предмет; редовно похађа наставу овог предмета; активно учествује и ангажује у различитим облицима групног рада и на пројектима, укључујући и интердисциплинарне пројекте.</p>	<p>- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника</p> <p>Прегледање свески Редовност доношења прибора Прегледање практичног рада рађеног самостално или у пару</p>	<p>Ангажовање на часу: стално ++ повремено+ ретко Уредност Све забележено са часова , Урађени графички радови: - користи оба лењира++ -користи један лењир + За три недоношења прибора и материјала -1 у свеску, а након опомене и у дневник За редовно доношење прибора и материјала-5 Критеријуми за вредновање завршеног практичног рада: Оригиналност (0-10) Сложеност (0-10) Техничка документација (0-10) Избор материјала (0-10) Тачност израде (0-10) Квалитет спојева(0-10) Естетски изглед (0-10) Функционалност (0-10)</p>	<p>Свакодневно бележење током године На крају сваке вежбе и крају наставне године Свакодневно током године, праћење/ пресек стања за тромесечје На крају модула По потреби и на крају моделовања</p>
--	--------------------------------------	---	--	---	--

Ангажовање ученика у настави	Одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	<p>Добар (3): уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, ликовно и др.), укључујући коришћење информационих технологија; показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује; простије шеме црта самостално, а сложеније уз помоћ наставника; једноставније обрасце и задатке изводи самостално, а сложенија само као готова и интерпретира их уз помоћ наставника; објашњења нису целовита, али су самостална; уз мању помоћ наставника повезује теоријска знања и објашњења са практичним и искуствима из свакодневног живота; дефиниције, законе, правила добро познаје; домаће задатке ради редовно; на часу је понекад активан; редовно похађа наставу овог предмета; уме да формулише своје ставове и образложи их; коректно учествује и ангажује у различитим облицима групног рада и на пројектима, укључујући и интердисциплинарне пројекте.</p> <p>Довољан (2): познаје и разуме кључне појмове и информације усвојио је одговарајућу терминологију примењује одговарајуће поступке у решавању једноставних задатака (проблемских ситуација) у познатом контексту Обрасце зна да примени уз помоћ наставника и без извођења објашњења даје површно уз помоћ наставника размишљање и логичко повезивање и закључивање је слабо изражено Дефиниције, формуле, законе и правила препознаје знања и објашњења повремено или ретко повезује са практичним знања ретко повезује са другим предметима сличног садржаја, као и претходним знањима из истог предмета или знањима и искуствима из свакодневног живота Задатке решава на табли уз помоћ наставника Домаће задатке ради повремено Редовно похађа наставу овог предмета повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење На часу је понекад активан коректно учествује и ангажује се у различитим облицима групног рада и на пројектима, укључујући и интердисциплинарне пројекте</p>	- Групни рад (посматрање наставника, представљање пројекта-практичног рада, излагање група, процена по утврђеним критеријумима)	Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Резултат рада по операцијама и задужењима свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада, продуката група (практичан рад.	По потреби и на крају моделовања
------------------------------	--	--	---	--	----------------------------------

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Разред: 8. разред

Фонд часова: 34

Циљ наставе и учења предмета: Циљ учења информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Ред. бр.	Наставна тема	Број часова				
		обрада	утврђивање	систематизација	остало	укупно
1.	ИКТ	7	2	1		10
2.	Дигитална писменост	1	1			2
3.	Рачунарство	5	3	1	3	12
4.	Пројектни задатак	1			6	10
Укупан број часова		14	6	2	9	34

Р.б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.		<p>Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста - користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста; објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја; - креира растерску слику у изабраном програму; - креира векторску слику у изабраном програму; – користи алате за уређивање и трансформацију слике; – креира гиф анимацију; – креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Наставну тему Информационо-комуникационе технологије започети радом на документу који представља својеврсну рекапитулацију онога што су ученици учили у претходна два разреда. Наставник припрема текстуални документ, даје инструкције о даљем раду и локацији на којој је документ постављен. Ученици треба да пронађу и отворе овај документ у изабраном текст процесору „да прочитају текст и логички га уреде, доделе му одговарајуће стилове, идеално до 3 нивоа дубине. - Наставник треба да представи технику израде прегледа садржаја текстуалног документа, а ученици да је примене на документу који су логички структурирали. На овај начин, ученици се осврћу на раније научено смислено користећи нову технику израде прегледа садржаја текстуалног документа. - У сегменту креирања и обраде дигиталне слике, ученицима треба објаснити карактеристике векторског и растерског представљања слике на рачунару. Представити <i>RGB</i> и <i>CMYK</i> палете боја, указати на везу избора палете у односу на намену: <i>RGB</i> – за приказивање на дигиталном уређају или на интернету, односно <i>CMYK</i> палете боја за припрему за штампање. - На овом месту погодно је увести и питање одговарајуће резолуције (квалитета) графичке датотеке у контексту конкретне потребе – штампање или коришћење на дигиталном уређају, односно постављање на интернет. <p>Коментарисати ко-личину меморијског простора који заузима иста дигитална слика припремљена за штампу и припремљена за приказивање на вебу или слање електронском поштом. Повезати са претрагом слика у оквиру интернет прегледача (претрага по „величини” слике). Објаснити појам битмапе и најчешће технике компресије података (компресија редуковањем величине, компресија без губитка података и компресија са губитком квалитета слике), без уласка у техничке детаље самих алгоритама компресије.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Наставити рад на креирању растерске графике у програму који су ученици користили у претходним разредима. Увести појам и сврху слојева. Објаснити да је у неким програмима за растерску графику текст векторски слој у растерској слици. Демонстрирати увећавање слова док је слој векторски. Трансформисати слој са текстом у растер и увећати га. Тражити од ученика да уоче разлике. Показати технике: додавања и брисања слоја, видљивости и сакривања слоја, подешавања провидности, закључавања слоја за измену и стапања слојева. - Представити алате за селекцију и основне корекције дигиталних слика и фотографија као што су промена нивоа осветљености, контраста и обојености. Увести могућност примене Филтера. Издвојити филтере попут Blur (замућеност) и Sharpen (оштрина) и позвати ученике да осмисле ситуације у којима је пожељно користити један, односно други филтер (нпр. поштовање права 	<p>Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика</p> <p>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</p> <p>Домаћи задатак</p> <p>Практична провера-вежба</p>

				<p>приватности особа које сликамо...).</p> <ul style="list-style-type: none">- Показати основне геометријске трансформације над сликом (опсецање, ротирање, смицање и превртање слике у целини). Приказати могућности аутоматске обраде већег броја дигиталних слика (нпр. аутоматско смањење величине свих слика преузетих са дигиталногфото-апарата).- Упознати ученике са карактеристикама радног окружења одабраног програма (инсталираног локално на рачунару или у „облаку“) за креирање и обраду векторске графике. Посебну пажњу посветити: алатима за селекцију, пројектовању цртежа као и припреми за цртање.- Код цртања основних графичких елемената (дуж, изломљена линија, правоугаоник, квадрат, круг, елипса) објаснити принцип коришћења основних алата (означавање, брисање, копирање, груписање и разлагање, премештање, ротирање, симетрично пресликавање, поравнање).- Поновити поступак векторизације, применити га на изабрану растерску слику. У договору са наставником ликовне културе, креирати текстуалне задатке који ће навести ученике да трагају за уметником, пронађу описано дело и векторизују га.- Разговарати са ученицима о појму „покретна слика“. Нагласити да покрет заиста не постоји..Увести појам „фрејм“ и дефинисати потребан број фрејмова који се смењују у једној секунди за стварање илузије непрекидног кретања.- Разговарати са ученицима о видео камери – да ли камера снима покрет или је у питању изузето брз фото-апарат. Упоредити традиционалан начин креирања анимираних слика сарачунарском анимацијом. У одабраном програму, демонстрирати поступак израде 2Д анимације. Представити катрактеристике формата слике gif. Објаснити поступак чувања и приказа анимација (није их могуће прегледати у традиционалним програмима за преглед слика). Демонстрирати њихово уграђивање у мултимедијалну презентацију. <p>У одабраном алату за израду 2Д анимација, на већ припремљеној групи слика сачуваној у gif формату, омогућитиученицима да направе анимирануслику.</p> <ul style="list-style-type: none">- Разговарати са ученицима о изворима информација које користе док уче. Поред уџбеника, охрабрити их да испричају лична искуствавезаназаинтернеткаоизворинформација,видео- туторијале, разговоре са одраслим особама.Утврдити каква су искуства ученика када је учење коришћењем видео-туторијала у питању (формално и неформално).- Коришћењем одабраног програма за снимање екрана демонстрирати снимање кратког видео- туторијала,приказатирезултатовеактивностиизадатисмерницезаиз раду кратког видео-туторијала, који ученици треба самостално да сниме и сачувају (на пример: приказати поступак уметања прегледа садржаја у текстуални документ или креирања растерске или векторске слике). Уколико услови у учioniци (шум, бука, слаба чујност) утичу на квалитет снимљеног звука, могуће је уз	
--	--	--	--	--	--

				<p>помоћ програма за обраду звука отклонити недостатке (на пример, преузети програм Audacity и приказати технике уклањања недостатака) или организовати снимање звука у бољим условима. Нагласити ученицима да звук може бити додат у видео-туторијал накнадно или чак замењен одговарајућим титлом.</p>	
2.	<p>Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - чува и организује податке локално и у облаку; – одговорно и правилно користи ИКТ уређаје у мрежном окружењу; – примењује поступке и правила за безбедно понашање и представљање на мрежи; – приступа Интернету, самостално претражује, проналази и процењује информације и преузима их на свој уређај поштујући ауторска права; – објасни поступак заштите дигиталног производа/садржаја одговарајућом СС лиценцом;</p>	<p>- Подсетити ученике на значење појмова који су у претходним разредима представљени скраћеницама URL и IP адреса, затим појмова клијент и сервер у мрежном окружењу, као и на значење појмова: домен, назив интернет домена, веб-адреса и њихову узајамну везу. Укратко представити значење појмова: DNS сервис (на пример DNS – Domain Name System – као базни интернет сервис, који омогућава превођење текстуалних у нумеричке ознаке и обратно) и DNS сервер (на пример DNS Server – уређај који омогућава дасезатражене услуге на одређеном интернет домену док и ју одговарајуће IP адресе неопходне за комуникацију и размену података у мрежи) и објаснити њихову улогу у комуникацији између клијента и сервера у мрежном окружењу (на пример у ком су односу DNS сервис, URL и IP адреса у оквиру веб сервиса (World Wide Web).</p> <p>- Објаснити појам хипервезе (hyperlink) и хипертекста (hypertext). Приказати хипертекст и хиперлинк у интернет пре- гледачу, а затим, у програмима за обраду текста и израду мулти- медијалних презентација демонстрirati додавање и подешавање хипервезе према делу текста у документу, другом документу или према неком садржају на интернету.</p> <p>- Представити интернет сервис електронска пошта (е-маил). Објаснити значење појма адреса електронске поште, описати и по потреби демонстрirati поступак креирања налога за електронску пошту. Представити поступак креирања и форматирања електронске поште, поступак уметања прилога и хипервеза. Нагласити важност форме саме поруке, проверу правописа и садржаја поруке пре слања. Објаснити одељке који се односе на: наслов поруке, адресе примаоца (коме, копија, скривена копија). Објаснити значење функција: проследи, одговори и одговори свима на већ при- мљену поруку, нагласити дејство сваке од њих.</p> <p>- Представити организацију и начин складиштења порука за избрани сервис у виду фасцикли (ако се ради о Gmail-у, напоменути да нема фасцикле, него ознаке – лабеле) у којима се чувају примљене поруке, послате поруке, недовршене, нежељена пошта, отпад, као и могућности избраног сервиса за електронску пошту за архивирање, означавање порука по важности и сл. Посебну пажњу посветити правилима која важе у писаној електронској</p>	<p>Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика</p> <p>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</p> <p>Домаћи задатак</p> <p>Практична провера-вежба</p>	

				<p>комуникацији као и на важност заштите личних података и контаката, питања безбедности, начинима заштите од нежељене поште и уобичајених поступака које треба применити у те сврхе.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подсетити ученике на примере дељења садржаја који су описани и примењивани у претходним разредима и представити могућности које нуди рачунарство у облаку (Cloud Computing) путем дељеног диска за чување података, употребу апликација и алата доступних уз изабрани е-маил налог. Представити концепт рада изабраног дељеног диска (на пример: OneDrive, Google Drive...) за организацију података, демонстрирати рад у апликацијама и направити аналогију са офлајн апликацијама исте намене (процесор текста, програм за рад са слајд- презентацијама...). Представити поступак дељења и подешавање опција дељења садржаја (на пример, путем линка на конкретне мејл адресе). - Описати и демонстрирати рад на дељеном тексту, презентацији или упитнику кроз активности на конкретном садржају. Указати на бројне предности и могуће недостатке сарадничког рада. Описати и приказати поступке рада на документу, преузимање и чување у одговарајућим форматима намењеним за даљи рад, штампање или друге потребе. Објаснити поступак креирања, додавања (отпремања са уређаја на дељени диск) и преузимања садржаја (са дељеног диска на уређај). Приликом представљања концепта приступа дељеним садржајима- ма по нивоима (уређивање, преглед и коментарисање) указати на важност поштовања правила безбедности, заштите података и ау- торских права, која чланови групе треба да усвоје током рада на заједничком документу. - Ученицима задати да испробају креирање, дељење и сараднички рад на смисленим документима – текстовима, графици, презентацијама, упитницима. Иницирати дискусију о сличностима и разликама, предностима и недостацима у раду са апликацијама у офлајн у односу на онлајн варијанту 	
3.	Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - објасни поступак прикупљања података путем онлајн упитника; – креира једноставан програм у текстуалном програмском језику; – користи математичке изразе за израчунавања у једноставним програмима; – објасни и примени одговарајућу програмску структуру (наредбе доделе, гранања, петље);	<ul style="list-style-type: none"> - Пре преласка на обраду нових тема обновити технике програмирања у текстуалном програмском језику у 6. разреду (бар 4 школска часа). Укратко упознати ученике са библиотеком за 2Д графику која ће бити коришћена у настави и, ако је то потребно, са начином њене инсталације. Подцртати везу између програмирања графичких апликација и програма за векторску графику (сваки цртеж се састоји од скупа геометријских облика описаних својим нумеричким параметрима). - Описати основну структуру графичког програма и потрудити се да се током наставе та структура што мање варира. Уколико графичка библиотека захтева нетривијалан програмски код за иницијализацију и деиницијализацију, ученицима понудити готову мустру од које могу да крену програмирање својих апликација, са што мање когнитивног оптерећења у вези са техничким детаљима одабране графичке библиотеке и са централним фокусом на технике заједничке већини графичких библиотека. - Увести појам координатног система прозора, описати сличности и разлике у односу на традиционални координатни систем који се користи у 	<p>Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика</p> <p>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</p> <p>Домаћи задатак</p>	

			<p>– користи у оквиру програма нумеричке, текстуалне и једнодимензионе нивовске вредности; – разложи сложени проблем на једноставније функционалне целине (потпрограме);</p>	<p>математици. Увести начине задавања боја (именоване боје, боје задате помоћу три броја у RGB систему).</p> <ul style="list-style-type: none">- Објаснити и демонстрирати исцртавање следећих основних примитива:<ul style="list-style-type: none">– дуж,– испуњен и уоквирен правоугаоник,– круг и кружна.- Описати и демонстрирати поступак цртања сложенијих облика састављених од ових примитива (нпр. кућица, глава робота, чича Глиша, сладолед, ...).- Објаснити појмове апсолутне и релативне вредности координата. Описати и приказати поступак цртања помоћу задавања апсолутних вредности координата, али и помоћу задавања релативних координата у односу на неку истакнуту тачку и величине одређене у размери према некој датој мери (на пример нацртати чича Глишу, ако ми се центар главе налази у тачки чије су координате (x, y) и полупречник јој је r, при чему се величина и положај тела одређују у пропорцији са датим величинама). У корелацији са наставом математике цртати облике са интересантним математичким својствима (нпр. једнакостранични и једнакокраки троугао, средња линија троугла, тежиште троугла, описана кружна око троугла, кругови који се додирују споља и изнутра, концентричне кружнице, цветови од шест кругова, итд.). <p>Уколико их одабрана графичка библиотека подржава, приказати и следеће, мало компликованије примитиве:</p> <ul style="list-style-type: none">– испуњена и уоквирена елипса,– кружни лук,– испуњени и уоквирени многоугао (полигон). - Описати и демонстрирати поступак примене ових облика у цртању малосложенијих цртежа, као и технике исписања текста на екрану, на датој позицији и са одабраним словним ликом (фонтом). <p>Приказати технике учитавања и приказа слика, ако их одабрана графичка библиотека подржава и илустрати их кроз низ примера (слике могу да буду унапред припремљене од стране наставника, а ученицима се може задати да са интернета преузму одговарајуће слике, обраде их у програму за обраду слика и онда их увезу у своју апликацију).</p> <p>Могуће је ученицима приказати и увоз и пуштање звука коришћењем одабране библиотеке.</p> <ul style="list-style-type: none">- Оставити ученицима дозу креативне слободе приликом избора цртежа који се програмски генерише. <p>У циљу вежбања итерације и алгоритамског начина размишљања приказати ученицима низ задатака у којима се цртају правилни облици уз помоћ петљи (низ подједнако размакнутих концентричних кружница, низ подједнако размакнутих паралелних линија, низ кружница истог пречника које се додирују, градијент боја, итд.). Подцртати корелацију са појмом линеарне функције који се обрађује</p>	<p>Практична провера-вежба</p>
--	--	--	--	--	------------------------------------

				<p>у математици.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Приказати генерисање насумичних бројева и употребу насумично генерисаних бројева на цртање насумично распоређених облика и насумични избор боја. - Приказати ученицима могућност употребе референтних приручника, туторијала, видео-туторијала и интернет форума у циљу налажења потребних информација о примени библиотечких функција, алгоритама и релевантних делова програмског кода 	
4.	<p>Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала, представљању пројектних резултата и закључака; – користи могућности које пружају рачунарске мреже у сфери комуникације и сарадње; – креира, објављује и представља дигиталне садржаје користећи расположиве алате; – вреднује процес и резултате пројектних активности.</p>	<p>Пројектни задатак из области РАЧУНАРСТВО (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пројектна настава у области Рачунарства је комплексан приступ настави и учењу који најчешће користи методе као што су проблемска настава и учење засновано на истрази (питањима). - Проблемска настава поставља пред ученике стварни проблем из живота који треба истражити и за који треба предложити могућа решења. Све врсте реалних животних проблема могу бити повод за проблемску наставу. Пронађена решења се могу тестирати и о њима се може расправљати. - Истрагу можемо да дефинишемо као „потрагу за истином, информацијама или знањем”. Учење засновано на истрази почиње постављањем питања, наставља са истраживањем и завршава се проналажењем решења, доношењем разумних закључака, одговарајућих одлука, или применом нових знања или вештина. Обе наставне методе се фокусирају на развијање вештина за решавања проблема, критичко мишљење и обраду информација. Оне дају најбоље резултате када су почетна питања/проблеми довољно отворени (одговор није могуће наћи једноставним укуцавањем у претраживач) и када ученици раде у малим тимовима или групама. Ове две методе су уско повезане и често се преклапају. Изузетно је важно имати на уму да у оба приступа нема нужно тачних и нетачних одговора. Свако решење може имати мане и врлине, а ученици морају да их анализирају и процењују. <p>Наставни пројекат подразумева програмирање у текстуалном програмском језику или адаптацију унапред датог програма у циљу решавања пројектног задатка. За реализацију наставног пројекта могуће је користити рачунар или други програмабилни физички уређај.</p> <p>Теме наставног пројекта треба осмислити тако да подржавају функционализацију знања ученика стечених учењем различитих предмета.</p> <p>Могуће теме наставног пројекта:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Да ли живим здраво? (Истраживање концепта „здрав начин живота”, утврђивање у којој мери лични начин живота ученика одговара овом концепту на основу података добијених програмирањем физичког уређаја да врши функцију бројача корака, креирањем програма за израчунавање индекса телесне масе...); – Дигитална башта (Истраживање услова за узгој зачинског биља у затвореном простору, креирање дигитализоване баште – програмирање физичког уређаја да мери влажност земљишта и сигнализира да ли је заливање потребно 	<p>Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика</p> <p>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</p> <p>Домаћи задатак</p> <p>Практична провера-вежба</p>	

				<p>или програмирање физичког уређаја да, на основу очитане влажности земљишта, покреће мотор који омогућава аутоматско заливање; програмирање физичког уређаја да мери ниво осветљености места на коме се башта на-лази и сигнализира да башту треба поставити на другоместо...);</p> <ul style="list-style-type: none">– Бицикл са сигнализацијом (Истраживање концепта „безбедност у саобраћају” у контексту визуелне сигнализације, програмирање физичког уређаја да симулира рад мигаваца и других визуелних обележја бицикла);– Интерактивни албум (израда програма у виду албума са: делима познатог уметника, архитектуре једне епохе, седам чуда Античког света...којесенак кликаувеличавају, неко време остају увећане, а затим смањују на своје почетне димензије);– Ово је кретање (креирање анимираних модела који приказују промене физичких величина, као на пример: брзина, убрзање, потенцијална и кинетичка енергија, а при задатом кретању објекта– вертикални хитац, кретање тела низ стрму раван). Сви елементи пројектног задатка морају бити реални. <p>Напомена: На првом часу, заједно са ученицима, формирати листу критеријума на основу којих ће се оцењивати квалитет решења проблемских задатака. На овај начин, ученицима ће бити потпуно јасно шта квалитетно решење подразумева. Листа мора бити свеобухватна – не сме да се односи само на квалитет креираних програма, већ и на квалитет представљања и образлагања предложених решења.</p>	
--	--	--	--	--	--

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...),
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима,
- размена искустава и сарадња са члановима већа и стручним сарадницима у школи,
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика

Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању: 34/2019-177

Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Процењују се: вештине разумевања, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама тестова; вештине, руковање алатима и технологијама и извођење радних задатака.		ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, добија оцену одличан (5);	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника - Усмено одговарање, свеска евиденције наставника -Редовност онлајн домаћег, свеска	<ul style="list-style-type: none">• Број јављања:• За јављање +• За јављање више пута ++• За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +5• Ко не зна одговор -	Свакодневно бележење током године Пресек стања по тримесечју

<p>Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених исхода постигнућа у току савладавања програма предмета</p>	<p>ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, добија оцену врло добар (4);</p>	<p>евиденције</p>	<p>Свеобухватност одговора Сналажење у одговарајућим и намеским програмима и апликацијама</p>	<p>По потреби, бар једном у полугодишту</p>
		<p>- Писане онлајн провере, свеска евиденције</p>	<p>Хоризонтално и вертикално повезивање градива</p>	
		<p>ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним</p>	<p>Рад у пару</p>	<p>- Групни рад (посматрање наставника, излагање група), свеска евиденције</p>
			<p>Бодовање:</p> <p>35-49%-2</p> <p>50-74%-3</p> <p>75.89%-4</p> <p>90-100%-5</p>	<p>Након сваке теме</p>

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Разред: 8.разред

Фонд часова: 102 часа

Циљ наставе: *Да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Задаци наставе:

- упознају значај и суштину физичког вежбања,
- постигну хармонични физички развој и правилно држање тела,
- развију хигијенске навике ради ефикасног очувања здравља, повећања отпорности организма на штетне утицаје савременог начина живота и рада, као и других неповољних утицаја средине,
- усвоје одређени фонд моторичког знања, умења и навика неопходних за ефикасно задовољење потребе развоја и очувања здравља, коришћења слободног времена и решавању свакодневних моторичких задатака,
- подстичу и активирају латентне способности и изузетне моторне надарености за свестрано развијање у спорту

Оперативни задаци:

- Усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације;
- Усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика и навике предвиђених програмом физичког васпитања;
- Примена стечних знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- Задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл.;
- Естетско изражавање кретњом и доживљавање естетских вредности;
- Усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

Табеларни приказ оријентационог распореда градива

Ред. бр.	Наставна тема	Број часова				
		обрада	утврђивање	систематизација	остало	укупно
1.	Атлетика	4	17			21
2.	Гимнастика	4	17			21
3.	Спортске игре	6	35			41
4.	Мерења моторичких способности		10			10
5.	Остале активности	3	6			9
	Укупан број часова	17	85			102

Р.б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе	Стандарди	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	Атлетика	Одговоран односпрема здрављу Сардња Естетичка компетенција Дигитална компетенција	комбинује и користи достигнутиниво усвојене технике кретања успорту и свакодневном животу доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама	ОЗНАКА ФВ.1.1.3 ФВ.1.1.4 ФВ.2.1.3 <u>Основни</u> Ученик/ученица правилно трчваријантама технике трчања накратке, средње и дуге стазе и мери резултат.Зна терминологију, значај трчања, основе тренинга ипружа прву помоћ. <u>Средњи</u> Ученик правилно изводиразличите технике и дисциплине из атлетикеи зна правила такмичења <u>Напредни</u> Ученик правилно изводиразличите варијанте атлетских дисциплина и учествује на такмичењу	- кроз практичне вежбе полазећи од способности ученика и материјално техничких услова - реализовање основних и додатних садржаја крозпрактичну наставу -на основу праћења напретка ученика проширење садржаја ускладу са моторичким способностима	Формативно,свакоднев но оцењивање ученика кроз практичан рад на часу или усмено одговарање. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова
2.	Гимнастика	Одговоран односпрема здрављу Сардња Естетичка компетенција Дигитална компетенција	– одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела – користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри -процени сопствене могућности завезбање у гимн.	ОЗНАКА ФВ.1.1.11. ФВ.1.1.12. ФВ.1.1.13. ФВ.1.1.14. ФВ.1.1.16. ФВ.1.1.17. ФВ.1.1.18. ФВ.1.1.19. <u>ОСНОВНИ</u> Ученик/ученица правилно изводи вежбе на справама итлу. Зна називе вежби, основе организације рада на справи ипружа прву помоћ. <u>СРЕДЊИ</u> Ученик изводи правилној сложеније вежбе на справама и тлу <u>НАПРЕДНИ</u> Ученик изводи	- кроз практичне вежбе полазећи од способности ученика и материјално техничких услова - након савладавања обавезнох садржаја , проширивање задатакакроз практичан рад избор вежби у складу са способностима ученика, материјално техничким условима	Формативно,свакоднев но оцењивање ученика кроз практичан рад на часу или усмено одговарање. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

				комбинације вежби насправама и тлу		
3.	Спортске игре	Одговоран однос према здрављу Сардња Естетичка компетенција Дигитална компетенција	<ul style="list-style-type: none"> – изводи елементе технике – користи елементе технике у игри – примењује основна правила у игри – учествује на унутародељенс ким такмичењима -примењује основне елементетактике у одбрани и у нападу 	<p>ОЗНАКА</p> <p>Ученик/ученица правилно изводи вежбе на справама итлу. ФВ.1.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.1.2.4. ФВ.1.3.3. ФВ.1.3.4. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2. ФВ.3.1.1. ФВ.3.1.2.</p> <p><u>ОСНОВНИ</u></p> <p>Ученик/ученица игра спортскуигру примењујући основну технику, неопходна правила исарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личностуз поштовање других.</p> <p>Зна функцију спортске игре, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга и пружа прву помоћ.</p> <p><u>СРЕДЊИ</u></p> <p>Ученик/ученица играспортску игру примењујући виши нивотехнике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадњеса члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовањедругих.</p> <p>Зна функцију и значај спортске игре, већи бројправила, принципе и утицај тренинга</p> <p><u>НАПРЕДНИ</u></p> <p>Ученик/ученица игра спортску игру примењујућисложене елементе технике,испуњавајући тактичке задатке, учествује у организацији утакмице исуди на утакмицама. Зна тактику игре, систем такмичења, начин организовања утакмице исуди.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - кроз практичне вежбе полазећи од способности ученика и материјално техничких услова - савладавање основних обавезних садржаја кроз практичан рад - избор и прилагођавање вежби нивоу ученика и испуњењу исхода водећирачуна о оптерећењу и динамици часа 	<p>Форматив но,свакоднев нооцењивање ученика кроз практичан рад на часу или усмено одговарање. Самоевалуација и евалуацијана крају полугодиш та и током појединих часова</p>

4.	Мерења моторичких способности	дигитална компетенција	упореди резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак	НЕМА	* кроз мерење праћење индивидуалног напретка ученика	Батерија тестова
5.	Остале активности	Комуникација Одговоран однос према здрављу Сардња Естетичка компетенција Дигитална компетенција			- избор активности од стране ученика, од неколико понуђених у договору са наставником	Формативно, свакоднев но оцењивање ученика кроз практичан рад на часу или усмено одговарање. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...),
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима,
- размена искустава и сарадња са члановима већа и стручним сарадницима у школи,
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ				
Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика				
Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време

<p>илагођених стандарда постигнућа у току предмета</p>		<p>Одличан (5): добија ученик који: остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности самостално испуњава захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз веома висок степен ангажовања</p> <p>Врло добар (4): добија ученик који: остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално, испуњава захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз висок степен ангажовања</p> <p>Добар (3): Добија ученик</p>	<p>1.Формативно оцењивање: јестередовнопроверава њепостигнућа и праћењевладањаученика у ток савладавањашколског програма, садржи повратну информацију и препоруке за даљенапредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника</p> <p>2. Усмено одговарање ученика који су ослобођени</p>	<p>1.Учествовање на кросу оцењује се оценом 5 у наставничком дневнику - Вођење вежби обликовања и загревања + -асистирање друговима Приликом рада + -подстицање других на рад +</p> <p>2.Свеобухватност одговора.Повезивање градива.Самосталност у одговарању</p> <p>3. За три недоношења опреме-1 у свеску, а након опомене и у дневник.За редовно доношење опреме 5</p>	<p>1.Свакодневно бележење током године</p> <p>2.По потреби</p> <p>3.Свакодневно током године праћење, пресек на крају године</p>
--	--	--	--	---	--

Ангажовање ученика у настави	Одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	Одличан (5) показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Врло добар (4) показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Дobar (3) показује делимични степен активности и ангажовања Довољан (2) показује мањи степен активности и ангажовања.	Вођење евиденције од стране наставника о: -Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) -Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти -Учешћу на такмичењима -Несебичном пружању помоћи другим ученицима	-Све што је рађено на Часу налази се у свескама -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (недеља спорта, такмичења за школу, учешће на кросу)	Пресек стања по тромесечјима
------------------------------	--	--	--	--	------------------------------

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Разред: 8.разред

Фонд часова: 34 часова

Циљеви: Циљ наставе и учења грађанског васпитања је да ученик изучавањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

Ред. бр.	Наставна тема	Број часова				
		обрада	утврђивање	систематизација	остало	укупно
1.	Људска права – Права детета	3	3	3		9
2.	Демократско друштво – Школа као заједница	4	2	3		9
3.	Процеси у савременом свету – Права детета	6	1	3		10
4.	Грађански активизам	4	2	2		8
Укупан број часова		17	8	11		34

Р.б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	Људска права – Права детета	<ul style="list-style-type: none">- Компетенција за учење- Рад са подацима и информацијама- Одговорано учешће у демократском друштву- Одговоран однос према здрављу- Дигитална- Комуникација и сарадња- Естетичка компетенција	<p>По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none">- разликује жеље од потреба и наведе примере везе између потреба и људских права;- препозна своје потребе, као и потребе других и да их уважава;- штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права;- учествује у доношењу правила рада групе и поштује их;- наводи примере и показатеље остварености и кршења дечијих права;- наводи чиниоце који утичу на остварење дечијих права;- поштује права и потребе ученика који	<ul style="list-style-type: none">- увођење ученика у наставни предмет и упознавање са значајем грађанског васпитања;- упознавање ученика са садржајем наставног програма и давање јасних упутстава за рад;- повезивање постојећег знања са новим;- упознавање са Конвенцијом о правима детета у документима која се односе на школу;- препознавање својих права и права других, као и идентификација кршења истих;	<p>Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика, сарадње и комуникације у групном раду</p> <p>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</p> <p>Домаћи задатак</p> <p>Оцена продуката рада и презентације урађеног</p> <p>Вршњашко предавање</p> <p>Квиз</p>

			<p>су у инклузији у његовом одељењу/школи;</p> <p>- препозна ситуације кршења својих права и права других;</p> <p>- идентификује кршење људских права на примеру неког историјског догађаја;;</p>		
2.	Демократско друштво – Школа као заједница	<p>Компетенција за учење</p> <p>- Рад са подацима и информацијама</p> <p>-Одговорано учешће у демократском друштву</p> <p>-Одговоран однос према здрављу</p> <p>- Дигитална</p> <p>-Комуникација и сарадња</p> <p>-Естетичка компетенција</p>	<p>По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - поштује правила одељенске заједнице</p> <p>и правила на нивоу школе;</p> <p>- поступа у складу са моралним вредностима грађанског друштва;</p> <p>- искаже свој став о значају правила у функционисању заједнице;</p> <p>- понаша се у складу са правилима и дужностима у школи;</p> <p>- наводи начине демократског одлучивања;</p> <p>- препозна одговорност одраслих у заштити права деце;</p> <p>- објасни улогу појединца и</p>	<p>- дефинисање правила одељенске заједнице и правила школе;</p> <p>- примена различитих интерактивних облика рада, као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника рада;</p> <p>разумевање значаја правила у функционисању заједнице;</p>	<p>Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика, сарадње и комуникације у групном раду</p> <p>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</p> <p>Домаћи задатак Оцена продуката рада и презентације урађеног</p> <p>Вршњашко предавање</p> <p>Квиз</p>

			<p>група у заштити дечијих права;</p> <ul style="list-style-type: none"> - реално процени сопствену одговорност у ситуацији кршења нечијих права и зна коме да се обрати за помоћ; 		
3.	<p>Процеси у савременом свету – Права детета</p>	<p>Компетенција за учење</p> <ul style="list-style-type: none"> - Рад са подацима и информацијама -Одговорано учешће у демократском друштву -Одговоран однос према здрављу - Дигитална -Комуникација и сарадња -Естетичка компетенција 	<p>По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна и анализира сличности и разлике између ученика у групи; - прихвата друге ученике и уважава њихову различитост; - проналази примере моралних поступака у књижевним делима које чита, у медијима и у свакодневном животу; - наводи примере из свакодневног живота предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама; - проналази примере нетолеранције и дискриминације у књижевним делима која чита; - у медијима проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама и критички их анализира; - препозна и објасни врсте 	<ul style="list-style-type: none"> -осмишљавање и реализација различитих активности: радионица, симулација, играња улога, студија случаја, дебата, дискусија, пројеката, истраживања, промоција, ... - симулација примера из свакодневног живота: предрасуде, стереотипи, дискриминација и нетолеранција по различитим основама; - коришћење филмова, интернета разговор о говору мржње, нетолеранцији и дигиталном насиљу; - развој конструктивног решавања сукоба; 	<p>Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика, сарадње и комуникације у групном раду Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</p> <p>Домаћи задатак Оцена продуката рада и презентације урађеног Вршњашко предавање</p> <p>Квиз</p>

			<p>насиља;</p> <ul style="list-style-type: none">- прави разлику између безбедног и небезбедног понашања на друштвеним мрежама;- заштити од дигиталног насиља;- анализира сукоб из различитих углова (препознаје потребе учесника сукоба) и налази конструктивна решења прихватљива за све стране у сукобу;- аргументује предности конструктивног начина решавања сукоба;		
4.	Грађански активизам	<p>Компетенција за учење</p> <ul style="list-style-type: none">- Рад са подацима и информацијама- Одговорано учешће у демократском друштву- Одговоран однос према здрављу- Дигитална- Комуникација и сарадња- Естетичка компетенција	<p>По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none">- препознаје примере грађанског активизма у својој школи и исказује позитиван став према томе;- идентификује проблеме у својој школи;- прикупља податке о проблему користећи различите изворе и технике;- осмишљава акције, процењује њихову изводљивост и предвиђа могуће ефекте;- активно учествује у тиму, поштујући правила тимског рада (у	<ul style="list-style-type: none">- идентификација примера грађанског активизма у школи и неговање позитивног става према томе;- прикупљање података о проблему на основу различитих извора и техника;- реализација одабраних акција, као и њихова анализа;- неговање тимског рада;- вредновање ефеката спроведених акција у школи.	<p>Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика, сарадње и комуникације у групном раду</p> <p>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</p> <p>Домаћи задатак</p> <p>Оцена продуката рада и презентације урађеног</p> <p>Вршњашко предавање</p> <p>Квиз</p>

			групној дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на неугрожавајући начин)		
--	--	--	--	--	--

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...),

- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима,

- размена искустава и сарадња са члановима већа и стручним сарадницима у школи,

- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Корелација са другим предметима: настава грађанског васпитања у свим разредима повезиваће се са садржајима

следећих предмета: српски језик, географија, историја, информатика и рачунарство, ликовна

култура, као и са другим предметима у зависности од тема које се обрађују.

Наставне методе:

- дијалогска метода
- монолошка метода
- текст-метода
- комбиноване методе
- методе логичког мишљења (анализа, синтеза, индуктивно-дедуктивна метода, методе апстракције и конкретизације, поредбена метода)

- интерактивне методе учења

- аудитивне и демонстративне методе

Наставна средства:

- Приручник из грађанског васпитања
- израда наставних средстава (шеме, панои, илустрације)

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика

Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању:

34/2019-177

Шта пратимо		Критеријуми оцењивања (описна оцена)	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Степен остварености циљева и прописаних исхода предмета;	процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметнички изражава	<p>Оцену истиче се добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; 	- Формативно оцењивање: недељно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника и личну евиденцију	Број јављања: За јављање+ За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +++	Недељно бележење током године
		<p>Оцену добар у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;</p> <ul style="list-style-type: none"> – у довољној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; 	- Комисија ученика и наставница	Учесталост јављања на часу по месецима	Пресек стања на полугодишту
		<p>Оцену задовољава добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; 	- Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	Прва три пара која прва ураде задатак добијају ++ Сви парови који ураде задатак добијају + Парови који не раде задато на часу добијају -	Месечно
			- Редовност доношења домаћег - у свеску, а након 3- у дневник - Ученици воде евиденцију	За недоношења домаћег - у свеску, а након 3- у дневник За редовно доношење домаћег задатка+, за 3+у дневник	Пресек стања за тромесечје
			Квиз	Првопласирани +++ Другопласирани ++	По једном у тромесечју

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОШ „ВУК КАРАѢИЋ“
УЛ. ЈАДРАНСКА ББ
17530 СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975
МАТИЧНИ БРОЈ:07284373

Школски програм
за период 2022/2023 до 2025/2026.године

	ње; вештине, руковање прибором и технологи јама и извођење радних задатака.	– у минималној мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – ретко је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;		Трећепласирани +	
			Прегледање свески и личне евиденције	Уредност у вођењу евиденције и самоеваулацаја	На крају наставне године
			- Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања и учешћа свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада, продуката група (пано, презентације..)	Редовно недељно

ВЕРСКА НАСТАВА

Разред: 8. разред

Фонд часова: 34 часова

Циљ наставе: Продубити код ученика знање о човеку као икони Божијој у свету. Омогућити ученицима основ за правилно разумевање хришћанског подвига. Објаснити ученицима начин, смисао и циљ поста. Упознати ученике са Житијима Светих. Објаснити ученицима важност Литургије тумачењем значења речи Евхаристија и Литургија. Упознати ученике са смислом и основним елементима Литургије. Објаснити ученицима да је Царство Божије крајњи циљ историје. Развијање свести ученика да је Литургија икона Царства Божјег. Предочити ученицима улогу Цркве у свету. Упознати ученике са сведочанствима присуства Божијег у овом свету (чуда, мошти...). Указати ученицима на повезаност између васкрсења мртвих и Царства Божијег. Упознати ученике са иконографијом као изразом есхатолошког стања света и човека.

Задаци наставе: Развити свест код ученика о неопходности живота у заједници. Развити свест код ученика да је грех злоупотреба слободе. Подстаћи ученике на узајамну љубав и поштовање. Подстаћи ученике на стално. преиспитивање свог живота. Развити евхаристијски етос код ученика. Подстаћи ученике на заједничко учешће у богослужењима.

Табеларни приказ оријентационог распореда градива

Ред. бр.	Наставна тема	Број часова					
		обрада	обнављање	утврђивање	систематизација	остало	укупно
1.	Увод					1	1
2.	Човек је икона Божија	5			1		6
3.	Подвижничко- евхаристијски етос	5		1	1		7
4.	Литургија	6	1	1	2		10
5.	Царство Божије	6		2	2		10
Укупан број часова		22	1	4	6	1	34

Р.б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе (По завршетку теме ученик ће:)	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	Увод	Компетенција за учење; Комуникација; Сарадња	моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 8. разреда основне школе.	Упознавање деце са садржајима програма и начином рада.	
2.	Човек је икона Божија	Компетенција за учење; Естетичка компетенција; Одговоран однос према околини; Комуникација; Сарадња, Решавање проблема	моћи да увиди да је човек икона Божија јер је слободна личност и да је служба човекова да буде спона између Бога и света; моћи да сагледа грех као промашај људског назначења; моћи да разликује слободу од самовоље; моћи да вреднује своје поступке на основу Христових заповести о љубави.	Преглед релевантних библијских одломака који говоре о стварању човека и слободи. Упознавање са делима Светих Отаца из области хришћанске антропологија. Размена мишљења.	Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика, сарадње и комуникације у групном раду Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Оцена продуката рада и презентације урађеног
3.	Подвижничко-евхаристијски етос	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Одговоран однос према околини; Комуникација; Сарадња	моћи да увиди да је подвиг начин живота у Цркви; моћи да препозна различите подвиге као путеве који воде ка истом циљу; моћи да објасни кад и како се пости.	Упознавање са различитим начинима подвизавања кроз преглед житија светих подвижника. Размена мишљења.	Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика, сарадње и комуникације у групном раду Самоевалуација и евалуација на крају

					месеца и током појединих часова Домаћи задатак Оцена продуката рада и презентације урађеног
4.	Литургија	Естетичка компетенција; Одговоран однос у демократском друштву; Одговоран однос према околини; Комуникација; Сарадња	моћи да увиди да је молитва разговор са Богом; моћи да схвати личну молитву као припрему за саборну молитву; моћи да препозна неке од елемената Литургије; моћи да наведе најважније делове храма и препозна њихову богослужбену намену.	Обрада поретка Литургије Светог Јована Златоустог ишчитавањем њеног текста. Приказивање слика и видео материјала везаних за Литургију и архитектуру храмова, зарад упознавања са деловима храма.	Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика, сарадње и комуникације у групном раду Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Оцена продуката рада и презентације урађеног

5.	Царство Божије	Одговорно учешће у демократском друштву; Одговоран однос према околини; Комуникација; Сарадња	моћи да објасни да је Бог створио свет са циљем да постане Царство Божије; моћи да објасни да Царство Божије у пуноћи наступа по другом Христовом доласку и васкрсењу мртвих; моћи да препозна да је Литургија икона Царства Божијег; моћи да препозна да је предукус Царства Божијег присутан у моштима, чудотворним иконама, исцељењима; моћи да препозна икону као символ Царства Божијег.	Упознавање са текстом Отривења Јовановог и релевантним тумачењима Светих Отаца и савремених теолога, а у контексту данашњице. Приказивање икона и фресака Другог доласка Христовог и повезивање са Литургијом као догађајем заједнице Цркве. Размена мишљења.	Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика, сарадње и комуникације у групном раду Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Оцена продуката рада и презентације урађеног
----	----------------	---	---	---	--

Наставне методе: Монолошка и дијалогска наставна метода; метода рада на тексту; метода демонстрације.

Наставна средства: Текстуална и визуелна наставна средства;

Корелација са другим предметима: Историја, географија, српски језик

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Шта пратимо		Поступак оцењивања	Иструенти оцењивања	Време
Процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине и решавање задатака.	Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: <ul style="list-style-type: none"> • Усмено испитивање; • Писмено испитивање; • Посматрање понашања ученика; • Редовно доношење домаћег задатка; • Прегледање свеске; • Вођење евиденције од стране наставника о јављању на часовима <p><u>Оцену истиче се добија ученик који:</u></p>	- Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника.	Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За више јављања, одговоре, активност/ истиче се	Свакодневно бележење током године
	-лако логички повезује чињенице и појмове;	-Комисија ученика и наставника.	Активност на часу (учесталост и квалитет јављања на часу по месецима); Учесталост по месецима.	Пресек стања по тромесечју
	-самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;	-Усмено	Свеобухватност одговора;	По потреби,
-решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички				

	<p>расуђује;</p> <p>-показује изузетну самосталност уз изузетновисок степен и ангажовања;</p> <p>-показује одговоран однос према раду/ припремљен је за час.</p>	одговарање.	<p>Хронолошка и појмовна прецизност;</p> <p>Хоризонтално и вертикално повезивање градива;</p> <p>Самосталност у одговарању.</p>	бар једном у полугодишту
--	--	-------------	---	--------------------------

	<p><u>Оцену добар добија ученик који:</u></p> <p>- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;</p> <p>-самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;</p> <p>-решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;</p> <p>-показује велику самосталност и висок степен</p>			
		-Описно оцењивање.	На основу целокупног рада ученика током полугођа.	На крају полугодишта и школске године
		-Редовност доношења домаћег.	За три недоношења домаћег минус у свеску, а након опомене и у дневник као активност.	Свакодневно током године, праћење/ пресек стања на тромесечју
		-Прегледање свески.	Уредност; Све забележено са часова.	Три пута у једном полугођу
		- Писане провере (једном у полугођу), свеска	На основу целокупног рада ученика током полугодишта.	По потреби

активности и ангажовања. <u>Оцену задовољава добија ученик који:</u> -у довољној мери покаује способност употребе информација; -у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; -већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; -у довољној мери критички расуђује; -показује делимични степен активности и ангажовања.	евиденције.		
	- Групни рад (посматрање наставника, излагање група), свеска евиденције. - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика). - Вредновање самосталног рада ученика: ППТ,	Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада, продуката група (пано, табела...)	По потреби

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОШ „ВУК КАРАѢИЋ“
УЛ. ЈАДРАНСКА ББ
17530 СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975
МАТИЧНИ БРОЈ:07284373

Школски програм
за период 2022/2023 до 2025/2026.године

		<p>истраживање о датој личности-догађају.</p> <p>- Провера знања које ученици усвајају на часу испитивање ставова.</p> <p>- Формативно оцењивање.</p>	<p>Хоризонтално и вертикално повезивање градива</p> <p>-Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...)</p>	
--	--	---	---	--

<p>Ангажовање ученика у настави: Процењује се: одговоран однос према раду, постављеним задацима и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање; активно учествовање у настави и сарадњу са другима.</p>	<p>– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања (истичесе)</p> <p>– показује делимични степен активности и ангажовања (добар)</p> <p>– показује мањи степен активности и ангажовања (задовољава)</p>	<p>Вођење евиденције од стране наставника:</p> <p>-Јављању на часовима (учесталост иактивност);</p> <p>-Успешности угрупном раду,раду у пару (ангажовање, продукти);</p> <p>-Посета културно-историјским институцијама и догађајима;</p> <p>-Израда панона, ППпрезентација, различитих врста излагања.</p>	<p>-Све што је рађено на часуналази се у свескама и уредно је написано;</p> <p>-Учесталост јављања и активност по месецима;</p> <p>-Учествује, помаже другима, израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада;</p> <p>-Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда панона, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...);</p> <p>-Иницијатива и квалитетпродукта</p>	<p>На сваком часу током школске године.</p> <p>Пресек стања по тромесечјима.</p>
--	--	--	--	--

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

Разред: 8. разред

Фонд часова: 68 часова

Циљ: Циљ наставе страног језика јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку писменост, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају комуникативним вештинама и развију способности и методе учења страног језика.

Образовни, васпитни и функционални циљеви и задаци: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, • стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, • стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика, • унапређење знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, • усвајање норми вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, • подстицање на даље учење истог или другог страног језика, било самостално или на вишем нивоу образовања. У процесу учења страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значењу сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.

Оперативни задаци: • Обновљање и утврђивање грађења и употребе времена, обрађених у претходним разредима: present, passe compose, imparfait, future simple, conditionnel present • Обновљање и проширивање вокабулара и израза • • Обновљање придева, грађења женског рода; Усвајање грађења прилога • Усвајање присвојних заменица • Усвајање сибжонктива • Усвајање првог и другог кондиционала • Усвајање везника за узрочне и последичне реченице • Обновљање заменица cod, soi, en, у.

Табеларни приказ оријентационог распореда градива

Ред. бр.	Наставна тема	Број часова				
		обрада	утврђивање	систематизација	остало	укупно
1.	Les copains d'abord!	5	5	1	1	12
2.	Un esprit sain dans un corps sain	5	5	1		10
3.	Bienvenue dans le lycée numérique	4	6	1	1	11
4.	Les people	4	4	1		8
5.	Trans-Europe Express	4	6	1	1	11
6.	Parler jeune	5	6	1	1	12
	Укупан број часова	27	32	6	3	68

Р.б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе	Стандарди	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	Les copains d'abord!	Вештина комуникације Компетенција за целоживотно учење Вештина сарадње	Усвајање грађења заповедног начина повратних глагола, грађења прилога Разумевање добрих и лоших страна интернета Усвајање дате лексике и њена примена у комуникацији	Ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема; Увођење ученика у главне појмове;	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера/ вежба 15мин
2.	Un esprit sain dans un corps sain	Вештина комуникације Компетенција за целоживотно учење Вештина сарадње	Обнављање и утврђивање имперфекта; усвајање везника за изражавање узрока и последица; усвајање присвојних заменица; усвајање првог типа кондиционалних реченица; разумевање значаја правилне исхране за здравље Усвајање дате лексике и њена примена у комуникацији	Ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема; Увођење ученика у главне појмове;	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера/ вежба 15мин
3.	Bienvenue dans le lycée numérique	Вештина комуникације Компетенција за целоживотно учење Вештина сарадње	Усвајање показних заменица, сибжонктива; Обнављање и утврђивање заменица cod, soi;	Ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији,	Комбиновање различитих врста дидактичког	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање

			причање о будућности Усвајање дате лексике и њена примена у комуникацији	везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст.	материјала: илустрација, шема; Увођење ученика у главне појмове;	усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи затак Писана провера/ вежба 15мин
4.	Les people	Вештина комуникације Компетенција за целоживотно учење Вештина сарадње	Усвајање израза за изражавање истовремености; обнављање и утврђивање употребе прошлих времена за приповедање ; Упознавање француске културе кроз приче о познатим личностима из Француске; писање биографије	Ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема; Увођење ученика у главне појмове;	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи затак Писана провера/ вежба 15мин
5.	Trans-Europe Express	Вештина комуникације Компетенција за целоживотно учење Вештина сарадње	Усвајање кондиционала презента; обнављање и утврђивање заменица; усвајање другог типа кондиционалних реченица; разумевање значаја путовања Усвајање дате лексике и њена примена у комуникацији	Ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема; Увођење ученика у главне појмове;	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи

						затак Писана провера/ вежба 15мин
6.	Parler jeune	Вештина комуникације Компетенција за целоживотно учење Вештина сарадње	Усвајање везника за изражавање намере; Усвајање дате лексике и њена примена у комуникацији Писање смс порука; развијање љубави према француској музици	Ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема; Увођење ученика у главне појмове;	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи затак Писана провера/ вежба 15мин

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...),

- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима,

- размена искустава и сарадња са члановима већа и стручним сарадницима у школи,

- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Наставне методе: комуникативна, текстуална, метода писаних радова, метода демонстрације, метода илустративних радова.

Наставна средства: уџбенички комплет за шести разред, речник, приручници, пројектор, компјутер.

Корелација са другим предметима: српски језик и књижевност, географија, историја, музичка култура, ликовна култура,

верска настава, грађанско васпитање.

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању

Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
<p>СТЕПЕН ОСТВАРЕНОСТИ ЦИЉЕВА, ОДНОСНО ПРИЛАГОЂЕНИХ СТАНДАРДА ПОСТИГНУЋА У ТОКУ САВЛАДАВАЊА ПРОГРАМА ПРЕДМЕТА</p> <p>процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура;</p> <p>рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање;</p>	<p>Оцену одличан (5) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; <p>Оцену врло добар (4) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и 	<p>- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника</p> <p>-Комисија ученика и наставник</p> <p>- усмено одговарање</p>	<p>Број јављања:</p> <p>За јављање +</p> <p>За јављање више пута ++</p> <p>За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +5</p> <p>Ко не зна одговор –</p> <p>Учесталост јављања на часу по месецима</p>	<p>Свакодневно бележење током године</p> <p>Пресек стања на полугодишту</p>

<p>вештине, руковања технологијама и извођење радних задатака.</p>	<p>појмове;</p> <ul style="list-style-type: none">– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;– решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; <p>Оцену добар (3) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none">– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;– у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;– већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;– у довољној мери критички расуђује; <p>Оцену довољан (2)</p>	<p>-Редовност доношења домаћег – Ученици воде евиденцију</p>	<p>Свеобухватност одговора Граматичка и лексичка прецизност Сналажење на тексту Хоризонтално и вертикално повезивање градива Самосталност у одговарању</p> <p>За три недоношења домаћег провера тих задатака усменим одговарањем, у дневник. За редовно доношење домаћег задатка-5</p> <p>Првопласирани +5 Другопласирани ++ Трећепласирани +</p>	<p>По потреби, бар једном у полугодишту</p> <p>Свакодневно током године, праћење/ пресек стања за тромесечје</p>
--	---	--	---	--

	<p>добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none">– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;– понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; <p>Недовољан (1) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none">– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;– не изводи закључке који се заснивају на подацима;– критички не	<p>Квиз, или други онлајн инструмент</p> <p>Прегледање свески</p> <p>-- Писане провере Ученици дају самопроцену оцене</p>	<p>Уредност . Све забележено са часова</p> <p>Бодовање:</p> <p>40-54%-2</p> <p>55-69%-3</p> <p>70-84%-4</p> <p>85-100%-5</p>	<p>По једном у полугодишту</p> <p>На крају наставне године</p> <p>Након сваке теме (4 провере које се раде цео час – по две у полугодишту и бар две провере до 15 минута</p> <p>једна у првом и једна у другом полугодишту)</p>
--	---	---	--	---

	расуђује	<p>- Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)</p> <p>- Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)</p> <p>Превођење и рад на тексту (лексички и граматички</p>	<p>Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада, продуката група (пано, табел</p> <p>Прва три пара која прва ураде задатак добијају +5 Сви парови који ураде задатак добијају + Парови који не раде задато на часу добијају –</p> <p>За исправан синтаксички,морфолошки и фонетски превод и рад на тексту 5 синтагми за један минут –оцена 5 За 4 -4</p> <p>3-3 2-2 1-1</p>	<p>По потреби</p> <p>По потреби</p>
--	----------	---	---	-------------------------------------

				На крају школске године
<p>АНГАЖО ВАЊЕ УЧЕНИКА У НАСТАВИ</p> <p>одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. Активно учествовање у настави, сарадњу са другима</p>	<p>– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.(5)</p> <p>– показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.(4)</p> <p>– показује делимични степен активности и ангажовања (3)</p> <p>– показује мањи степен активности и ангажовања.(2)</p> <p>– не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (1)</p>	<p>Вођење евиденције од стране наставника о: -Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) – Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) – Учешћу на такмичењима –Посета културноисторијским институцијама и догађајима, конкурсима – Несебичном пружању помоћи другим ученицима –</p> <p>Израда паноа, ППТ, различитих врста излагања</p>	<p>Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано –Учесталост јављања и активност по месецима –Учествује и израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада –Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање,конкурси, вођење квиза, израда асоцијација...) –Спреман је да помогне другима – Иницијатива и квалитет продукта</p>	<p>Пресек стања по тримесечјима</p>

Допунска настава:

Р.б.	Наставне теме	Број часова	Начин и поступак остваривања	Активности у образовно - васпитном раду
1.	Les copains d'abord!	3	Допунска настава се организује за све ученике који не усвоје потребан минимум захтева, односно слабије напредују у савладавању наставних садржаја из руског језика. То су најчешће ученици који у току године имају недовољан успех из руског језика, али је допунски рад намењен и ученицима који наилазе на различите потешкоће у учењу или често изостају са редовне наставе.	Допунску наставу одликују диференцирани или индивидуални приступ учењу. Могућа су одступања у броју часова или наставним садржајима, јер се допунски рад организује према потребама ученика.
2.	Un esprit sain dans un corps sain	3		
3.	Bienvenue dans le lycée numérique	3		
4.	Les people	3		
5.	Trans-Europe Express	3		
6.	Parler jeune	3		

Додатна настава:

Р.б.	Наставне теме	Број часова	Начин и поступак остваривања	Активности у образовно - васпитном раду
1.	Les copains d'abord!	3	Избор ученика за додатну наставу се врши по следећим критеријумима: успех из руског језика, интересовање ученика, посебне способности, мотивација и досадашњи постигнути резултати. Могућа су одступања у броју часова или наставним садржајима, јер се додатни рад организује према интересовањима ученика и према резултатима.	Облици рада су: групни рад, рад у паровима, индивидуални рад, фронтални рад. Методе рада: комуникативна. Вредновање се врши се кроз анализу: успешно савладан програм и остварене резултате.
2.	Un esprit sain dans un corps sain	3		
3.	Bienvenue dans le lycée numérique	3		
4.	Les people	3		
5.	Trans-Europe Express	3		
6.	Parler jeune	3		

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОШ „ВУК КАРАѢИЋ“
УЛ. ЈАДРАНСКА ББ
17530 СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975
МАТИЧНИ БРОЈ:07284373

Школски програм
за период 2022/2023 до 2025/2026.године

РУСКИ ЈЕЗИК

Разред: 8.разред

Фонд часова: 68 часова

Циљ наставе: Циљ наставе страног језика јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку писменост, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају комуникативним вештинама и развију способности и методе учења страног језика.

Задачи наставе: Образовни, васпитни и функционални задаци: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији; стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; унапређење знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља; усвајање норми вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи; подстицање на даље учење истог или другог страног језика, било самостално или на вишем нивоу образовања. У процесу учења страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значењу сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.

Табеларни приказ оријентационог распореда градива

Ред. бр.	Наставна тема	Број часова				
		обрада	утврђивање	систематизација	остало	укупно
1.	Таинственный подарок	4	3	1	2	10
2.	Знакомство со Львом	6	3	1	2	12
3.	Любовь не знает границ	4	3	1	2	10
4.	Собираемся в дорогу	4	1	1	2	8
5.	Москва	5	2	1	2	10
6.	Крайний север	4	2	1	1	8
7.	Возвращение домой	5	2	1	2	10
Укупан број часова		32	16	7	13	68

Р.б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе	Стандарди	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	Таинственный подарок	<p>Компетенција за учење;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Одговорно учешће у демократском друштву; • Комуникација; • Рад са подацима и информацијама; • Сарадња; • Дигитална компетенција; • Решавање проблема; • Естетичка компетенција; • Одговоран однос према околини; • Одговоран однос према здрављу; • Предузимљивост и оријентација ка предузетништву 	<p>На крају области ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • примени усмене исказе за представљање и упознавање, да представи чланове породице • изрази наклоност и заинтересованост • користи различите форме исказивања времена • примењује глаголе у безличном облику • користи кратке облике придева • описује изглед места, описује положај места на мапи 	<p>ДСТ.1.1.1. ДСТ.1.1.2. ДСТ.1.1.3. ДСТ.1.1.4. ДСТ.1.1.5.</p> <p>ДСТ.1.1.6. ДСТ.1.1.7. ДСТ.1.1.8. ДСТ.1.1.9.</p>	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема;</p> <p>Увођење ученика у главне појмове;</p> <p>Читање, писање, увежбавање правилног изговора и ритма руске речи кроз песме и брзалице помоћу уџбеника, радне свеске, ЦД - а , компјутера, пројектора, табле, постера, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и путем самосталног давање примера од стране ученика ;</p> <p>Коришћење платформи и</p>	<p>Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера/ вежба 15мин и бележење свих података у педагошку свеску.</p>

				ДСТ.1.1.10. ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.1.12. ДСТ.1.1.13. ДСТ.1.1.14. ДСТ.1.1.15. ДСТ.1.1.16.	других метода, техника и облика рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду; Обезбеђивање корелације са сродним предметима: српски језик и књижевност, географија, ликовна култура, музичка култура, верска настава, грађанско васпитање, историја	
2.	Знакомство со Лљвом	Компетенција за учење; <ul style="list-style-type: none">Одговорно учешће у демократском друштву;Комуникација;Рад са подацима и информацијама;Сарадња;Дигитална компетенција;Решавање проблема;Естетичка компетенција;Одговоран однос према околини;Одговоран однос према здрављу;Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	На крају области ученик ће бити у стању да: <ul style="list-style-type: none">примењује комуникативну функцију исказивање времена (датума)разуме правила за исказивање могуће радњезна неке историјске чињеницепримењује деklinације именицаискаже степен особине	ДСТ.1.1.17. ДСТ.1.1.18. ДСТ.1.1.19. ДСТ.1.1.20. ДСТ.1.1.21.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема; Увођење ученика у главне појмове; Читање, писање, увежбавање правилног изговора и ритма руске речи кроз песме и брзалице помоћу уџбеника,	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера/ вежба 15мин и бележење свих података у педагошку

			<p>примењујући облике компаратива</p> <ul style="list-style-type: none">• опише неки руски / српски филм• представи руске / српске глумце	<p>ДСТ.1.1.22. ДСТ.1.1.23. ДСТ.1.1.24.</p> <p>ДСТ.1.2.1. ДСТ.1.2.2. ДСТ.1.2.3. ДСТ.1.2.4.</p>	<p>радне свеске, ЦД - а , компјутера, пројектора, табле, постера, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и путем самосталног давање примера од стране ученика ; Коришћење платформи и других метода, техника и облика рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду; Обезбеђивање корелације са сродним предметима: српски језик и књижевност, географија, ликовна култура, музичка култура, верска настава, грађанско васпитање, историја</p>	<p>свеску.</p>
3.	Любовь не знает границ	Компетенција за учење; <ul style="list-style-type: none">• Одговорно учешће у демократском друштву;	На крају области ученик ће бити у стању да:		Комбиновање различитих врста	Иницијално тестирање Формативно,

		<ul style="list-style-type: none"> • Комуникација; • Рад са подацима и информацијама; • Сарадња; • Дигитална компетенција; • Решавање проблема; • Естетичка компетенција; • Одговоран однос према околини; • Одговоран однос према здрављу; <p>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>		<p>ДСТ.1.3.1. ДСТ.1.3.2. ДСТ.1.3.3. ДСТ.1.3.4. ДСТ.1.3.5.</p>	<p>дидактичког материјала: илустрација, шема; Увођење ученика у главне појмове; Читање, писање, увежбавање правилног изговора и ритма руске речи кроз песме и брзалице помоћу уџбеника, радне свеске, ЦД - а , компјутера, пројектора, табле, постера, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и путем самосталног давање примера од стране ученика ; Коришћење платформи и других метода, техника и облика рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду; Обезбеђивање</p>	<p>свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера/ вежба 15мин и бележење свих података у педагошку свеску.</p>
				<p>ДСТ.2.1.1. ДСТ.2.1.2. ДСТ.2.1.3. ДСТ.2.1.4. ДСТ.2.1.5. ДСТ.2.1.6.</p>		

				<p>ДСТ.2.1.7. ДСТ.2.1.8.</p> <p>ДСТ.2.1.9. ДСТ.2.1.10. ДСТ.2.1.11. ДСТ.2.1.12. ДСТ.2.1.13. ДСТ.2.1.14. ДСТ.2.1.15.</p>	<p>корелације са сродним предметима: српски језик и књижевност, географија, ликовна култура, музичка култура, верска настава, грађанско васпитање, историја</p>	
4.	Собираем се в дорогу	<p>Компетенција за учење;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Одговорно учешће у демократском друштву; • Комуникација; • Рад са подацима и информацијама; • Сарадња; • Дигитална компетенција; • Решавање проблема; • Естетичка компетенција; • Одговоран однос према околини; • Одговоран однос према здрављу; • Предузимљивост и оријентација ка предузетништву 	<p>На крају области ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • примењује комуникативну функцију писања писма или поруке • усвоји и користи бројеве 2,3,4 • усвоји податке о полагању матурског испита у Русији • примењује правила за исказивање разних врста кретања помоћу глагола кретања • користи повратне глаголе у прошлом и садашњем времену 	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема;</p> <p>Увођење ученика у главне појмове; Читање, писање, увежбавање правилног изговора и ритма руске речи кроз песме и брзалице помоћу уџбеника, радне свеске, ЦД - а , компјутера, пројектора, табле, постера, прво теоријски, а потом и практично, применом на</p>	<p>Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера/ вежба 15мин и бележење свих података у педагошку свеску.</p>	

				<p>ДСТ.2.1.16. ДСТ.2.1.17. ДСТ.2.1.18. ДСТ.2.1.19. ДСТ.2.1.21. ДСТ.2.1.22. ДСТ.2.1.23.</p> <p>ДСТ.2.1.24. ДСТ.2.1.25. ДСТ.2.1.26. ДСТ.2.1.27.</p>	<p>примерима, а потом и путем самосталног давање примера од стране ученика ; Коришћење платформи и других метода, техника и облика рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду; Обезбеђивање корелације са сродним предметима: српски језик и књижевност, географија, ликовна култура, музичка култура, верска настава, грађанско васпитање, историја</p>	
5.	Москва	<p>Компетенција за учење;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Одговорно учешће у демократском друштву; • Комуникација; • Рад са подацима и информацијама; • Сарадња; • Дигитална компетенција; • Решавање проблема; • Естетичка компетенција; • Одговоран однос према околини; 	<p>На крају области ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усвоји и презентује нова културолошка знања о Москви / Русији • примењује све падежне облике придева за 	<p>ДСТ.2.1.28. ДСТ.2.1.29.</p>	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема; Увођење ученика у главне појмове; Читање, писање,</p>	<p>Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током</p>

		<ul style="list-style-type: none">• Одговоран однос према здрављу;• Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	<p>исказивање особине / описивање појмова и особа</p> <ul style="list-style-type: none">• примени нове заменице• пева песму „Натали“• зна и користи личне заменице за треће лице једнине и множине	<p>ДСТ.2.1.30. ДСТ.2.1.31.</p> <p>ДСТ.2.2.1.</p>	<p>увежбавање правилног изговора и ритма руске речи кроз песме и брзалице помоћу уџбеника, радне свеске, ЦД - а , компјутера, пројектора, табле, постера, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и путем самосталног давање примера од стране ученика ; Коришћење платформи и других метода, техника и облика рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду;</p> <p>Обезбеђивање корелације са сродним предметима: српски језик и књижевност, географија, ликовна култура, музичка</p>	<p>појединих часова Домаћи задатак Писана провера/ вежба 15мин и бележење свих података у педагошку свеску.</p>
--	--	--	--	--	---	---

				ДСТ.2.2.2. ДСТ.2.2.3. ДСТ.2.2.4.	култура, верска настава, грађанско васпитање, историја	
6.	Крайни север	<p>Компетенција за учење;</p> <ul style="list-style-type: none"> Одговорно учешће у демократском друштву; Комуникација; Рад са подацима и информацијама; Сарадња; Дигитална компетенција; Решавање проблема; Естетичка компетенција; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву 	<p>На крају области ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> усвоји и презентује нова знања о градовима у Русији (Архангелск) користи глагол старт за исказивање будуће радње (професије) користи заменицу себя са глаголом (чувствовати себя) зна и примењује облике броја 1 користи глаголе у простом и сложеном будућем времену исказује количину речима много, мало... зна и користи бројеве од 5 – 20 	<p>ДСТ.2.3.1. ДСТ.2.3.2. ДСТ.2.3.3. ДСТ.2.3.4. ДСТ.2.3.5. ДСТ.2.3.6. ДСТ.2.3.7. ДСТ.2.3.8.</p> <p>ДСТ.3.1.1. ДСТ.3.1.2. ДСТ.3.1.3. ДСТ.3.1.4.</p>	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема; Увођење ученика у главне појмове; Читање, писање, увежбавање правилног изговора и ритма руске речи кроз песме и брзалице помоћу уџбеника, радне свеске, ЦД - а , компјутера, пројектора, табле, постера, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и путем самосталног давање примера од стране ученика ; Коришћење платформи и других метода,</p>	<p>Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера/ вежба 15мин и бележење свих података у педагошку свеску.</p>

				ДСТ.3.1.5.	техника и облика рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду; Обезбеђивање корелације са сродним предметима: српски језик и књижевност, географија, ликовна култура, музичка култура, верска настава, грађанско васпитање, историја.	
7.	Возвращение домой	Компетенција за учење; <ul style="list-style-type: none">• Одговорно учешће у демократском друштву;• Комуникација;• Рад са подацима и информацијама;• Сарадња;• Дигитална компетенција;• Решавање проблема;• Естетичка компетенција;• Одговоран однос према околини;• Одговоран однос према здрављу;• Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	На крају области ученик ће бити у стању да: <ul style="list-style-type: none">• усвоји и примењује начине исказивања места и правца• зна и користи бројеве / именице милион и милијарда• примењује облике именица женског рода на меки знак• зна и користи облике простог и сложеног	ДСТ.3.1.6. ДСТ.3.1.7. ДСТ.3.1.8. ДСТ.3.1.9. ДСТ.3.1.10. ДСТ.3.1.11. ДСТ.3.1.12.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема; Увођење ученика у главне појмове; Читање, писање, увежбавање правилног изговора и ритма руске речи кроз песме и брзалице помоћу уџбеника, радне свеске,	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера/ вежба 15мин и бележење свих података у педагошку свеску.

			<p>компаратива</p> <ul style="list-style-type: none">• усваја нове глаголе у садашњем времену• зна и пева песму Владимира Висоцког• говори о плановима за матурско вече	<p>ДСТ.3.1.13. ДСТ.3.1.14. ДСТ.3.1.15. ДСТ.3.1.16. ДСТ.3.1.17. ДСТ.3.1.18. ДСТ.3.1.19. ДСТ.3.1.20. ДСТ.3.1.21.</p> <p>ДСТ.3.1.22. ДСТ.3.1.23. ДСТ.3.1.24. ДСТ.3.1.25. ДСТ.3.1.26.</p>	<p>ЦД - а , компјутера, пројектора, табле, постера, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и путем самосталног давање примера од стране ученика ; Коришћење платформи и других метода, техника и облика рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду; Обезбеђивање корелације са сродним предметима: српски језик и књижевност, географија, ликовна култура, музичка култура, верска настава, грађанско васпитање, историја.</p>	
--	--	--	---	---	--	--

				ДСТ.3.1.27 ДСТ.3.2.1. ДСТ.3.2.2. ДСТ.3.2.3. ДСТ.3.2.4. ДСТ.3.3.1. ДСТ.3.3.2. ДСТ.3.3.3. ДСТ.3.3.4. ДСТ.3.3.5. ДСТ.3.3.6. ДСТ.3.3.7. ДСТ.3.3.8. ДСТ.3.3.9.		
--	--	--	--	--	--	--

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...),

- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима,

- размена искустава и сарадња са члановима већа и стручним сарадницима у школи,

- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Наставне методе: комуникативна, текстуална, метода писаних радова, метода демонстрације, метода илустративних радова.

Наставна средства: уџбенички комплет за осми разред, речник, приручници, пројектор, компјутер.

Корелација са другим предметима: српски језик и књижевност, географија, историја, музичка култура, ликовна култура,

верска настава, грађанско васпитање

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању

Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
<p>СТЕПЕН ОСТВАРЕНОСТИ ЦИЉЕВА, ОДНОСНО ПРИЛАГОЂЕНИХ СТАНДАРДА ПОСТИГНУЋА У ТОКУ САВЛАДАВАЊА ПРОГРАМА ПРЕДМЕТА</p> <p>процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковања технологијама и извођење радних задатака.</p>	<p>Оцену одличан (5) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; <p>Оцену врло добар (4) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; <p>Оцену добар (3) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у довољној мери показује способност употребе информација у 	<p>- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника</p> <p>-Комисија ученика и наставник</p> <p>- усмено одговарање</p> <p>-Редовност доношења домаћег -Ученици воде евиденцију</p>	<p>Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +5 Ко не зна одговор –</p> <p>Учесталост јављања на часу по месецима</p> <p>Свеобухватност одговора Граматичка и лексичка прецизност Сналажење на тексту Хоризонтално и вертикално повезивање градива Самосталност у одговарању</p> <p>За три недоношења домаћег провера тих задатака усменим одговарањем, у дневник. За редовно доношење домаћег задатка-5</p>	<p>Свакодневно бележење током године</p> <p>Пресек стања на полугодишту</p> <p>По потреби, бар једном у полугодишту</p> <p>Свакодневно током године, праћење/ пресек стања за тромесечје</p>

	<p>новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;</p> <p>Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;</p> <p>Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује</p>	<p>Квиз, или други онлајн инструмент</p> <p>Прегледање свески</p> <p>-- Писане провере Ученици дају самопроцену оцене</p> <p>- Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)</p>	<p>Првопласирани +5 Другопласирани ++ Трећепласирани +</p> <p>Уредност . Све забележено са часова</p> <p>Бодовање: 40-54%-2 55-69%-3 70-84%-4 85-100%-5</p> <p>Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада, продуката група (пано, табела)</p>	<p>По једном у полугодишту</p> <p>На крају наставне године</p> <p>Након сваке теме (4 провере које се раде цео час - по две у полугодишту и бар две провере до 15 минута једна у првом и једна у другом полугодишту)</p> <p>По потреби</p>
--	---	--	---	--

		<p>- Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)</p> <p>Превођење и рад на тексту (лексички и граматички</p>	<p>Прва три пара која прва ураде задатак добијају +5 Сви парови који ураде задатак добијају + Парови који не раде задато на часу добијају –</p> <p>За исправан синтаксички,морфолошки и фонетски превод и рад на тексту 5 синтагми за један минут -оцена 5 За</p> <p>4 -4 3-3 2-2 1-1</p>	<p>По потреби</p> <p>На крају школске године</p>
<p>АНГАЖОВАЊЕ УЧЕНИКА У НАСТАВИ одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима</p>	<p>– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.(5) – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.(4) – показује делимични степен активности и ангажовања (3) – показује мањи степен активности и ангажовања.(2) – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (1)</p>	<p>Вођење евиденције од стране наставника о: - Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) - Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) - Учешћу на такмичењима -Посета културноисторијским институцијама и догађајима, конкурсима - Несебичном пружању помоћи другим ученицима – Израда паноа, ППТ, различитих врста излагања</p>	<p>Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано - Учесталост јављања и активност по месецима -Учествује и израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање,конкурси, вођење квиза, израда асоцијација...) -Спреман је да помогне другима - Иницијатива и квалитет продукта</p>	<p>Пресек стања по тромесечјима</p>

Допунска настава:

Р.б.	Наставне теме	Број часова	Начин и поступак остваривања	Активности у образовно-васпитном раду
1.	Таинственный подарок	2	Допунска настава се организује за све ученике који не усвоје потребан минимум захтева, односно слабије напредују у савладавању наставних садржаја из руског језика. То су најчешће ученици који у току године имају недовољан успех из руског језика, али је допунски рад намењен и ученицима који наилазе на различите потешкоће у учењу или често изостају са редовне наставе.	Допунску наставу одликују диференцирани или индивидуални приступ учењу. Могућа су одступања у броју часова или наставним садржајима, јер се допунски рад организује према потребама ученика.
2.	Знакомство со Львом	1		
3.	Любовь не знает границ	1		
4.	Собираемся в дорогу	1		
5.	Москва	2		
6.	Крайний север	1		
7.	Возвращение домой	1		
УКУПНО:		9		

Додатна настава:

Р.б.	Наставне теме	Број часова	Начин и поступак остваривања	Активности у образовно -васпитном раду
1.	Таинственный подарок	2	Избор ученика за додатну наставу се врши по следећим критеријумима: успех из руског језика, интересовање ученика, посебне способности, мотивација и досадашњи постигнути резултати. Могућа су одступања у броју часова или наставним садржајима, јер се додатни рад организује према интересовањима ученика и према резултатима на школском / општинском / градском / републичком такмичењу.	Облици рада су: групни рад, рад у паровима, индивидуални рад, фронтални рад. Методе рада: комуникативна. Вредновање се врши се кроз анализу: успешно савладан програм и освојена места на такмичењу.
2.	Знакомство со Львом	1		
3.	Любовь не знает границ	1		
4.	Собираемся в дорогу	2		
5.	Москва	1		
6.	Крайний север	1		
7.	Возвращение домой	1		
УКУПНО:		9		

ДОМАЋИНСТВО

Разред:8. разред

Фонд часова: 34 часова

Циљ наставе: Циљ учења слободне наставне активности Домаћинство је да ученици интегришу и функционализују знања стечена у оквиру различитих предмета у контексту свакодневног живота, да унапреде вештине и формирају навике у вези са важним активностима у свакодневном животу у области становања, одевања, исхране и употребе различитих материјала.

Кључни појмови садржаја: становање, породица, одевање, исхрана, понашање, екологија

Табеларни приказ оријентационог распореда градива

Ред. бр.	Наставна тема	Број часова	
		VII	VIII
1.	САВРЕМЕНО ДОМАЋИНСТВО И ПОРОДИЦА	VII	VIII
2.	КУЛТУРА СТАНОВАЊА		
3.	КУЛТУРА ОДЕВАЊА		
4.	КУЛТУРА ПОНАШАЊА		
5.	СРЕДСТВА ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЛИЧНЕ ХИГИЈЕНЕ И ХИГИЈЕНЕ ДОМАЋИНСТВА		
6.	ИСХРАНА У ДОМАЋИНСТВУ		
Укупан број часова		36	34

ТЕМЕ и кључни појмови садржаја програма	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе	Начин и поступци остваривања програма
<p>САВРЕМЕНО ДОМАЋИНСТВО И ПОРОДИЦА</p> <ul style="list-style-type: none">- Домаћинство.- Организација домаћинства.- Породица, односи и потребе у породици и њихово усклађивање.- Формирање здраве породице.- Фазе породичног живота.- Култура као начин живота и културно наслеђе. <p>КУЛТУРА СТАНОВАЊА</p> <ul style="list-style-type: none">- Породично домаћинство на селу и у граду.- Породица и домаћинство.- Функционалне целине домаћинства и њихове улоге.- Технички апарати у домаћинству.	<ul style="list-style-type: none">- Компетенција за целоживотно учење- Комуникација- Рад са подацима информацијама- Дигитална компетенција- Решавање проблема- Сарадња- Одговорно учешће у демократском друштву- Одговоран однос према здрављу- Одговоран однос према околини- Естетичка компетенција- Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	<ul style="list-style-type: none">- одговорно испуњава обавезе потребне за живот у заједници / домаћинству;- преиспита сопствене и навике других чланова заједнице/домаћинства и утиче на њихову промену ка рационалном планирању, економичној потрошњи и развијању одговорних еколошких навика;- користи рачунарске апликације, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашњег уређења домаћинства, уважавајући потребе савремене културе становања;- учествује у активностима уређења и заштите домаћинства и окружења у коме се оно налази;- анализира карактеристике савремене културе становања и повеже	<ul style="list-style-type: none">- У оквиру наставне теме Савремено домаћинство и породица ученици интегришу, функционализују знања, али и стичу знања о појмовима: породица, породица у ужем и ширем смислу, о фазама породичног живота, односима у породици и потребама савремене породице. У оквиру стицања знања о породици ученици уче о њеној улози у формирању културних потреба, навика и интересовања и развоју културног идентитета и припадности одређеној групи. Овакав приступ доприноси успостављању односа између појединца, породице и друштва, као и у успостављању релације „ми” и „други” што знања добијена у оквиру овог програма доводи у везу са знањима која се добијају у оквиру других предмета (српски језик и књижевност, географија, свакодневни живот у прошлости, грађанско васпитање, веронаука итд.). На исти начин се објашњава појам културно наслеђе, тако да ученици разумеју да се култура као начин живота (култура становања, одевања, исхране, понашања, рада) у прошлости испољава кроз наслеђе (материјално и нематеријално), а савремена култура – кроз савремени начин живота. У оквиру ове теме ученици би требало да направе план активности своје породице на дневном, недељном или

<ul style="list-style-type: none"> - Безбедност у домаћинству. - Уређење домаћинства и околине у градској и сеоској средини. - Економично коришћење и потрошња воде у градском и сеоском домаћинству. - Уштеда енергије у домаћинству. - Хемијска и микробиолошка исправност воде. - Отпадне воде у домаћинству. - Основни хигијенски захтеви домаћинства. - Прикупљање, сортирање и одлагање отпада у домаћинству. <p>КУЛТУРА ОДЕВАЊА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Улога одеће и обуће у животу човека. - Природни и вештачки материјали, њихова својства и употреба у домаћинству. - Одржавање одеће, кућног текстила, и декоративног плана у 		<p>развој и значај урбанизма за побољшање услова живљења домаћинства;</p> <ul style="list-style-type: none"> - правилно разврстава и одлаже отпад из домаћинства, припрема га и предаје на рециклажу; - образлаже на примеру у домаћинству употребу обновљивих извора енергије и значај топлотне изолације са уштедом енергије у домаћинству; - правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора; - разликује природне од вештачких тканина, правилно их употребљава и одржава; - планира буџет домаћинства и управља њиме; - планира радну недељу, укључује и усклађује обавезе које има као појединац и у заједници/ домаћинству; - припрема и уређује простор за ручавање и 	<p>месечном нивоу, и да истраже културно наслеђе своје породице.</p> <ul style="list-style-type: none"> - У наставној теми Култура становања ученици треба да науче да постоје различите врсте стамбеног простора, о могућностима за економично и целисходно коришћење тог простора, као и о могућностима прилагођавања стамбеног простора функционалним и естетским потребама чланова породице. Треба указати на важност и улогу стамбеног простора у нормалном функционисању и различитим фазама развоја једне породице. Стан/домаћинство треба разматрати као сложени скуп његових функционалних целина. Ученик треба да зна који су функционални, хигијенски и естетски захтеви које стамбени простор треба да испуни. - У оквиру наставне теме Култура одевања ученици треба да науче: које улоге имају одећа и обућа у животу савременог човека (физиолошка, психолошка, естетска, функционална), да одећа и обућа могу бити направљене од природних и вештачких материјала, разлике у својствима природних и вештачких материјала, да врше избор тканине према својствима тканине и намени одеће, да на основу својстава тканине бирају начине за чишћење и чување одеће и обуће, значење ознака на декларацији одевних предмета. Овде би ученици могли да истражују изглед и крој неког одевног предмета (нпр. Ђачке униформе, одела за матурско вече) кроз векове и да направе модну ревију.
---	--	--	---

<p>домаћинству.</p> <ul style="list-style-type: none">- Одржавање и чишћење природних и вештачких материјала.- Организација складиштења кућног текстила, обуће и одеће.- Рециклажа кућног текстила и одеће. <p>КУЛТУРА ПОНАШАЊА</p> <ul style="list-style-type: none">- Планирање и расподела буџета.- План набавке и избор артикала.- План и припреме за путовање.- Правила понашања у превозним средствима, у граду и на путовању.- Савремена средства комуникације и претраживање различитих информација. <p>СРЕДСТВА ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЛИЧНЕ ХИГИЈЕНЕ И ХИГИЈЕНЕ ДОМАЋИНСТВА</p> <ul style="list-style-type: none">- Значај воде за одржавање хигијене.- Средства за личну хигијену.- Козметичка		<p>формира културне навике приликом узимања хране;</p> <ul style="list-style-type: none">- правилно се храни, води рачуна о сопственом здрављу и здрављу породице;-планира дневне оброке за своје домаћинство у складу са општим принципима правилне исхране уз уважавање потреба свих чланова домаћинства;- примењује основне технике и правила обраде и припреме намирница уз примену правилног руковања прибором, посуђем, справама и апаратима за припрему хране;- истражује и прави план набавке средстава за одржавање личне хигијене и чистоће домаћинства;- процењује значај и утицај информација и извора информација и повезује их са сопственим искуством ради решавања различитих проблемских ситуација;- комуницира на конструктиван начин;	<ul style="list-style-type: none">- Четврта тема Култура понашања треба да омогући ученицима да стекну/унапреде вештине у важним и свакодневним активностима у области културе понашања: куповини, комуникацији и путовањима. У области куповине мисли се на правилан избор потребних (не сувишних) артикала, планирање и правилну расподелу кућног буџета. Информисање о квалитету артикала путем информационалних и комуникационих технологија, поред тога што омогућава правилан/најбољи избор, омогућава и уштеду новца и времена. Такође, примена информационалних и комуникационих технологија омогућава и успешно планирање и реализацију путовања. Одабир дестинације, резервација и куповина карата се, на пример, данас много лакше обављају уз помоћ информационалних технологија. Савремена средства комуникације данас омогућавају бољу информисаност и лакшу комуникацију са пријатељима, члановима друштвених група којима припадају као и са члановима уже и шире породице. Ученици треба да кроз практичне примере и реализацију науче о употреби (техничкој примени) ових средстава, али и о састављању сажетка разговора, писма, поруке, тако да не изоставе суштину (зашто некога зову или шта је предмет поруке или писма, е-маил-а).У оквиру ове теме ученици треба да овладају вештином писања и упућивања једноставних писаних
---	--	--	---

<p>средства.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кућна апотека. - Материјали за опремање домаћинства - Одржавање домаћинства - Отпадни материјали у домаћинству. <p>ИСХРАНА У ДОМАЋИНСТВУ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хранљиви састојци и животне намирнице. - Класификација животних намирница према пореклу (биљне и животињске), улози у организму (енергетска, градивна, заштитна и регулаторна) и саставу. - Енергетска вредност намирница. - Потребе за састојцима хране зависно од узраста, занимања, пола, спољашње средине, здравственог и физиолошког стања организма. - Рационална 		<ul style="list-style-type: none"> - процењује значај и утицај научних достигнућа на свакодневни живот; - осмишљава и предузима истраживање у решавању проблема, одговорно се односи према свом животу, животу других и животној средини; - критички процењује сопствени рад и рад сарадника у групи; - сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и афирмише толеранцију и равноправност у дијалогу. 	<p>форми биографије, захтева, молби и жалби. Ово подразумева податке: коме је намењено, истицање предмета, неопходних/релевантних информација и потребне податке о подносиоцу (име и презиме, адреса, контакт телефон и други биографски подаци). Како би наведено увежбали, ученици могу да покрену неку иницијативу у школи и да дозволу и мишљење траже електронским путем од директора, Наставничког већа и сл.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пета тема Средства за одржавање личне хигијене и хигијене домаћинства ће омогућити ученицима да разврставају хемикалије на козметику, личну хигијену, кућну хемију, правилно употребљавају исте и укажу на важност познавања и правилног читања ознака на истим. Ученици треба да истраже и да направе план набавке кућне апотеке и апотеке за путовање. Како и чиме могу да заштите дрво, метал и зидове од атмосферског утицаја, такође треба да истраже како да уклоне мрље са стакла, намештаја, металних предмета, одеће и обуће у домаћинству. Ученици могу да истражују у групама и резултате презентују на паноу, Power Point презентацијом, кратком анимацијом или усмено. - Наставна тема Исхрана у домаћинству ће омогућити ученицима да истражују и упознају се са „органичком производњом хране”. Да истраже планирају буџет и за исхрану свог домаћинства ако користе „органичку храну” и храну која није органска, са
---	--	---	---

<p>исхрана човека.</p> <ul style="list-style-type: none">- Принципи рационалне исхране.- Законски прописи, правилници о намирницама и квалитету хране.- Последице неправилне исхране.- Припремање хране, начини обраде намирница.- Хигијенски услови приликом припремања хране.- Одлагање, чување и конзервација намирница.- Апарати и машине за припремање, чување и обраду хране и намирница- Загађујуће супстанце хране и мере заштите- Адитиви- Органска и ГМО храна- Култура исхране и понашање за трпезом: послуживање и узимање хране, стоно посуђе и			<p>посебним освртом на ГМО. Ученици треба да се упознају са термином „правилна исхрана” и да испланирају потрошачку корпу за једно домаћинство. Ученици треба да истраже и презентују потребе за градивним, енергетским и заштитно регулаторним састојцима хране, у зависности од узраста, врсте занимања, пола, климатских услова, здравог и физиолошког стања организма. Шта су последице неправилне исхране? Ученици би требало да упознају прописе и правилнике који се односе на храну. Такође, овде се учи о мерама заштите хране од загађивања, правилном одлагању, чувању и конзервацији намирница (физичке, хемијске и биолошке методе), како се припрема храна, који су начини обраде намирница како да намирнице током припремања не изгубе хранљиве вредности, који су хигијенски услови приликом припремања хране, како се правилно рукује и како се одржавају машине за обраду намирница и апарата за чување хране. Култура понашања за трпезом и култура исхране се демонстрирају. Такође, ученици презентују националну и светске кухиње (ово се може реализовати и кроз школску манифестацију Међународни дан језика, где ће у једном сегменту бити приказане гастрономије земаља чији се језици и култура презентују). У оквиру ове теме планиране су вежбе које се могу изводити у групама: састављање јеловника (расподела</p>
--	--	--	--

прибор. - Национална кухиња и кухиње у свету.			укупних енергетских потреба по појединим оброцима у току дана (кроз симулацију ситуације одласка код нутриционисте по савет: детета спортисте, потхрањене особе, особе са вишком килограма, труднице, детета у пубертету). Ученици могу да истражују навике у исхрани код нас и у свету, као и последице тих навика. Увежбавају припрему хране у сировом стању, као што су: салате и сокови од воћа и поврћа, припремају млечне напитке, воћни јогурт, као и десерт.
--	--	--	---

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...),
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима,
- размена искустава и сарадња са члановима већа и стручним сарадницима у школи,
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Наставне методе: монолошка, дијалогска, текст-метода, демонстрациона, практичан рад

Наставна средства: основна помоћно-техничка, , ИКТ средства

Корелација са другим предметима: Свет око нас, Природа и друштво, Српски језик, Ликовна култура, Техника и технологија, Биологија, Физика, Хемија, Историја, Географија.

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању

Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
<p>Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета</p>	<p>Пратимо: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научних поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.</p>	<p>Оцену ИСТИЧЕ СЕ добија ученик који: поседује функционално знање које му омогућава да анализира, класификује, повезује, примени и изведе закључке;</p>	<p>Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника</p> <p>Усмено одговарање, свеска евиденције наставника</p> <p>Редовност доношења домаћег, свеска евиденције</p>	<p>Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања ИСТИЧЕ СЕ Ко не зна одговор –</p>	<p>Свакодневно бележење током године</p>
		<p>Оцену ДОБАР добија ученик који: познаје основне појмове и појаве, самостално изводи закључке; показује иницијативу за самосталан рад.</p>	<p>Групни рад (посматрање наставника, излагање група), свеска евиденције</p> <p>Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова), свеска евиденције</p>	<p>Учесталост по месецима</p>	<p>Пресек стања по тромесечју</p>
		<p>Оцену ЗАДОВОЉАВА добија ученик који: уз помоћ наставника препознаје основне појмове,</p>	<p>Сналажење на зидним сликама, шемама</p>	<p>Свеобухватност одговора Хоризонтално и вертикално повезивање градива</p>	<p>По потреби, бар једном у полугодишту</p>
				<p>Прегледање домаћих задатака</p>	<p>Свакодневно током године праћење/ пресек стања за тромесечје На крају наставне године</p>

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОШ „ВУК КАРАЏИЋ“
УЛ. ЈАДРАНСКА ББ
17530 СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975
МАТИЧНИ БРОЈ:07284373

Школски програм
за период 2022/2023 до 2025/2026.године

--	--	--	--	--	--

Ангажовање ученика у настави	Одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	ИСТИЧЕ СЕ показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. ДОБАР показује делимични степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА показује мањи степен активности и ангажовања	Вођење евиденције од стране наставника о: -Броју јављања на часовима -Броју успешности у групном раду, раду у пару -Несебичном пружању помоћи другим ученицима..	-Све што је рађено на часу налази се у свескама -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...)	-Пресек стања по тромесечјима
------------------------------	--	--	---	--	-------------------------------

ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ

Разред: 8. разред

Фонд часова: 34 часова

Циљ наставе: Циљ учења слободне наставне активности Филозофија са децом је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће подстаћи и убрзати његов интелектуални развој и унапредити вештине размишљања, закључивања, самосталног, критичког и креативног мишљења.

Ред. бр.	Наставна тема	Међупредметне компетенције	Исходи наставе
1.	Појам добра/зла	<p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Сарадња</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Естетичка компетенција</p>	<p>– критички промишља и анализира питања и проблеме свог окружења</p> <p>– са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин</p> <p>– јасно изрази сопствене мисли и осећања</p> <p>– практикује интелектуалну отвореност и радозналост</p> <p>– уважава релевантне аргументе</p> <p>– практикује толеранцију и разлике у мишљењу</p> <p>– искаже објективност и непристрасност у процени властитих и туђих становишта, поступака и постигнућа</p> <p>– сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин</p> <p>– препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог</p>
2.	Појам уметности		
3.	Појам правде		
4.	Појам слободе		
5.	Појам среће		
6.	Појам толеранције		
7.	Појам вршњачког насиља		
8.	Појам истине/лажи		
9.	Појам живота		
10.	Појам времена и простора		
11.	Појам пријатељства		
12.	Појам храбрости		
13.	Појам бога		
14.	Појам човека		
15.	Појам мудрости и знања		
16.	Појам света		
17.	Појам природе		
18.	Појам једнакости и различитости		
19.	Појам љубави		

			решавања – развије осетљивост за социјални и културни контекст – учествује у расправи која доприноси атмосфери отворености и узајамног уважавања – преузме одговорност за сопствене поступке, однос према природном и друштвеном окружењу, – усвоји интелектуалне врлине истинољубивости
Укупан број часова		36	

УПУТСТВО ЗА МЕТОДИЧКО-ДИДАКТИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Програм слободне наставне активности филозофија са децом је инспирисан историјом филозофије, али његов циљ није да подучава филозофији. СНА филозофија са децом у центар ставља филозофско истраживање које подстиче децу да критички и самостално мисле, формирају, храбро и рационално аргуменуују своје ставове. СНА филозофија са децом доприноси остваривању општих исхода другог циклуса образовања и васпитања, као и развоју кључних и међупредметних компетенција.

Ослонац за остваривање програма представљају опште упутство које се односи на све СНА, циљеви и исходи образовања и васпитања одређени чланом 8 и 9 ЗОСОВА, опште међупредметне компетенције одређене чланом 12 ЗОСОВА, Стратегија развоја образовања 20-30, као и ово упутство које изражава специфичности програма филозофије с децом. Програм СНА филозофија са децом има подршку Међународног савета за филозофско истраживање са децом (ICPIC), Европске фондације за филозофирање са децом (SOPHIA), УНЕСКА, Америчког филозофског друштва, бројних националних организација и програма Европе, Америке, Аустралије, Јужне Америке, српског Центра за филозофско истраживање у образовању – филозофија за децу, Српског филозофског друштва.

ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Како програм фаворизује активност ученика, планирање наставе подразумева најпре припрему простора у којем је традиционална учионица претворена у простор истраживачке радионице погодан за филозофију са децом. Важно је да у учионици има довољно места да се столице сместе у круг или полукруг, тако да могу једни друге да виде. У тој позицији ученици могу чешће и лакше да комуницирају и ступају у контакте једни са другима. Ученицима не треба дозволити да седе изван круга и да се на тај начин искључе из дискусије.

Улога наставника у радионицама филозофских истраживања подразумева вештину фацитатора. Наставник нема за циљ трансфер знања и вредности, већ увођење ученика у тему, помагање деци да оно што већ постоји у њиховом духу искажу на артикулисан начин, да у сарадњи са другом децом, конструишу нова знања. Наставник води и прати ученике током процеса истраживања, представља кључне појмове садржаја, подстиче ученике да анализирају, пореде понуђене одговоре, траже алтернативе, откривају везе међу појмовима. Наставник прати интересовања ученика, подстиче радозналост, негује критички дух својих ученика, подстиче ученике на размишљање о вредностима, на култивисање врлина, аргументовање, истрајност и аутономно мишљење. Наставник подучава ученике помоћу упитаности, на рефлексиван и самокоригујући начин, као такав он је модел својим ученицима.

Наставник не користи уџбеник, већ стимулус, материјал који раније припреми да би мотивисао ученике, изазвао конфликт у мишљењу и патос за учење и истраживање. Стимулус провоцира тему и мотивише ученике за дискусију. Стимулус зависи од теме и узраста ученика. У филозофској радионици је то најчешће прича, али то може бити и слика, филм, етички конфликт, нечији поступак, песма, музика, провокативно питање, новински текст...

Филозофска питања која наставник припреми да би подстакао дискусију зависе од вештина које се тим питањима желе изградити код ученика. Питањима којима се тражи разјашњење (можеш ли то да објасниш, можеш ли да ми даш пример за, шта тиме хоћеш да кажеш...) изграђују се вештине дефинисања, објашњавања, давања примера, преиспитивања. Питањима којима се траже разлози, узроци и аргументи (зашто тако мислиш, на чему то засниваш, како то знамо...) изграђују се вештине формирања аргумената и претпоставки, образлагање, тражење разлога и узрока. Питањима којима се испитују алтернативни ставови (можеш ли то да кажеш на други начин, постоји ли другачији став, а шта ако неко предложи да...) изграђујемо вештине прављења дистинкције, спекулисања, испитивање алтернативних ставова. Питањима којима се испитују последице (шта следи из тога што си рекла, да ли се тај став слаже са оним што је претходно речено, како би ти проверио да ли је то тачно...) изграђују се вештине имплицирања, доследности испитивања последица, проверавање. Питањима којима се испитују сама питања (какво је то питање, где смо стигли са тим питањем, да ли смо сад ближи одговору на наше питање...) развијамо вештине испитивања, анализирања, повезивања, сумирања.

Теме о којим се у радионицама расправља су отворени проблеми и питања која упућују на даље размишљање и истраживање, дискусију и сукоб различитих идеја, питања на које није могуће дати један, тачан, коначан одговор, питања на које ученици дају различите, често супротстављене одговоре. Филозофска питања нису емпиријска, не могу се решити рачунањем, гледањем у књигу и провером у искуству. Наставник може дозволити ученицима да и сами постављају питања.

Отворени филозофски проблеми (теме – питања) за дискусију би на пример били: шта значи бити срећан, како знамо да је нешто добро, шта је толеранција, зашто је важно говорити истину и да ли је некада добро лагати, шта је циљ нашег живота, шта је време, шта је то што нешто чини лепим, шта је пријатељство, храброст, вредности породице, правда, слобода итд.

Број питања и број часова по темама унапред није дефинисан. Једна тема може бити разматрана на два часа, идеално би било на сваком часу обрадити по једну тему тј. један проблем. За сваку тему и часове на којима се она обрађује, потребно је формулисати исходе који су рефлексивна исхода за крај разреда и индикатора међупредметних компетенција, а садрже специфичности везане за конкретну тему/садржај.

У остваривању програма СНА филозофија са децом садржаји и теме се могу надовезати на програме предмета историје, српског језика и књижевности, психологије, наставом из уметности, рачунарства и информатике, са животом у школи и ваншколским искуством.

Литература коју наставник може користити у припреми филозофских истраживачких радионица:

– Радмила Бранковић-Сатон, Радмила Гошовић, Весна Гошовић, Филозофија с децом, Приручник за наставнике, Креативни центар, Београд, 2007,

- Михаил Епштејн, Чему све уопште, Службени гласник, Београд, 2020,
- Јустејн Гордер, Софијин свет, Геопоетика, Београд, 1998,
- Ђурко Бруно, Грегурић Ивана, Нови вал у филозофији, Загреб, Јасенски и Турк, 2012,
- Ćurko, Bruno, Kragić, Ivana: Filozofija za decu-primer Male filozofije, Osijek: Život i škola, 2008,
- Lipman Mattew, Philosophy for Children, Thinking: the Journal of Philosophy for Children, 3, Montclair State, NY, USA 1996,
- Lipman Mattew, The Educational Role of Philosophy, Critical&Creative Thinking 1/1, Dubuque, Iowa, March 1993,
- Lipman Mattew, Thinking Children and Education, Kendal/Hunt Publishing Company, Dubuque, Iowa, 1993,
- Fisher, R., Teaching Children to Learn, Stanley Thornes, Cheltenham, UK 1995,
- Brenifier O., La pratique da la philosophie 'a l'ecole primaire,Paris,Alcofribas nasier 2007,
- Gregory, M., Philosophy for Children and its Critics: a Mendham Dialogue, 2011,
- E Marsal, T. Dobashi, B. Weber (Eds.): Children Philosophize Worldwide: Theoretical and Practical Concepts (pp. 23–46). Frankfurt: Peter Lang.
- Vansielegem, N. & Kennedy, D, What is Philosophy for Children, What is Philosophy with Children – After Matthew Lipman. Journal of Philosophy of Education, 45(2), 171–182.,2011,
- Pešić, J. , Sličnosti i razlike u konceptualizovanju kritičkog mišljenja. Psihološka istraživanja, 14 (1), 5–23.2011,
- Cleghorn, Paul (2002): „Why Philosophy with Children?“, Education Review, Vol. 15, No. 2, str. 47–51.

ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Активности у филозофским истраживачким радионицама имају форму структурираног и дисциплинованог, одређеним правилима вођеног дијалога у којем ученици и наставник најпре заједно читају причу (гледају, слушају филм...). Потом наставник, фацитатор даје могућност (време) да ученици испитају своје мисли о причи (филму, слици...) и да размисле о ономе што их чуди или збуњује, о ономе што их је заинтриговало. Наставник пружа прилику да ученици размене сопствена мишљења са другом или са групом. Затим ученици, уз асистенцију тј. фино подешену подршку наставника, предлажу и демократски бирају питања за дискусију, исписују сва важна питања на табли.

На почетку дискусије наставник тражи од ученика да погледају да ли постоји неки појам који треба дефинисати, да ли постоје различите интерпретације појмова које треба разјаснити. Отварањем дискусије водитељ, наставник треба да се уздржи од личног изјашњавања и давања одговора на питања. Кроз дискусију ученици развијају критички смисаони дијалог. Учесници у дијалогу чине заједницу истраживача која покушава да пронађе најсмисаоније решење за проблем, да трага за истином, а не да покаже како је неко у праву а неко није. У овако замишљеном, сократском дијалогу влада дух заједнице истраживача који развија способност грађења својих идеја на идејама осталих учесника.

Иако наставник има план вођења дискусије, своју агенду, он мора знати када може да се повуче, да деци преда контролу и води истраживање са стране. На крају дискусије треба размислити о ономе о чему је дискутовано и о начину на који је дискутовано. Тема о којој се дискутује има једнаку важност за постизање циља као и начин на који се дискутује. У дискусију треба укључити и ученике који се сами не јављају. Завршна реч треба да буде кратка и не треба је коментарисати.

Радионице филозофских истраживања програма филозофија са децом могу бити унапређене играма. У овом контексту игре имају функцију средства за подучавање и подстицање развоја ученика. Игре које се користе у програму филозофија са децом омогућују ученицима да вежбају вештине као што су планирање, постављање питања, расуђивање, посматрање нечега са различитих тачака гледишта, размишљање о новим идејама.

У филозофским истраживањима фацитатор ће бирати оне игре које ће се најбоље уклопити у постизање задатог циља: вежбање креативног мишљења, концентрације, пажљивог слушања и памћења, вежбање говорења, размишљање о значењу веза међу речима, размишљање о узрочно-последичним везама, вежбању самодисциплине и говорења пред публиком, подстицања сарадње чланова групе, подизање енергије у групи, креативно хипотетичко мишљење ...

Упркос разликама међу играма, све оне код ученика играча подстичу независност, самопоуздање, сарадњу и уважавање. Оне, такође, подржавају вредности и позитивно понашање које је неопходно за односе у заједници.

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Имајући у виду концепт програма, исходе и компетенције које треба развити, процес праћења и вредновања ученичких постигнућа не може се заснивати на класичним индивидуалним усменим и писаним проверама. Уместо тога, наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како дају креативна решења, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, примењују, процењују последице итд.

Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, како решавају задатке који садрже аспекте истраживачког рада.

За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни тестови како би се утврдили ефекти рада на нивоу знања, вештина, ставова.

Евалуатори овог програма не морају бити само наставници који изводе наставу. Допринос процесу евалуације могу дати сама деца (само-евалуација), родитељи заинтересовани за резултате рада са њиховом децом, али и колеге и стручни сарадници који могу даље користити резултате евалуације за планирање својих активности.

У филозофији са децом постоје многи елементи који утичу на различите циљеве образовања, тако да је потребно да одлучимо шта желимо да евалуирамо и колико ће евалуација бити селективна. Евалуациони упитници, најчешће направљени у виду евалуационих листова могу процењивати резултате когнитивног плана и односе у истраживачкој групи, затим метакогнитивне процесе, тј. критичко промишљање о сопственим мисаоним процесима и вештинама мишљења, као и промишљање о процесима и вештинама мишљења других чланова групе, потом мишљење о томе у којој се мери група понашала као заједница истраживача и шта ученици мисле о сопственом доприносу у остварењу циља часа, мишљење о сопственим и туђим идејама и предлозима за дискусију.

Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Ученици свакако треба унапред да буду упознати шта ће се и на који начин пратити и вредновати. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење.

МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Разред: 8. разред

Фонд часова: 34 часова

Циљ наставе: Циљ учења слободне наставне активности је да допринесе развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја.

Ред. бр.	Наставна тема	Број часова				
		обрада	утврђивање	систематизација	остало	укупно
1.	Еколошки отисак и опстанак	3			7	10
2.	Управљање отпадом	2			6	8
3.	Рециклажа, ремедијација и поновна употреба добара и сировина	3			5	8
4.	Обновљиви извори енергије	3			5	8
Укупан број часова		11			23	34

Р.б.	Наставна тема	Опште међупредметне компетенције	Исходи наставе
1.	Еколошки отисак и опстанак	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учење у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	– образложи избор теме/истраживања из области одрживог развоја, циљ и план рада користећи вештину јавног говора;
2.	Управљање отпадом		– формулише истраживачки задатак;
3.	Рециклажа, ремедијација и поновна употреба добара и сировина		– планира ресурсе и управља њима, усмерен на достизање реалног циља;
4.	Обновљиви извори енергије		– прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи поуздане изворе информација, наводећи извор и аутора;
			– прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником;
			– користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања;
			– вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада;
			– учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и одрживом развоју;
			– повеже значај очувања животне средине са бригом о сопственом и колективном здрављу;
			– одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу;
			– користи језик и стил комуникације који су

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОШ „ВУК КАРАѢИЋ“
УЛ. ЈАДРАНСКА ББ
17530 СУРДУЛИЦА
ТЕЛ/ФАКС:017/815-950
ПИБ:100949975
МАТИЧНИ БРОЈ:07284373

Школски програм
за период 2022/2023 до 2025/2026.године

			<p>специфични за поједине научне и техничке дисциплине и чува језички идентитет;</p> <p>– сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу;</p> <p>– критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи.</p>
--	--	--	---

ЕКОЛОШКИ ОТИСАК И ОПСТАНАК

У активностима за достизање исхода акценат треба да буде на истраживању појмова биокапацитет и еколошки дефицит на интернету и у литератури. Ученици ће стећи сазнања о томе шта се подразумева под еколошким дугом и зашто се обележава међународни еколошки значајан датум Дан еколошког дефицита. На тај начин упутиће се у потешкоће које прате човечанство (како производити храну и како се снабдевати енергијом). Даље учење може да се настави кроз друштвену игру, у групама, тако да таблу за игру и правила осмишљавају сами. Таблу могу да праве користећи једно од „Р-правила” (нпр. поновна употреба одбачених материјала), као што се може видети у кратком филму: <https://www.dailymotion.com/video/x2z91xz>. Игра треба да буде у вези са темом (победник је онај који не прекорачи еколошки дуг; игра може да има и картице са питањима у вези са еколошким отиском; више фигурица на табли може да доведе до потешкоћа за играча, како би се приказао проблем пренасељености итд.), а циљ је да ученици савладају основне појмове о еколошком дефициту и да схвате проблеме који настају услед еколошког дуга.

Додатне информације се могу добити на:

<https://www.wwfadria.org/sr/?uNewsID=307170>

<https://www.wwfadria.org/sr/?uNewsID=346896>

<https://balkangreenenergynews.com/rs/dan-ekoloskog-duga-2020-je-u-avgustu-skoro-ceo-balkan-vec-probio-limit/>

<https://www.nationalgeographic.rs/vesti/12219-sta-je-dan-ekoloskog-duga-i-zasto-dolazi-sve-ranije.html>

<https://www.overshootday.org/>

Потребно је најпре обрадити појам еколошког отиска и његову сврху (које информације и увиде пружа појединцу, породици и друштву). Потом ученици рачунају еколошки отисак на онлајн наменском калкулатору: <https://www.footprintcalculator.org/>. У паровима праве табеле у које ће уносити податке за сопствени еколошки отисак, али и еколошки отисак замишљених личности, које ће разврставати по унапред осмишљеним критеријумима. Веома је значајно да критеријум осмисле, односно одаберу самостално, тј. у договору са својим паром. На пример, ако је критеријум превоз до посла, могу упоређивати еколошке отиске особа које користе сопствени аутомобил, градски превоз или бицикл, или, уколико је критеријум исхрана, да упоређују особе са здравим навикама у исхрани, са особама које се хране у ресторанима брзе хране, вегетаријанцима итд. Податке до којих су дошли представљају одељењу табеларно и уз помоћ графика и сви заједно изводе закључке, али и предлоге како да се смањи еколошки отисак.

Додатне информације се могу добити на:

https://www.footprintnetwork.org/?__hstc=207509324.f808b906e9fb58f7b3586309ec391ca5.1616951460185.1616951460185.1616951460185.1

<https://data.footprintnetwork.org/#/>

<https://csienvisci.files.wordpress.com/2012/09/lab-1-ecological-footprint-activity.pdf> <https://www.homeworkmarket.com/questions/lab-10-11-12-13>

Достизање исхода може да се оствари у радионичарском раду за смањење еколошког отиска. Ученици у групама проналазе ликовне приказе еколошког отиска (пример: <https://i.pinimg.com/564x/45/9d/d5/459dd5aa24b7c7136670b97564771b1f.jpg>), а онда и сами треба да осмисле и реализују своју идеју како да тај еколошки отисак смање (кроз корекцију сопствене исхране или избегавањем супстанци које изазивају болести зависности). Свој рад могу да насликају и направе у виду паноа или да направе онлајн инфографик, попут: https://www.canva.com/design/DAEXi7I_bXk/oIvzsCio7wy_uJTxKIq9jw/view?utm_content=DAEXi7I_bXk

Право на животну средину припада основним људским правима, па тако је и основно право детета. Ђаци могу да погледају снимак где добијају основна сазнања о еколошком праву: <https://rtsplaneta.rs/video/show/1426836/>. Ту ће сазнати који су циљеви одрживог развоја које су прописале Уједињене нације. Наставници могу да користе и приручник Зелени пакет (GreenPack_SB_Dec2012). Ученици треба да формирају парове и сваки пар треба да се определи за један од циљева и да истраже приче из живота или медија које су у вези са њим. Потом ће представити ту причу целом одељењу и тада се организује дебата: једна половина одељења заступа став да су ту прекршена људска права, а друга заступа став да нису и аргументују своје ставове. Групе могу да упореде развијеност циљева одрживог развоја једне високо развијене државе и ниско развијене државе, висок и низак животни стандард и дођу до сазнања који од циљева се најспорије развија у тим земљама.

Додатне информације се могу добити на:

<https://www.unicef.org/serbia/publikacije/mapiranje-globalnih-ciljeva-odr%C5%BEivog-razvoja-i-konvencije-o-pravima-deteta>

<https://www.unicef.org/serbia/media/12731/file/mapiranje.pdf>

УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Ученици се баве темом решавања проблема отпада (депоније, мелиоризација земљишта, спаљивање отпада и рециклажа). Све групе добијају потребан материјал, истражују литературу и претражују интернет. За остваривање исхода у реализацији ове теме потребно је обрадити класификацију отпада према: врсти материјала од којег је направљен (лим, пластика, стакло, органски...), према изворима настајања (кућни, индустријски, медицински...) или према критеријуму који ученици сами одреде, претходно информишући се о томе какве врсте отпада могу бити. Своје резултате представљају табеларно. Такође, потребно је да истраживањем сазнају шта се подразумева под појмом „управљање отпадом” и да представе нека решења како се отпадом управља у другим државама.

Ученици ће стечена знања о управљању отпадом (посебну пажњу обратити на комунални отпад), најпре применити у свом домаћинству уз подршку чланова своје породице, а касније реализовати у школском простору. Своја искуства ученици ће поделити са млађим ученицима школе, породицом и локалном заједницом, тако што ће направити пано са илустрованим ситуацијама (или фотографијама које су сами направили) како се правилно поступа са отпадом.

У оквиру ове теме ученици могу да истраже које институције у локалној заједници су надлежне за решавања проблема отпада, да остваре сарадњу са тим институцијама, тако што ће направити интервјуе са представницима тих институција и на тај начин направити подкасте на Јутјубу или чланке за школски часопис

У оквиру ове теме задатак ученика је да у својој школи промовишу значај класификовања отпада (органски, папир, пластика) и осмисле кампању промовисања правилног поступања са отпадом у својој школи. То могу урадити тако што ће у групама осмислити назив кампање, лого и паролу и то пропатити ликовним презентацијама, видео клиповима, презентацијама, стрипом. Надаље ће описивати циљ и реализацију своје кампање. Заједно са другим групама анализирају колико је њихова кампања реална и колико може бити успешна. Дискутују о могућим потешкоћама да се кампања спроведе, као и о могућим позитивним ефектима које она може да произведе. У разговору са својим другарима кориговаће слабе стране своје кампање, те проналазити нове начине како да она буде што успешнија, односно масовнија.

РЕЦИКЛАЖА, РЕМЕДИЈАЦИЈА И ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОБАРА И СИРОВИНА

За остваривање исхода и у реализацији ове теме потребно је представити све могућности смањења отпада (тзв. Р-правила на енглеском говорном подручју). Ученици се деле у групе и свака има другачији задатак: једна да рециклира, друга да врши ремедијацију, а трећа да осмисли идеју како да поново употреби отпад за неку другу сврху (практичан рад је пожељан). Све групе добијају исти материјал (папир, пластику, органски отпад итд.), односно исти отпад, али ће претраживањем интернета и литературе налазити начине како да га третирају у складу са активностима своје групе. Кроз рад, одговориће на бројна питања: На који начин можемо добити папир? Како на животну средину утиче бацање штампаног папира

на депонију? Како настају уља која се користе у исхрани? Како употреба истог јестивог уља више пута у припремању хране утиче на здравље људи? Да ли се употребљено уље у домаћинству и ресторану може још једном користити и у које сврхе? Како добијамо текстил? Како на животну средину утиче производња памука? Шта су банке одеће? Како рециклажа текстила утиче на животну средину? Како настаје пластика? Како производња пластике утиче на животну средину? Зашто пластичне кесе мењамо биоразградивим? Где можемо употребити рециклирану пластику? Шта је ремедијација? Који су добри примери праксе ремедијације? Које су предности а који су недостаци поновне употребе добара и сировина?

Ученици у групама могу да направе пано, стрип или филм (<https://www.youtube.com/watch?v=BXHPNgww5Q8>) о „животу једне конзерве“. Шта се дешава ако конзерва заврши на депонији или водотоку или у рециклажном центру. Да би урадили овај рад потребно је да истражују шта се дешава са одбаченим конзервама, али и да разумеју зашто је неопходно рециклирање конзерви и других материјала. Такође, могу да праве паное на теме: колико дуго одређени пластични производи остају у природи (<https://www.wwf.org.au/Images/UserUploadedImages/408/img-lifecycle-of-plastics-infographic-1000px.jpg>) или да упоређују колико се воде и енергије утроши на израду новог папира и на његову рециклажу.

ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ

За достизање исхода треба искористити већ стечена знања ученика о обновљивим и необновљивим изворима енергије, али и знања из географије и вештине стечене на тежици и технологији за радионичарски рад о изворима енергије. Ученици у групама раде на немим картама означавају места у Србији и другим државама у којима се користе обновљиви извори енергије (за означавање се могу користити и 3Д модели; ручно израђене ветрењаче и соларни панели, на пример). Свака група добија задатак да ради на другој држави и потом презентују своје радове и упоређују колико која држава користи обновљиве, а колико необновљиве изворе енергије.

Ученици могу да учествују у дебати на тему колико су обновљиви извори енергије добри и лоши по животну средину. Како би што успешније учествовали у дискусији, треба претходно да се припреме и да на интернету и литератури пронађу о каквом се извору енергије ради, које су његове добре и лоше стране и у којој мери је развијена технологија која такве изворе користи. Правила којих треба да се придржавају у дебати је да користите аргументе, а не мишљење, да буду парламентарни и саслушају аргумент противника на који онда могу да дају контрааргумент.

Треба обрадити појам енергетске ефикасности и зашто је она значајна, а може се радионичарски урадити заједно са начинима штедње енергије тако да ђаци цртежима или фотографијама своје околине упоређивати одрживу и неодрживу потрошњу енергије. На једном онлајн зиду ће бити примери одрживог коришћења (штедљива сијалица, искључен ТВ док ради компјутер итд.), а на другом контрапримери (обичне сијалице, укључени разни апарати истовремено).

Такође, ђаци могу правити промотивне постере за активност коју организује WWF „Сат за нашу планету“ (https://www.wwfadria.org/sr/ukljuci_se/sat_zn_nasu_planetu/), као и да осмишљавају активности (старе дечје игре које су се играле пре појаве интернета, свирање гитаре и сл) које се тад могу уприличити.

Ђаци у групама истражују енергетски ефикасне грађевине у свету, дају своје идеје и у корелацији са предметом „техника и технологија” праве макете таквих грађевина. Макете могу бити и динамичне, попут фонтане која никад не пресушује:

https://www.youtube.com/watch?v=K49QOM_B8dA

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Имајући у виду концепт програма, исходе и компетенције које треба развити, процес праћења и вредновања ученичких постигнућа не може се заснивати на класичним индивидуалним усменим и писаним проверама. Уместо тога, наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, документују итд.

Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни. За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни тестови како би се утврдили ефекти рада на нивоу знања, вештина, ставова. Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Ученици свакако треба унапред да буду упознати шта ће се и на који начин пратити и вредновати. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење.